

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kilencedik tanács)

2014. december 10.*

„Verseny — Kartellek — Az orvosbiológiai vizsgálatok francia piaca — Az EUMSZ 101. cikk megsértését megállapító határozat — Vállalkozások társulása — Szakmai kamara — A helyszíni vizsgálat és a vizsgálat tárgya — Az EUMSZ 101. cikk alkalmazásának feltételei — Cél általi jogsértés — Minimumár és a laboratóriumi csoportok fejlődésének akadályai — Egységes és folyamatos jogsértés — Bizonyítás — Ténybeli értékelési hibák és téves jogalkalmazás — A bírság összege — A 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás 37. pontja — Korlátlan felülvizsgálat”

A T-90/11. sz. ügyben,

az **Ordre national des pharmaciens (ONP)** (székhelye: Párizs [Franciaország]),

a **Conseil national de l'Ordre des pharmaciens (CNOP)** (székhelye: Párizs),

a **Conseil central de la section G de l'Ordre national des pharmaciens (CCG)** (székhelye: Párizs),

(képviselik őket: O. Saumon, L. Defalque, T. Bontinck és A. Guillerme ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Bizottság** (képviselik: F. Castilla Contreras, C. Giolito, B. Mongin és N. von Lingen, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Labco** (képviselik: N. Korogiannakis, M. Coppet és B. Dederichs ügyvédek)

beavatkozó,

az [EUMSZ] 101. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban (39510 – Labco/ONP ügy) 2010. december 8-án hozott C(2010) 8952 végleges bizottsági határozat megsemmisítése iránti kérelme, és másodlagosan a bírság összegének csökkentése iránti kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kilencedik tanács),

tagjai: G. Berardis elnök, Czúcz O. (előadó) és A. Popescu bírák,

hivatalvezető: C. Heeren tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. február 6-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: francia.

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei és a megtámadott határozat

- 1 Az [EUMSZ] 101. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban (39510 – LABCO/ONP ügy) 2010. december 8-án hozott C(2010) 8952 végleges határozatában (a továbbiakban: megtámadott határozat) az Európai Bizottság megállapította, hogy a felperesek, az Ordre national des pharmaciens (ONP) és döntéshozó szervei, a Conseil national de l'Ordre des pharmaciens (CNOP) és a Conseil central de la Section G de l'Ordre national des pharmaciens (CCG) (a továbbiakban együtt: Ordre) egyrészt az orvosbiológiai vizsgálatok francia piacán minimumárak rögzítésére irányuló döntések, másrészt pedig a laboratóriumi csoportok e piacon való fejlődésével szembeni korlátozásokra irányuló döntések meghozatalával megsértették az EUMSZ 101. cikket (a megtámadott határozat 1. cikke), és egyetemlegesen 5 millió euró bírság megfizetésére kötelezte őket (a megtámadott határozat 3. cikke).
- 2 Amint a megtámadott határozat (44) és (45) preambulumbekendése leírja, az ONP egy francia szakmai kamara, amelyet a francia állam négy fő, a közszolgáltatási feladatát meghatározó feladattal bízott meg. Az ONP-t és tanácsait a francia code de la santé publique (közegészségügyi törvénykönyv, a továbbiakban: CSP) szabályozza, amelynek L 4231-1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az [ONP] célja:

- 1) a szakmai kötelezettségek tiszteletben tartásának biztosítása;
- 2) a szakma becsülete és függetlensége védelmének biztosítása;
- 3) a gyógyszerészek szakértelmének felügyelete;
- 4) a közegészség és az ellátás minőségének, és különösen a szakmai aktusok biztonságának előmozdításához való hozzájárulás.

Az [ONP] tömöríti a Franciaországban hivatásukat gyakorló gyógyszerészeket.”

- 3 Az ONP tevékenységeit és feladatait, a gyógyszerészek etikai kódexét és az ONP szervezetét a megtámadott határozat (44)–(62) preambulumbekendése írja le. Ezekből különösen kitűnik, hogy az ONP vezeti és teszi naprakésszé a gyógyszerészek országos névjegyzékét (a továbbiakban: névjegyzék), mivel az abba való felvétel a gyógyszerész szakmához kapcsolódó tevékenység gyakorlásának törvényi előfeltétele (a CSP L 4221-1., L 4232-3. és L 4232-16. cikke).
- 4 Az érintett piac az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások franciaországi piaca. E piacot a megtámadott határozat (5)–(38) preambulumbekendése írja le. A piac szereplőit illetően a megtámadott határozat kiemeli, hogy Franciaországban az orvosbiológiával elsősorban a gyógyszerészek foglalkoznak, ami magyarázatot ad az ONP döntő súlyára, míg az Ordre des médecins (orvosi kamara) a biológus orvosokkal kapcsolatban lát el hasonló feladatot (a (11) preambulumbekendés). Az orvosbiológiai vizsgálatokat csak orvosbiológiai vizsgálatokat végző laboratóriumokban lehet elvégezni (a továbbiakban még: laboratóriumok) azok igazgatójának vagy igazgatóhelyettesének felelőssége alatt (a (12) preambulumbekendés). A laboratóriumok gyakran kisméretűek (50%-uk kevesebb mint 1,5 millió euró forgalmat bonyolít, és 30%-uk önálló vállalkozóként tevékenykedik), még ha Franciaországban több laboratóriumi csoport is tevékenykedik (a (13) és (14) preambulumbekendés).

- 5 A fő laboratóriumi csoportot, nevezetesen a beavatkozó Labcót, egy különösen Franciaországban és Spanyolországban, valamint több más európai országban tevékenykedő európai laboratóriumi csoportot a megtámadott határozat (14)–(17) preambulumbekzdése mutatja be. További jelentős, Franciaországban tevékenykedő laboratóriumi csoport az Unilabs SA, amely az Európai Unión belül és kívül több országban is tevékenykedik, valamint a Générale de santé pénzügyi holding (a (18) és (19) preambulumbekzdés). Két szakosított laboratóriumi csoport is létezik, a Pasteur Cerba és a Biomnis, amelyek a többi laboratóriumtól eltérő szolgáltatásokat nyújtanak nagyfokú szaktudást igénylő speciális területeken (a (20)–(22) preambulumbekzdés).
- 6 A laboratóriumok fejlődésére vonatkozó francia jogi háttérrel a megtámadott határozat (63)–(109) preambulumbekzdése mutatja be.
- 7 Az eljárást a Labco által 2007. október 12-én benyújtott, az Ordre által annak érdekében hozott döntésekre vonatkozó panaszt követően indították, hogy fékezze a Labco fejlődését, és korlátozza az orvosi biológiai vizsgálatok piacán azon más laboratóriumokkal folytatott versenyre való képességét, amelyek tulajdonosai választják meg az Ordre vezetőit (a megtámadott határozat (110) és (111) preambulumbekzdése).
- 8 2008. november 12-én és 13-án a helyszíni vizsgálatot tartották az Ordre és a Champagnat-Desmoulins-Philippakis laboratórium helyiségeiben az [EK] 81. és [EK] 82. cikkben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 20. cikkének (4) bekezdése alapján. Az e helyszíni vizsgálatok alapjául szolgáló két határozatot, köztük a COMP/39510 ügyben hozott, az Ordre helyszíni vizsgálatnak való alávetését elrendelő 2008. október 29-i C(2008) 6494 bizottsági határozatot (a továbbiakban: helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat), a Törvényszék előtt megtámadták (a Törvényszék T-23/09. sz., CNOP és CCG kontra Bizottság ügyben 2010. október 26-án hozott ítélete [EBHT 2010., II-5291. o.], valamint a Törvényszék T-24/09. sz., Biocaps kontra Bizottság ügyben 2010. június 16-án hozott végzése [az EBHT-ban nem tették közzé]).
- 9 A 2009-es év során a Bizottság tájékoztatáskéréseket intézett az Ordre-hoz, valamint öt laboratóriumokat működtető szabadfoglalkozásúak társaságához (société d'exercice libéral, SEL), amelyek azokra válaszoltak is. A Bizottság a kifogásközlést 2009. október 19-én fogadta el. Az Ordre arra 2010. január 11-én válaszolt. A meghallgatást 2010. február 10-én tartották. A Bizottság 2010. február 26-án kiegészítő tájékoztatás iránti kérelmet küldött az Ordre-nak, amely arra válaszolt is.
- 10 A megtámadott határozatban a Bizottság lényegében megállapítja, hogy az Ordre olyan, vállalkozások társulása által hozott döntéseket fogadott el, amelyek a cél általi versenykorlátozások közé tartoznak, és az EUMSZ 101. cikkbe ütköző egységes és folyamatos jogsértésnek minősülnek, amely legalább 2003 októberében kezdődött, és valószínűleg még a kifogásközlés megküldését követően sem ért véget. A szóban forgó magatartás az Ordre által nem a közérdek, hanem a tagjai többségének gazdasági érdekében hozott döntések összességére vonatkozik, amelyek azokra az egymást kiegészítő és egymástól elválaszthatatlan célokra irányultak, hogy egyrésztől megakadályozzák a laboratóriumi csoportok fejlődését, másrésztől pedig, hogy az orvosi biológiai vizsgálatok francia piacán minimumárakat próbáljanak megszabni.
- 11 A bírság összegének kiszámítását illetően a Bizottság kifejti, hogy – mivel a jelen ügy az 1/2003 rendelet hatálybalépése óta felmerült első esetet jelenti, amely rendelet szerint megállapítható a vállalkozások társulása tagjainak pénzügyi felelőssége a társulással szemben kiszabott bírság egy része megfizetésének biztosítása érdekében, és mivel lehetséges, hogy a tagok nem voltak teljes mértékben tudatában a szóban forgó jogszabályi rendelkezések hatályának, továbbá mivel a társulással szemben felrött magatartások nem voltak titkosak – a Bizottság az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o., a továbbiakban: iránymutatás) 37. pontját alkalmazza. A Bizottság tehát eltér az iránymutatásban

bemutatott általános módszertől, és az ONP-vel, a CNOP-vel és a CCG-vel szemben egyetemlegesen kiszabott bírság összegét 5 millió euróban állapítja meg, amely összeg nem haladja meg az érintett piacon tevékenykedő összes tag által elért teljes forgalom összegének 10%-át.

Az eljárás és a kérelmek

- 12 A Törvényszék Hivatalához 2011. február 21-én benyújtott keresetlevelével az Ordre megindította a jelen keresetet.
- 13 A Törvényszék Hivatalához 2011. július 22-én benyújtott beadványokban a Labco és az Unilabs azt kérte, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson az eljárásba. A Törvényszék harmadik tanácsának elnöke 2011. november 8-i végzésével megengedte e két társaság beavatkozását. Mivel az Unilabs 2011. december 19-én érkezett levelében arról tájékoztatta a Törvényszéket, hogy a beavatkozási kérelmét visszavonja, a Törvényszék harmadik tanácsának elnöke 2012. február 15-i végzésével e kérelmet törölte a nyilvántartásból.
- 14 Mivel módosult a Törvényszék tanácsainak összetétele, az előadó bírót a kilencedik tanácshoz osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.
- 15 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (kilencedik tanács) úgy határozott, hogy megnyitja az eljárás szóbeli szakaszát, és a Törvényszék eljárási szabályzatának 64. cikkében meghatározott pervezető intézkedések keretében írásban kérdéseket intézett a felekhez, amelyekre az utóbbiak a megadott határidőn belül válaszoltak.
- 16 A Törvényszék a 2014. február 6-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait és az általa feltett szóbeli kérdésekre adott válaszait.
- 17 Az Ordre lényegében azt kéri, hogy a Törvényszék:
  - semmisítse meg a megtámadott határozatot;
  - másodlagosan a fennálló enyhítő körülményekre és a vállalkozások társulása minőségéből eredő sajátosságára figyelemmel csökkentse a vele szemben kiszabott bírság összegét;
  - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 18 A Labco által támogatott Bizottság lényegében azt kéri, hogy a Törvényszék:
  - utasítsa el a keresetet;
  - az Ordre-ot kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

- 19 Az Ordre egyrésztől megsemmisítés iránti kérelmet terjeszt elő, amelynek alátámasztására kilenc jogalapot hoz fel, másrésztől pedig másodlagosan a bírság összegének csökkentése iránti kérelmet terjeszt elő, amelynek alátámasztására egyetlen, az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) és (4) bekezdésének, valamint az iránymutatás 37. pontjának alkalmazása során elkövetett mérlegelési és értelmezési hibára alapított jogalapot hoz fel.

1. *A megsemmisítés iránti kérelemről*

- 20 Megsemmisítés iránti kérelmének alátámasztására az Ordre lényegében kilenc jogalapot hoz fel.
- 21 Az első jogalap az EUMSZ 101. cikknek a Bíróság C-309/99. sz., Wouters és társai ügyben 2002. február 19-én hozott ítéletére (EBHT 2002., I-1577. o., a továbbiakban: Wouters-ítélet) tekintettel való értelmezése és alkalmazása során elkövetett hibán alapul.
- 22 A második, harmadik, negyedik, ötödik és hatodik jogalap a laboratóriumi csoportok fejlődésével kapcsolatos magatartásra vonatkozik.
- 23 Konkrétan a második és a harmadik jogalap a szabadfoglalkozásúak társaságait fennállásuk alatt terhelő tájékoztatási kötelezettségekre vonatkozik. A második jogalap lényegében a szabadfoglalkozásúak társaságában a fennállása alatt bekövetkezett változások esetén a prefektus, illetve a CCG szerepét illetően a francia jogszabályok helytelen értelmezéséből eredő mérlegelési hibával kapcsolatos. A harmadik jogalap lényegében a francia jogszabályokból eredő tájékoztatási kötelezettség hatályának, valamint a társasági dokumentumok utólagos ellenőrzésére vonatkozó feladata keretében a CCG szerepének téves értelmezésén alapul.
- 24 A negyedik és az ötödik jogalap a szabadfoglalkozásúak társasága tőkéjének összetételére és módosítására vonatkozó szabályozással kapcsolatos. A negyedik jogalap lényegében azon alapul, hogy figyelmen kívül hagyták a CCG azon szerepét, hogy a tagnak a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében való minimális részesedését illetően örökös a tag szakmai függetlensége felett. Az ötödik jogalap lényegében a szabadfoglalkozásúak társasága tagsági jogokat megtestesítő részesedéseinek a 25%-os felső határon túli megosztására irányuló jogalkotói szándék mérlegelése során elkövetett hibán és a szabadfoglalkozásúak társasága tagsági jogokat megtestesítő részesedéseinek megosztására alkalmazandó jogi keret téves értelmezésén alapul.
- 25 A hatodik jogalap lényegében az EUMSZ 101. cikk azzal kapcsolatos téves értelmezésén és alkalmazásán alapul, hogy a kiszabott fegyelmi szankciók erősítik a szóban forgó döntések potenciális, illetve tényleges hatásait.
- 26 A hetedik, nyolcadik és kilencedik jogalap a piaci árakba beavatkozó magatartásra vonatkozik.
- 27 Az elsődlegesen felhozott hetedik jogalap lényegében a helyszíni vizsgálatra való felhatalmazás korlátainak figyelmen kívül hagyása miatti hatáskörtúllépésen alapul. A másodlagosan felhozott nyolcadik és kilencedik jogalap lényegében az alkalmazandó jogi keret hatályának, és a jogalkotónak az engedmények meghatározásával és gyakorlatával kapcsolatos szándékának mérlegelése során elkövetett hibán, illetve téves jogalkalmazást eredményező ténybeli értékelési hibán alapul.
- 28 Végül úgy tűnik, hogy válaszában az Ordre a Bizottságnak az egységes és folyamatos jogsértés fennállására vonatkozó megállapításait is megkérdőjelezi, amely jogalap elfogadhatóságát a Bizottság vitatja.

Az EUMSZ 101. cikknek a Wouters-ítéletre tekintettel való értelmezése és alkalmazása során elkövetett hibára alapított, első jogalapról

- 29 Az Ordre úgy érvel, hogy feladata a szakma függetlensége védelmének biztosítása, valamint a közegészség és az ellátás minőségének, és különösen a szakmai aktusok biztonságának előmozdításához való hozzájárulás, amint ezt a Bíróság a C-89/09. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2010. december 16-án hozott ítéletében (EBHT 2010., I-12941. o.) újfent megerősítette.

Szerinte a Bizottságnak azt kellett volna megállapítania, hogy intézkedése egyrészt az EUMSZ 101. cikk hatálya alá nem tartozó hatósági intézkedés, másrészt pedig – feltételezve, hogy vállalkozások társulása minőségében hozott döntéseket – intézkedését igazolja a közegészség védelme.

- 30 Az Ordre a terhére rótt konkrét gyakorlatokat illetően előadja, hogy a laboratóriumokkal szemben előírt azon kötelezettség, hogy közöljék a részvények átruházására, valamint a részvényeknek a haszonélvezettel terhelt tulajdonjog és haszonélvezet közötti megosztására vonatkozó dokumentumokat, továbbá a létesítő okirat módosításait, a francia jog tiszteletben tartásának ellenőrzésére irányult.
- 31 A szabadfoglalkozásúak társasága létesítő okiratának módosításait és a társaság fennállása alatt az igazgatók személyében bekövetkezett változásokat illetően a CCG hatásköre kötött, mivel az ilyen változásokra vonatkozó végleges határozat meghozatala a prefektus feladata, és az Ordre következképpen hatóságként jár el, amint azt a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítélet is megállapította. Ugyanez érvényes a CSP által e tekintetben előírt tájékoztatási kötelezettségre is, mivel a CCG-nek a szabadfoglalkozásúak társaságai és a laboratóriumok által kötött megállapodások utólagos felülvizsgálatára vonatkozó feladatát a törvény határozza meg, és a kapott információt a prefektushoz továbbítják, aki meghozza a végleges határozatot. Az Ordre a válaszában hozzáteszi, hogy annyiban, amennyiben – amint a Bizottság a Törvényszék előtt állítja – a megtámadott határozat a prefektusnak, illetve a CCG-nek a szabadfoglalkozásúak társaságának fennállása alatt bekövetkezett változásokkal kapcsolatos szerepét illetően csak a névjegyzékbe való felvétellel kapcsolatos döntésekre vonatkozik, az említett névjegyzék vezetése a jóváhagyásoktól függ.
- 32 A megtámadott határozatban a fegyelmi eljárásokkal kapcsolatban vele szemben tett kifogásokat illetően az Ordre azt állítja, hogy a fegyelmi jogkör gyakorlása közhatalmi jogkör.
- 33 Végül az Ordre azt állítja, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem vizsgálta meg a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletnek az Ordre túlzott engedményeket megtiltó intézkedésére való alkalmazását. Kiemeli, hogy e magatartást a közegészség védelme is igazolja.
- 34 A Labco által támogatott Bizottság előadja, hogy az Ordre az EUMSZ 101. cikk hatálya alá tartozó, vállalkozások társulása által hozott döntéseket hozott a vele szemben felhozott minden körülmények között, mivel az Ordre ezen esetek egyikében sem járt el hatóságként.
- 35 E tekintetben ki kell emelni, hogy a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletben a Bíróság több olyan elvre is hivatkozott, amely lehetővé teszi annak megállapítását, hogy valamely szakmai kamara intézkedése mely körülmények között minősíthető a versenyt az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésébe ütközően korlátozó, vállalkozások társulása által hozott döntésnek.
- 36 Először is az olyan tevékenység, amely jellegénél, a rá vonatkozó szabályoknál és tárgyánál fogva a gazdasági tevékenység körén kívül esik, vagy a közhatalmi jogkörök gyakorlásával függ össze, nem tartozik az EUM-Szerződésben foglalt versenyszabályok hatálya alá (a Bíróság fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletének 57. pontja és C-1/12. sz., Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas ügyben 2013. február 28-án hozott ítéletének 40. pontja).
- 37 Másodsor nem tartozik szükségképpen az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá valamennyi olyan, vállalkozások társulása által hozott döntés, amely korlátozza a felek vagy az egyik fél cselekvési szabadságát. Ennek a rendelkezésnek egyedi esetben történő alkalmazásakor ugyanis mindenekelőtt azt az általános háttérrel kell figyelembe venni, amelyben a vállalkozások szóban forgó társulása meghozta a döntést, vagy amelyben az kifejti a hatásait, és különösen a célkitűzéseit kell figyelembe venni, amelyek a jelen esetben abban állnak, hogy a szóban forgó szolgáltatások végső fogyasztói számára biztosítsák a szükséges garanciákat. Azt is meg kell továbbá vizsgálni, hogy a döntésből eredő versenykorlátozó hatások elválaszthatatlanul kapcsolódnak-e az említett célkitűzések

eléréséhez (a Bíróság fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletének 97. pontja, valamint C-136/12. sz., Consiglio nazionale dei geologi és Autorità garante della concorrenza e del mercato ügyben 2013. július 18-án hozott ítéletének 53. pontja).

- 38 Ezen ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a közérdekű indokok, különösen a szakma helyes gyakorlásához fűződő érdek, igazolhatják az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése bizonyos versenykorlátozásokra való alkalmazásának hiányát, amennyiben e korlátozások szükségesek.
- 39 A jelen ügyben a Bizottság a megtámadott határozat (684)–(691) preambulumbekkezdésében vizsgálja meg a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítélet alkalmazhatóságát. E pontokban elutasítja különösen az Ordre által a kifogásközlésre adott válaszban előadott azon érvet, miszerint a megállapított korlátozásokat igazolja a közegészség védelme, amely közérdekű indok miatt magatartása kikerül az EUMSZ 101. cikk hatálya alól. A Bizottság szerint az Ordre lényegében a biológus függetlenségének elvére – mint a közegészség védelme célkitűzésének elérésére szolgáló eszközre – támaszkodik, és így ezen elvet kiterjesztően és vitathatóan értelmezi, ami egyrészt szisztematikusan hátrányos a szakmán kívülről érkező tőke-hozzájárulásokra, még akkor is, ha azok nem érintik a biológus döntési szabadságát, másrészt pedig további, a francia jogalkotó által előírtakon kívüli versenykorlátozásokat eredményez, noha maga az Ordre nem rendelkezik szabályozási jogkörrel. A Bizottság utal az Ordre árakkal kapcsolatos gyakorlataira is, amelyek nem a közérdek, sem pedig a szakma függetlenségének védelmére, hanem arra irányulnak, hogy megvédjék az orvosbiológiai vizsgálatok piacán tevékenykedő biológus-gyógyszerészek gazdasági érdekeit a verseny és a betegek kárára. Mivel a megállapított korlátozások nem szükségesek a közérdek érvényesítéséhez, a Bizottság megállapítja, hogy a fent hivatkozott Wouters-ítéletben felállított kivétel a jelen ügyben nem alkalmazható.
- 40 E tekintetben bizonyított, hogy a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletben szóban forgó szakmai kamarától eltérően az Ordre nem rendelkezik szabályozási jogkörrel.
- 41 Pontosítani kell továbbá, hogy a fenti 8. pontban hivatkozott CNOP és CCG kontra Bizottság ítélet alapjául szolgáló ügyben szóban forgó esettel ellentétben már nem vitatott, hogy az Ordre a gyógyszerészeket tömörítő szakmai kamarának minősül, akiknek legalább egy része gazdasági tevékenységet végez, és vállalkozásnak minősíthető (ezen ítélet 70–72. pontja).
- 42 Az Ordre lényegében előadja, hogy a megtámadott határozatban terhére rótt, a fenti 10. pontban összefoglalt aktusokat vagy a közhatalmi jogkörei keretében hozta, ily módon azok a gazdasági szférán kívül esnek, és nem minősíthetők az EUMSZ 101. cikk értelmében vett vállalkozások társulása által hozott döntéseknek, vagy pedig az e rendelkezés értelmében vett vállalkozások társulása által hozott döntések közé tartoznak, azonban – noha korlátozóak, és nem felelnek meg az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdése feltételeinek – elválaszthatatlanul kapcsolódnak a fogyasztóknak nyújtott garanciákkal összefüggő jogszerű célkitűzés megvalósításához, vagy ehhez szükségesek.
- 43 Az Ordre által a beadványaiban okozott és a Bizottság által hivatkozott bizonyos zavar ellenére az ügy irataiból kitűnik, hogy az Ordre úgy véli, hogy a terhére rótt gyakorlatok, amennyiben nem tartoznak az állami intézkedések közé, hanem vállalkozások társulása által hozott döntéseként az EUMSZ 101. cikk hatálya alá esnek, nem tilthatók meg. Korlátozó hatásaik ugyanis szükségesek egy jogszerű cél eléréséhez, azaz a jelen ügyben a közegészség védelmének adott esetben a biológus-gyógyszerész függetlensége elvének tiszteletben tartása révén való biztosításához. Az egyetlen kivételt a szabadfoglalkozásúak társasága létesítő okiratának módosításait célzó gyakorlat jelenti, amelyekkel kapcsolatban az Ordre – állítása szerint – hatóságként járt el a végső határozatot meghozó prefektus alá rendelt szerepben.
- 44 A szóban forgó gyakorlatok többségét illetően annak megítélésakor, hogy a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletben kialakított elvek alkalmazhatók-e, a fő kérdés tehát az, hogy az Ordre a francia jogi keret korlátain belül járt-e el, ahogyan azt állítja. Ebben az esetben intézkedése a

jogszabályi szövegek alkalmazásának körébe tartozik, és a törvény által meghatározott célkitűzés megvalósítására irányul. Ez vonatkozik mind a laboratóriumi csoportok fejlődésével kapcsolatos fellépésére, mind pedig az engedményekkel kapcsolatos fellépésére.

- 45 Ami azonban a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletben kialakított elveknek a szóban forgó magatartásokra való konkrét alkalmazását illeti, még ha az Ordre a jelen jogalapot a többi jogalaphoz képest előzetesként határozza is meg, a Törvényszék célszerűnek tartja, hogy e jogalapra azt követően válaszoljon, hogy megvizsgálta az alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseknek és az Ordre konkrét gyakorlatainak értelmezésével kapcsolatos többi jogalap keretében az Ordre által előadott kifogásokat. Ennélfogva a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletben kialakított elvek jelen ügyben való alkalmazhatósága a megsemmisítés iránti kérelemre vonatkozó jogalapok vizsgálata végén kerül elemzésre.
- 46 Mindazonáltal e szakaszban célszerű megvizsgálni az Ordre-nak a fenti 29. pontban hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítéletre alapított érvét. Amint a megtámadott határozat (695) és (696) preambulumbekzdése rámutatott, az említett ítélet arra a kérdésre vonatkozik, hogy az orvosbiológiai vizsgálatokat végző laboratóriumokra vonatkozó francia szabályozás, amely a biológus végzettséggel nem rendelkező személyek tőkerészesedését illetően korlátozásokat ír elő, összeegyeztethető-e a letelepedés szabadságára vonatkozó EUMSZ 49. cikkel.
- 47 Ezen ítéletben a Bíróság megállapította, hogy azon szabály, miszerint a biológus szakmát nem gyakorló társasági tagoknak a laboratóriumok tőkéjében való részesedése nem haladhatja meg a 25%-ot, amely szabályt jelenleg a CSP R 6212–82. cikke tartalmazza, nem haladja meg a közegészség hivatkozott célkitűzésének eléréséhez szükséges mértéket (80–89. pont). Az ítélet 82. pontjában a Bíróság a tagállam mérlegelési mozgásterére emlékeztet, mivel a tagállam olyan álláspontra is helyezkedhet, hogy fennáll annak a kockázata, hogy a biológusok szakmai függetlenségének biztosítására irányuló szabályokat a gyakorlatban nem tartják be, hiszen a biológus végzettséggel nem rendelkező személyek nyereségszerzéshez fűződő érdeke az önálló vállalkozó biológusokéhoz képest nem egyenértékű módon van fékezve, és a biológusoknak az orvosbiológiai elemző laboratóriumokat üzemeltető, biológus végzettséggel nem rendelkező személyek többségi tulajdonában álló szabadfoglalkozásúak korlátolt felelősségű társaságának munkavállalóként való alárendelése megnehezítheti számukra az ezen, biológus végzettséggel nem rendelkező személyek által adott utasításokkal való szembehelyezkedést. A Bíróság ugyanebben a pontban hozzáteszi, hogy nem lehet kizárni többek között azt, hogy az említett, biológus végzettséggel nem rendelkező személyek hajlamosak arra, hogy eltekintsenek néhány, gazdaságilag kevésbé jövedelmező vagy bonyolultabban végrehajtható vizsgálatról, vagy hogy az elemzést megelőző és azt követő szakaszban a beteg-tanácsadási tevékenységet korlátozzák, amely tevékenység léte az orvosbiológia franciaországi rendszerét jellemzi.
- 48 Noha az Ordre – állítása szerint – a megtámadott határozatban szankcionált magatartások keretében ugyanezen típusú szabályok alkalmazását biztosítja, a Bizottság a megtámadott határozat (102) preambulumbekzdésében megállapítja, hogy az Ordre-ral szembeni kifogások egyike sem vonatkozik az Ordre által a CSP R 6212–82. cikke tiszteletben tartásának biztosítása érdekében hozott döntésekre. Részletesebben e kérdés is a laboratóriumi csoportok fejlődésével kapcsolatos magatartásra vonatkozó jogalapok keretében kerül megvizsgálásra.
- 49 Mindenesetre a Bizottság helyesen véli úgy, hogy ezen ítélkezési gyakorlat nem meghatározó azon kérdés eldöntésekor, hogy az Ordre terhére rótt magatartások az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésébe ütköző jogsértésnek minősülnek-e. Ugyanis, amint a Bizottság a megtámadott határozat (696) preambulumbekzdésében érvel, a tagállamok azon jogkörének elismerése, hogy a közegészség védelmére hivatkozva korlátozzák a letelepedés szabadságát, nem jogosítja fel a magánszereplőket vagy az azokat képviselő szerveket arra, hogy megsértsék a Szerződés versenyjogi szabályait azáltal, hogy olyan versenykorlátozásokat alkalmaznak, amelyeket maga az állam nem ír elő.

- 50 Az a kérdés, hogy a Bizottság helyesen alkalmazta-e a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletet, és ennél fogva az első jogalap végső megoldása tehát a megtámadott határozat megsemmisítésére irányuló jogalapok vizsgálata végén kerül elemzésre.

A laboratóriumi csoportok fejlődésével kapcsolatos magatartásra vonatkozó jogalapokról

- 51 Az Ordre által a szóban forgó magatartást illetően előadott konkrét kifogások vizsgálata előtt előzetesen nagy vonalakban emlékeztetni kell a megtámadott határozat említett magatartásra vonatkozó tartalmára, a megkövetelt bizonyítás elveire és a bírósági felülvizsgálat terjedelmére, valamint meg kell vizsgálni az Ordre által előadott kifogások körét.
- 52 Az Ordre-nak a laboratóriumi csoportok fejlődésével kapcsolatos magatartása a megtámadott határozat (127) preambulumbekkezdésében azonosított négy típusú döntésből áll: először is a szabadfoglalkozásúak társasága tagsági jogokat megtestesítő részesedései megosztásának megtiltására irányuló döntésekből; másodszer a részvénytulajdonosok haladéktalan közlését előíró döntésekből; harmadszor a biológus-gyógyszerészek minimális tőkerészesedését előíró döntésekből, negyedszer pedig azon döntésekből állnak, amelyek a létesítő okirat bármely módosítását, illetve az igazgatói kinevezéseket az Ordre előzetes hozzájárulásához kötik. Az említett magatartást a megtámadott határozat 5.2 fejezete vizsgálja meg részletesen (a (222)–(494) preambulumbekkezdés). A (667)–(676) preambulumbekkezdés az ebből levont következtetéseket a következőképpen foglalja össze:

„[...]”

- (667) [...] a jelen ügyben rendelkezésre álló bizonyítékok azt mutatják, amint az 5.2 fejezetben kifejtésre került, hogy a csoportokhoz kötődő laboratóriumokra vonatkozó döntések célja az, hogy lassítsák és – amennyiben lehetséges – leállítsák e csoportok fejlődését, és ezáltal arra irányulnak, hogy korlátozzák, illetve ellenőrizzék a termelést, a műszaki fejlesztést és a befektetéseket.
- (668) E célkitűzést jól mutatja különösen az ONP egyik szervének 2003. március 27-i üléséről készült beszámoló[:] »Szoros értelemben vett jogi szempontból lehetetlennek tűnik a szabadfoglalkozásúak társasága részesedései, illetve részvényei megosztásának megakadályozása [...] a Tanács úgy határoz, hogy olyan részletes véleményt kell készíteni, amely értelmében etikai okokból meg kell tagadni azt a megosztást, amelyből az Unilabs társaságai hasznot húztak«. Ezt mutatja a G szekció vezetői kara 2005. évi választási röplapjának tervezete is, amely a pénzügyi csoportokra utal: »Semmi kétség, megvan a célpont, le kell győzni«.
- (669) A szóban forgó döntések már 2003 márciusában megjelentek – amikor is az ONP-n belül cselekvési terv bontakozik ki »egy olyan új doktrína« kialakítása érdekében, amely szerint »azt a megosztást, amelyből az Unilabs társaságai hasznot húztak, meg kell tiltani« –, de legkésőbb 2003 októberében, majd 2004-től kezdődően az ONP által a csoportokhoz kötődő laboratóriumoknak küldött levelek formájában. A Bizottság tudomása szerint az ONP magatartásának e megnyilvánulásai a mai napig nem szűntek meg.
- (670) Több elem is lehetővé teszi az ONP által e második típusú megnyilvánulás révén követett, a piaci verseny korlátozására irányuló gazdasági célkitűzés jellemzését. Az ONP gyorsan megállapította, hogy a laboratóriumi csoportok fejlődése versenykockázatot jelent a piacon tevékenykedő számos kislaboratóriumra, és intézkedéseit egyetlen elemre, azaz a tőke ellenőrzésére összpontosította. Az ONP így azzal a céllal szankcionálta a tőketulajdonnal és a szabadfoglalkozásúak társasága társasági dokumentumainak közlésével kapcsolatos állítólagos kötelezettségek megsértését, hogy akadályozza és/vagy lassítsa e laboratóriumi csoportok fejlődését.

- (671) E célból az ONP – amint azt az 5.2 fejezetben említett számos ügyirat tanúsítja, úgymint »Az orvosbiológia és a pénzügyek« vagy »A Labcóval kapcsolatos panaszok listája az egyes szabadfoglalkozásúak társaságai szerint« című feljegyzések – szisztematikus hajtóvadászatot indított a csoportokhoz kötődő laboratóriumokkal szemben. Ezzel párhuzamosan az ONP ugyanilyen szisztematikus fegyelmi eljárásokat is kezdeményezett a szóban forgó laboratóriumokkal és a tevékenységüket ott gyakorló gyógyszerészekkel szemben (lásd az 5. fejezetet). Az 5.2 fejezetben említett dokumentumok és döntések által érintett valamennyi laboratórium és gyógyszerész közös jellemzője, hogy olyan laboratóriumi csoportokhoz (különösen a Labco, az Unilabs és a Confindex) tartoznak, amelyek az ONP szerint versenykockázatot jelentenek ez utóbbi tagjainak többségére.
- (672) A csoportoknak a laboratóriumok tőkéjében való részesedése ugyanis lehetővé teszi utóbbiak számára, hogy nagyteljesítményű eszközökbe ruházzanak annak érdekében, hogy méretgazdaságosságot érjenek el, bővítsék a javasolt elemzések kínálatát, és hamarabb megküldjék az eredményeket, amint ezt a 2.2.2.2 fejezet kifejti. Az ONP és különösen a G szekció vezető szervei nem tagadhatják azon, a minőség, gyorsaság és termelékenység területén elért nyereséget, amelyet a legújabb laboratóriumi eszközökkel lehet elérni, különösen mivel a G szekció központi tanácsának két kórházi biológus is tagja.
- (673) Másrészt, még ha az ONP által a döntéseiben érintett egyik csoport laboratóriumaival szemben hozott fegyelmi szankciók jogilag igazoltak is, e szankciók objektíve aránytalanok, különösen egy minőségi szabványnak (1994 óta kötelező szabvány) a piacon tevékenykedő laboratóriumok közel egyharmada általi be nem tartása miatt kiszabott szankciókhoz, és azon szankciókhoz képest, amelyeket az ONP szabott ki általában a szabadfoglalkozásúak társaságaival vagy biológus-gyógyszerészekkel szemben súlyos közegészségügyi okokból, amint azt az 5.4 fejezet kifejti.
- (674) Végül az 5.2 fejezetben bemutatásra került, hogy az ONP által azon döntéseinek alátámasztása érdekében előadott indokok, amelyek a laboratóriumi csoportok piaci fejlődésének korlátozására irányulnak, ellentmondásban állnak azon indokokkal, amelyeket az ONP azon, ún. referencia-laboratóriumokra vonatkozó álláspontjának alátámasztására adott elő, amelyek nem állnak közvetlen versenyben a piacon tevékenykedő laboratóriumok túlnyomó többségével.
- (675) Így »a hivatásukat gyakorló szakmabeliek függetlenségének« védelme az ONP szerint más kritériumokra is támaszkodhat akkor, ha azok a laboratóriumok, amelyekben e szakmabeliek tevékenykednek, nem állnak versenyben azokkal, amelyek gazdasági érdekeit az ONP védi. Ráadásul az ONP által vitatott jogi konstrukciók jogszerűségét a francia állam többször is egyértelműen hangsúlyozta. Ezenkívül az ONP nem állíthatja, hogy kamarája a szakmabeliek védelmét szolgálja, mivel a francia állam nem tekintette szükségesnek azt, hogy a szakmai függetlenség elérésével kapcsolatos okokból korlátozza a kizárólag a szakmabeliek (természetes vagy jogi személy biológusok [szabadfoglalkozásúak társasága]) között megvalósuló ügyleteket. Ebben az esetben az ONP, amely nem rendelkezik szabályozási jogkörrel, e korlátozások előírása érdekében nem léphet a jogalkotó hatalom helyébe.
- (676) Ennélfogva azáltal, hogy gátolja a piacon tevékenykedő szakmabeliek gazdasági tevékenységeit, illetve megakadályozza a külső tőkét piaci befektetések megvalósításában, az ONP szándéka a termelés, a műszaki fejlesztés és a befektetések korlátozására vagy ellenőrzésére irányul.”
- ⁵³ Ami a bizonyítási szabályokat illeti, az ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottság kötelezettsége bizonyítani az általa megállapított jogsértést, és olyan bizonyítékokat előterjeszteni, amelyek jogilag megkövetelt módon igazolják a jogsértést megvalósító körülmények fennállását (a Bíróság C-185/95. P. sz., Baustahlgewebe kontra Bizottság ügyben 1998. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998.,

I-8417. o.] 58. pontja, valamint a Törvényszék T-44/02. OP., T-54/02. OP., T-56/02. OP., T-60/02. OP. és T-61/02. OP. sz., Dresdner Bank és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2006. szeptember 27-én hozott ítéletének [EBHT 2006., II-3567. o.] 59. pontja).

- 54 Így a Bizottságnak pontos és egybevágó bizonyítékokat kell szolgáltatnia azon szilárd meggyőződésének alátámasztására, hogy a jogsértést elkövették (a Bíróság 29/83. és 30/83. sz., Compagnie royale asturienne des mines és Rheinzink kontra Bizottság egyesített ügyekben 1984. március 28-án hozott ítéletének [EBHT 1984., 1679. o.] 20. pontja, valamint a Törvényszék T-54/03. sz., Lafarge kontra Bizottság ügyben 2008. július 8-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 55. pontja). Szükséges tehát, hogy a Bizottság által előterjesztett bizonyítékok minden ésszerű kétségen felül jogsértés fennállására engedjenek következtetni (a fenti 53. pontban hivatkozott Dresdner Bank és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 137. és 144. pontja).
- 55 Az EUMSZ 101. cikk megsértésének megállapítása érdekében felhozható bizonyítékokat illetően az uniós jogban érvényesülő elv a bizonyítékok szabad mérlegelésének elve (a Törvényszék T-50/00. sz., Dalmine kontra Bizottság ügyben 2004. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-2395. o.] 72. pontja, valamint T-112/07. sz., Hitachi és társai kontra Bizottság ügyben 2011. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2011., II-3871. o.] 64. pontja).
- 56 A Bizottság által a megtámadott határozatban az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése valamely vállalkozás általi megsértése fennállásának bizonyítására hivatkozott valószínűsítő körülményeket nem elszigetelten, hanem összességükben kell értékelni (a Bíróság 48/69. sz., ICI kontra Bizottság ügyben 1972. július 14-én hozott ítéletének [EBHT 1972., 619. o.] 68. pontja és a Törvényszék T-53/03. sz., BPB kontra Bizottság ügyben 2008. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 2008., II-1333. o.] 185. pontja). A különböző bizonyítékok egymást kölcsönösen erősíthetik (a Törvényszék T-67/00., T-68/00., T-71/00. és T-78/00. sz., JFE Engineering és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2004. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-2501. o.] 275. pontja).
- 57 Ami valamely, az EUMSZ 101. cikk alkalmazására vonatkozó határozat bírósági felülvizsgálatát illeti, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amikor ilyen határozat megsemmisítése iránti keresetet nyújtanak be, a Törvényszék köteles általában teljes körűen megvizsgálni azt, hogy az említett cikk alkalmazásának feltételei fennállnak-e, vagy sem (a Bíróság 42/84. sz., Remia és társai kontra Bizottság ügyben 1985. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 2545. o.] 34. pontja, valamint a Törvényszék T-41/96. sz., Bayer kontra Bizottság ügyben 2000. október 26-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3383. o.] 62. pontja). Az uniós bíróságnak ugyanis nem csupán a hivatkozott bizonyítékok tárgyi pontosságát, megbízhatóságát és koherenciáját kell vizsgálnia, hanem azt is ellenőriznie kell, hogy e bizonyítékok tartalmazzák-e az adott összetett helyzet értékeléséhez figyelembe veendő valamennyi releváns adatot, valamint hogy alátámasztják-e a belőlük levont következtetéseket (lásd a Bíróság C-386/10. P. sz., Chalkor kontra Bizottság ügyben 2011. december 8-án hozott ítéletének [EBHT 2011., I-13085. o.] 54. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 58 A jelen ügyben a megtámadott határozat 5.2 fejezetéből és 7. fejezetének a fenti 52. pontban idézett szövegrészletéből következik, hogy a Bizottság okirati bizonyítékokra támaszkodik azon következtetésének alátámasztására, hogy jogsértést valószínűsített meg a laboratóriumi csoportok fejlődésének megakadályozására irányuló döntésekkel, amelyeket a szóban forgó piacon a termelést, a műszaki fejlesztést és a befektetéseket akadályozó döntéseknek kell minősíteni, ily módon az európai versenyjog nyilvánvaló megsértéséről van szó (a jogsértés súlyára vonatkozó (755) preambulumbekzdés).
- 59 Az e következtetést alátámasztó jelentős okirati bizonyítékokat a megtámadott határozat 5.2.1 fejezete fejt ki (a (222)–(237) preambulumbekzdés). A megtámadott határozat e részében a Bizottság leírja, hogy szerinte mi az Ordre-nak a laboratóriumi csoportok akadályozására irányuló „tervezett stratégiája”, amelyet dokumentumok összességéből és bizonyos gyakorlatokból vezet le.

- 60 Az Ordre a megtámadott határozat e részét illetően nem ad elő konkrét érveket, hanem különösen az alább megvizsgált második, harmadik, negyedik és ötödik jogalap keretében lényegében úgy érvel, hogy a Bizottság tévesen értelmezte a francia törvényt és a jogalkotó szándékát, amelyet csak tükröznek az Ordre intézkedései. Egyébiránt az Ordre nem ad elő érveket a megtámadott határozat 5.3 fejezetével kapcsolatban sem, ahol a Bizottság arra az álláspontra helyezkedik, hogy az Ordre kedvező bánásmódban részesítette azon szakosított laboratóriumi csoportokat, amelyek más laboratóriumok alvállalkozóiként járnak el, tehát nem közvetlen versenytársak. Az Ordre-nak nem volt problémája többek között azzal kapcsolatban, hogy az e struktúrában tevékenykedő biológus-gyógyszerészek csak 15%-os tőkerészesedéssel rendelkeznek, ezzel szemben a piacon egymással versenyben álló laboratóriumi csoportok esetében legalább 50%-os részesedést követel meg. Végül a jelen kereset keretében az Ordre nem ad elő konkrét érvet a megtámadott határozat 5.5.2 fejezetét illetően sem (az (537)–(547) preambulumbekzdés), amely keretében a Bizottság egyrészt úgy véli, hogy az Ordre vezetői a rendes szervek megválasztásakor az Ordre versenyellenes célkitűzéseit fogalmazták meg különösen a választási programjaik keretében, illetve az Ordre közlönyében megjelent publikációkban. Például a megtámadott határozat (527) preambulumbekzdése utal a CCG elnökének kifejezett szándékára, hogy „megzavarja a pénzügyi csoportok kapitalista törekvéseit és egyes biológusok vagyonszerzési stratégiáját”. A Bizottság e preambulumbekzdésben leírja továbbá az Ordre szervei által meghirdetett gazdasági célkitűzéseket is.
- 61 Az a tény azonban, hogy a Bizottság e bizonyítékok segítségével felvázolta az Ordre vezető szervei részéről a laboratóriumi csoportokkal szemben tanúsított bizonyos előre megfontolt magatartás, sőt stratégia fennállását, azon konkrét háttér értékelésekor releváns, amelybe az Ordre azon aktusai illeszkednek, amelyek a törvény bizonyos értelmezésének olyan körülmények közötti védelmére és következetes alkalmazására irányulnak, amikor adott esetben több értelmezés is védhető lenne, ami a Bizottság szerint bizonyítja a törvény gazdasági célú értelmezését. Ugyanis a szándék, még ha nem is minősül a szóban forgó aktusok korlátozó jellegének meghatározásához szükséges elemnek (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-32/11. sz., Allianz Hungária Biztosító és társai ügyben 2013. március 14-én hozott ítéletének 37. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot), a jelen ügyben nem elhanyagolható szerepet játszhat, figyelemmel a jogalkotó által az Ordre-ra bízott feladatokra, amely feladatok keretei között hivatott fellépni.
- 62 E megfontolásokra figyelemmel kell megvizsgálni, hogy a Bizottság – amint azt az Ordre állítja – tévedett-e az alkalmazandó jogszabályi keret értelmezésekor, és kell végül megállapítani (a lenti 343–348. pont), hogy az Ordre hivatkozhat-e arra, hogy magatartását a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletre figyelemmel nem lehet az EUMSZ 101. cikk keretében szankcionálni.
- 63 A Törvényszék szerint hasznos először a szabadfoglalkozásúak társasága tőkéjének összetételére és módosítására vonatkozó jogalapokat (negyedik és ötödik jogalap), majd a szabadfoglalkozásúak társaságát a fennállása alatt terhelő tájékoztatási kötelezettségekre vonatkozó jogalapokat (második és harmadik jogalap), végül pedig a hatodik jogalapot megvizsgálni.

A szabadfoglalkozásúak társasága tőkéjének összetételére és módosítására vonatkozó jogalapokról

- 64 A negyedik és az ötödik jogalap arra vonatkozik, hogy milyen következményekkel jár a szabadfoglalkozásúak társaságának szerkezetére azon jogszabályi keret fejlődése, amely e társaságok tőkéjét megnyitja a külső befektetők számára. A megtámadott határozat (91)–(102) és (431), valamint azt követő preambulumbekzdései mutatják be azt a jogi keretet, amelynek értelmezése vitatott.
- 65 A loi n° 90-1258, du 31 décembre 1990, relative à l'exercice sous forme de sociétés des professions libérales soumises à un statut législatif ou réglementaire ou dont le titre est protégé et aux sociétés de participations financières de professions libérales (a törvényi vagy rendeleti szabályozás hatálya alá tartozó, illetve védelem tárgyát képező szakmai címmel rendelkező szabad foglalkozások társasági formában történő gyakorlásáról, valamint a szabadfoglalkozásúak holdingtársaságairól szóló, 1990.

december 31-i 90-1258. sz. törvény; JORF 1991. január 5., 216. o.) 1. cikke kimondja, hogy „[a] jelen törvény I. címében foglalt rendelkezésekre is figyelemmel valamely törvényi vagy rendeleti szabályozás hatálya alá tartozó, illetve védelem tárgyát képező szakmai címmel rendelkező szabad foglalkozás gyakorlása céljából [a kereskedelmi törvénykönyv] által szabályozott korlátozott felelősségű társaság, részvénytársaság vagy betéti részvénytársaság alapítható”. Ebből következik, hogy laboratóriumok üzemeltetése céljából szabadfoglalkozásúak társasága alapítható, és hogy – amint a megtámadott határozat (91) preambulumbekzdése megemlíttette – e társaság a gazdasági társaságok rendes jogi formáit öltheti, így lehet többek között korlátozott felelősségű részvénytársaság (SELARL) és részvénytársaság (SELAFA). Ezenkívül betéti részvénytársaság (SELCA) is alapítható. Az egyszerűsített részvénytársaság (SELAS) alapításának lehetőségét később vezették be.

66 A 90-1258. sz. törvény 5. cikkének első bekezdése kimondja, hogy „[a] törzstőke és a szavazati jogok több mint felének [...] a tevékenységüket a társaság keretein belül gyakorló szakmabeliek tulajdonában kell állnia”.

67 Egyébiránt emlékeztetni kell a CSP R 6212-82. cikkének tartalmára, amelyet a décret n° 92-545, du 17 juin 1992, relatif aux sociétés d'exercice libéral de directeurs et directeurs adjoints de laboratoires d'analyses de biologie médicale (az orvosbiológiai elemző laboratóriumok igazgatója és igazgatóhelyettese szabad foglalkozásának gyakorlása céljából létrehozott társaságokról szóló, 1992. június 17-i 92-545. sz. rendelet; JORF 1992. június 21., 8106. o.), a 90–1258. sz. törvény végrehajtási rendelete vezetett be. E rendelkezés a fenti 29. pontban hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben volt vitatott. E rendelkezés kimondja:

„Az orvosbiológiai elemzőlaboratóriumok igazgatója és igazgatóhelyettese [szabad foglalkozásának gyakorlása céljából létrehozott társaság] tőkéjének legfeljebb egynegyede állhat a [...] 90-1258. sz. törvény 5. cikkének első bekezdésében [...] foglalt feltételeket nem teljesítő egy vagy több személy tulajdonában.

Mindazonáltal abban az esetben, ha a [szabadfoglalkozásúak társasága] betéti részvénytársaság formájában jött létre, a fent hivatkozott 1990. december 31-i törvény 5. cikkében említettekén kívüli személyek tulajdonában álló tőkerészesedés meghaladhatja az előző bekezdésben megállapított mértéket, azonban nem érheti el az említett tőke felét”.

68 A loi n° 2001-1168, du 11 décembre 2001, portant mesures urgentes de réformes à caractère économique et financier (a gazdasági és pénzügyi jellegű, sürgős reformintézkedésekről szóló, 2001. december 11-i 2001-1168. sz. törvény; JORF 2001. december 12., 19703. o.; a továbbiakban: Murcef-törvény) révén a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjét még jobban megnyitották külső társasági tagok számára, lehetőséget adva arra, hogy elválasszák a tőkéhez kapcsolódó jogokat a szavazati jogoktól. Így a 90-1258. sz. törvénybe beiktattak egy 5-1. cikket, amely 2001. december 12-én lépett hatályba. Ezen 5-1. cikk első bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a]z 5. cikk első bekezdésétől eltérve a [szabadfoglalkozásúak társasága] törzstőkéjének több mint fele a [társaság] társasági célját jelentő szakmát gyakorló természetes vagy jogi személyek tulajdonában is lehet”.

69 Az 5-1. cikket kiegészítette a loi n° 2005-882, du 2 août 2005, en faveur des petites et moyennes entreprises (a kis- és középvállalkozások érdekében hozott intézkedésekről szóló, 2005. augusztus 2-i 2005-882. sz. törvény; JORF 2005. augusztus 3., 12639. o.). E törvény az 5-1. cikket egy második bekezdéssel egészítette ki, amely szerint a francia Államtanács – a jogi és bírósági szakmáktól eltérő egyes szakmák sajátos szükségleteire figyelemmel – rendeletben előírhatja, hogy az első bekezdés nem alkalmazható akkor, ha ezen eltérés sértené az érintett szakma gyakorlását, tagjai függetlenségének tiszteletben tartását vagy sajátos etikai szabályait.

70 E jogszabályi szövegek értelmezéséhez több miniszteri körlevél is relevanciával bír.

- 71 Először is az 1997. január 29-i 970019. sz. DCIS-körlevél (a továbbiakban: 970019. sz. körlevél) kimondja, hogy „[a] jogszabályi szövegek jelenlegi állása szerint a laboratórium igazgatójának a [szabadfoglalkozásúak társaságának] tőkéjében való részesedése minimális is lehet”.
- 72 Másodszor az 1998. szeptember 22-i 98-585. sz. DGS/SQ-körlevél (a továbbiakban: 98-585. sz. körlevél) a következőképpen rendelkezik: „[a] [szabadfoglalkozásúak társaságában] valamely más egészségügyi szakma tagja haszonélvezőként nem rendelkezhet tőkerészesedéssel. Az értékpapírokra vonatkozó haszonélvezet magában foglal bizonyos haszonélvezeti jogokat (osztalékhoz való jog, tartalékfelosztás vagy tőkeemelés esetén a haszonélvezettel terhelt tulajdonjog kötelezettségszegő jogosultjának helyettesítéséhez való jog) és igazgatási jogköröket (a rendes közgyűléseken való segítségnyújtás, bizonyos keresetek indítása)”.
- 73 Harmadszor a 2005. november 14-i 2005-506. sz. DHOS/05-körlevél (a továbbiakban: 2005-506. sz. körlevél) kifejti, hogy „[a] [90–1258. sz.] törvény [...] 5-1. cikke ezen elvtől való eltérést tartalmaz”, hogy „e rendelkezés alkalmazandó a SELAFA-ra, a SELCA-ra és a SELAS-ra, mivel e társaságokban módosítani lehet a szavazati jogok és a tőke arányát”, és hogy „[e] rendelkezés az ipari részesedések révén a SELARL-ra is alkalmazandó”.
- 74 Ebből következik, hogy az érintett időszakban a következő alapelvek voltak alkalmazandók: egyrészt a szabadfoglalkozásúak társasága tőkéjének legfeljebb egynegyede állhatott a szakmán kívüli személyek tulajdonában (a CSP R 6212-82. cikke), másrészt pedig a laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társasága tőkéjének több mint fele lehetett az ugyanazon szakmát a laboratóriumokon kívül gyakorló szakmabeliek tulajdonában (a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikkének első bekezdése), feltéve hogy a laboratórium keretén belül hivatásukat gyakorló szakmabeliek a szavazati jogok több mint felével rendelkeznek (a 90-1258. sz. törvény 5. cikkének első bekezdése).
- 75 A megtámadott határozatból kitűnik, hogy a laboratóriumi csoportok a 90-1258. sz. törvény Murcef-törvény által bevezetett 5-1. cikkének első bekezdésében nyújtott nyitási lehetőségekkel lényegében két technika révén éltek.
- 76 Az első technika abban áll, hogy elválasztják a szavazati jogokat a pénzbeli részesedéstől azáltal, hogy kettős vagy többszörös szavazati jogok révén bizonyos számú szavazati jogot nyújtanak, amely nem felel meg a szabadfoglalkozásúak társasága különböző tagjainak tulajdonában álló tőkerészesedéseknek. E technika a negyedik jogalap tárgyát képezi.
- 77 A második technika a részvények megosztására (a továbbiakban: megosztás) vonatkozik, amely lényegében abban áll, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságának értékpapír-tulajdonát felosztják haszonélvezetre, amely biztosítja a nyereség felhasználásával kapcsolatos szavazati jogot és az osztalékhoz való jogot, valamint haszonélvezettel terhelt tulajdonjogra (a megtámadott határozat (239) preambulumbekzdése). E technika az ötödik jogalap tárgyát képezi.
- A negyedik jogalapról, amely lényegében azon alapul, hogy figyelmen kívül hagyták a CCG azon szerepét, hogy a tagnak a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében való minimális részesedését illetően örökdiik a tag szakmai függetlensége felett
- 78 A negyedik jogalap a megtámadott határozatnak „A gyógyszerészeknek a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében való minimális részesedéséről” című 5.2.2.3 fejezetére vonatkozik (373)–(449) preambulumbekzdés), amelyben a Bizottság arra az álláspontra helyezkedik, hogy az Ordre a laboratóriumi csoportokhoz kötődő szabadfoglalkozásúak társaságainak csoportosulásaiival szemben azt akarta előírni, hogy a tevékenységüket a szóban forgó szabadfoglalkozásúak társaságai keretén belül gyakorló gyógyszerészek a társaságban minimális tőkerészesedéssel rendelkezzenek, amely döntés az ilyen csoportosulások lassítását és a laboratóriumi csoportok fejlődésének fékezését célozza. A megtámadott határozat az Ordre kétfajta intézkedését említi. Egyrészt a Bizottság szerint az

Ordre azt állította, hogy etikai okokból nem lehet a SELAS, illetve a SELARL külső szakmabeli tagjainak olyan számú szavazati jogot biztosítani, amely alatta marad a részvényeik számának, noha a Bizottság által hivatkozott valamennyi eset szakmabeliek közötti ügyletekre vonatkozik, ily módon a szakmai függetlenség nem került veszélybe (a (374) és (375) preambulumbekzdés). Másrészről az Ordre azt az álláspontot védte, miszerint az, ha a gyógyszerészek a törzstökében túl alacsony részesedéssel rendelkeznek, sérti az etikai szabályokat is, és különösen a gyógyszerész szakmai függetlenségét, míg a Bizottság szerint a szakmai függetlenséget garantálják a hatályos jogszabályi rendelkezések (a (377) preambulumbekzdés). A Bizottság több példát is említ, amikor konkrétan ezen álláspontok kerültek alkalmazásra (a (378)–(430) preambulumbekzdés).

- 79 Az Ordre lényegében azt állítja, hogy az, hogy felügyeli a szabadfoglalkozásúak társasága szakmabeli tagjainak a törzstökében való minimális részesedését, a hivatását gyakorló biológus szakmai függetlensége tiszteletben tartásának biztosítására irányuló törvényi feladatai közé tartozik. Előadja, hogy ennek keretében lépett fel az olyan konstrukciókkal szemben – mint amelyet a Labco is létrehozott –, amelyek célja, hogy a tevékenységüket laboratóriumon belül gyakorló szakmabeliek számára tartsák fenn a szavazati jogok többségét, a tőkében azonban csak jelképes részesedést biztosítanak számukra, megfosztva őket az elért nyereségtől és a laboratórium irányításában való tényleges részvételtől. A laboratórium osztalékra nem jogosult igazgatója az ellenőrzést gyakorló részvényes követelményeinek lenne alávetve, és az utóbbi által meghatározott feltételek mellett kapna munkabérnek megfelelő díjazást, tehát a laboratórium teljesítménye alapján, ami sértené többek között a pénzügyi függetlenségét. A Bizottság által végzett elemzés eltéríti a törvényt annak célkitűzésétől. E tekintetben az Ordre a 2005-882. sz. törvény elfogadásához vezető parlamenti vitákra is utal, amely törvény a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikkébe beiktatta a második bekezdést, amely bizonyos eltérések fennállásáról tanúskodik. Az Ordre továbbá úgy érvel, hogy a fenti 29. pontban hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet megerősíti elemzését, valamint az orvosi kamara által bizonyos esetekben elfogadott álláspontot is.
- 80 Egyébiránt az Ordre szerint az SELARL-on belül nem lehetséges a tőkerészesedésnek a szavazati jogtól való elválasztása, kivéve ipari hozzájárulás igénybevétele esetén.
- 81 A Labco által támogatott Bizottság vitatja az Ordre érveit. Lényegében úgy érvel, hogy a tőketulajdon szavazati jogoktól való elválasztásának lehetőségéről a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikke rendelkezik, és azt miniszteri körlevél is megerősíti. A törvény előírja a szabadfoglalkozásúak társasága működésének a szakmabeliek általi ellenőrzését is. Szerinte az Ordre nem volt jogosult arra, hogy vállalkozások társulása által hozott döntéssel semlegesítse a törvény alkalmazását, mivel hatáskörét a hatályos jogszabályi keretek között kell gyakorolnia.
- 82 A Labco egyébiránt hangsúlyozza struktúrájának teljesen törvényes jellegét.
- 83 E jogsalap lényegében arra vonatkozik, hogy az Ordre fellépett olyan jogi konstrukciókkal szemben – mint amelyet a Labco is kialakított –, amelyek keretében egy holdingtársaság legfeljebb 25%-os kisebbségi részesedést szerez laboratóriumokat üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságaiban, amelyek viszont többségi részesedést szereznek más szabadfoglalkozásúak társaságaiban, vigyázva azonban arra, hogy a közbenső szabadfoglalkozásúak társaságai ne rendelkezzenek ez utóbbiakban a szavazati jogok többségével. A tevékenységét ez utóbbiak keretében végző biológust tehát a szavazati jogok többsége megilleti, azonban adott esetben csak minimális tőkerészesedéssel rendelkezik, és az Ordre ezzel szemben lépett fel.
- 84 Az Ordre által előadottakkal ellentétben a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikkének első bekezdése, amelyet 2001 végén a Murcef-törvény iktatott be, teljesen egyértelmű az ilyen konstrukciónak a jogsértés időtartama (azaz a 2003. október 14-től 2009. október 21-ig tartó időszak) alatti jogszerűségét illetően.

- 85 Az említett törvény 5-1. cikkének első bekezdéséből ugyanis világosan kitűnik, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságán kívüli természetes vagy jogi személyek tulajdonában lehet a társaság tőkéjének többsége – a szavazati jogok többsége azonban nem –, feltéve hogy e személyek az adott szabadfoglalkozásúak társaságának társasági célját jelentő szakmát gyakorolják. A tőkének a szavazati jogoktól való elválasztása tehát lehetséges például harmadik személy biológus-gyógyszerészek vagy laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságai javára, feltéve hogy ezek nem rendelkeznek a szavazati jogok többségével.
- 86 Ezt a fejlődést egyébként már korábban előrevetítette a 970019. sz. körlevél, amely szerint a laboratórium igazgatójának a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében való részesedése minimális is lehet, és alátámasztja a 2005-506. sz. körlevél is, amely kimondja, hogy a SELAFA-ban, a SELCA-ban és a SELAS-ban módosítani lehet a szavazati jogok és a tőke arányát. Ez utóbbi körlevelet, amint szövegéből is kitűnik, konkrétan a francia egészségügyi minisztérium bocsátotta ki, hogy kifejtse a prefektusok számára a többek között a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikkének alkalmazására vonatkozó lényeges elveket.
- 87 E tekintetben a Bizottság helyesen állítja, hogy az Ordre által hivatkozott, a szakmai függetlenség védelmére alapított érv e vitában nem lehet döntő jelentőségű.
- 88 Kétségtelen, hogy a biológus-gyógyszerész pénzügyi függetlenségét a CSP R 4235-18. cikke kifejezetten megemlíti, amely szerint „a gyógyszerész nem vetheti alá magát semmilyen pénzügyi, kereskedelmi, technikai vagy morális kényszernek – bármilyen legyen is az –, amely hivatásának gyakorlása során sértheti függetlenségét, különösen szakmai tárgyú szerződések, megállapodások vagy záradékok megkötésekor”. Nem vitatott, hogy e rendelkezés alkalmazása az Ordre feladatai közé tartozik.
- 89 E rendelkezés azonban nem teszi lehetővé, hogy az Ordre fellépjen olyan struktúrákkal szemben, amelyek a törvénynek megfelelnek, különösen ha azok olyan biológus-gyógyszerészek vagy laboratóriumot működtető társaságok tőkerészesedésére vonatkoznak, amelyek etikai szabályoknak is alá vannak vetve, nem pedig nem szakmabeli harmadik személyek tőkerészesedésére vonatkoznak, akikre a CSP R 6212-82. cikkében foglalt azon szabály vonatkozik, amely a nem szakmabelieknek a laboratórium tőkéjében való részesedését legfeljebb 25%-ra korlátozza. A fenti 29. pontban hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet, amely e rendelkezésnek a letelepedés szabadsága tekintetében való érvényességére vonatkozik, e tekintetben tehát szintén nem meghatározó.
- 90 Igaz, hogy Mengozzi főtanácsnok fenti 29. pontban hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyre vonatkozó indítványának (EBHT 2010., I-12944. o.) és magának az ítéletnek bizonyos szövegrészletei azt a Bizottság által felvetett lehetőséget említik, hogy a letelepedés szabadságára vonatkozó jogi nézőpontból rugalmasabb szabályozást fogadjanak el annál a szabályozásnál, amely szerint a biológus végzettséggel nem rendelkező személyek a laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében legfeljebb 25%-os részesedéssel rendelkezhetnek, ami a szavazati jogoknak a vagyoni jogoktól való elválasztásában állna. Világos azonban, hogy egy ilyen szabályozás, amely adott esetben lehetővé tenné, hogy a nem szakmabeliek 25%-ot meghaladó tőkerészesedéssel rendelkezzenek – feltéve, hogy a szakmabeliek megőrzik a szavazati jogok többségét –, nem egyezik meg a francia jogalkotó által a Murcef-törvény rugalmassá tétele és a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikke első bekezdésének beiktatása révén elérni kívánt szabályozással. Ez utóbbi rendelkezést, amely arra a lehetőségre vonatkozik, hogy a tőkét úgy növelik, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságán kívüli szakmabeliek rendelkeznek annak többségével, nem vizsgálták meg a fenti 29. pontban hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ítélet alapjául szolgáló ügyben. Az a tény, hogy az említett ítélet (85. pont), amint Mengozzi főtanácsnok fent hivatkozott indítványa is (212. és 213. pont), arra utal, hogy a tőke többségi tulajdonával rendelkező harmadik személy esetleg nyomást gyakorolhat a tevékenységüket a laboratóriumok keretében végző biológusokra, csak igazolja azon szabály fennállását, amely a biológus végzettséggel nem rendelkező személyek tőkerészesedését 25%-ra korlátozza a rájuk vonatkozó rugalmasabb szabályozásokhoz képest.

- 91 A fenti elemzésből következik, hogy a francia jogalkotó a szabályozásnak a Murcef-törvény által bevezetett módosításakor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a biológus függetlenségét kellően garantálni képes két biztosíték együttes alkalmazása: a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében a szakmán kívüli személyek részesedéseinek 25%-ra történő korlátozása, valamint az, hogy a szavazati jogok többségével a szakmájukat a szabadfoglalkozásúak társasága keretén belül gyakorló személyek rendelkeznek. E korlátok között kellett tehát az Ordre-nak eljárnia, mivel a szakmai függetlenség elve, amely fogalom a CSP R 4235-18. cikkében széles meghatározást nyert, nem szolgálhat ürügyként arra, hogy a törvénynek megfelelő struktúrák esetében korlátozzák a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében való részvételt.
- 92 Egyébiránt, amint a megtámadott határozat (377) preambulumbekzdése kiemeli, a szabadfoglalkozásúak társasága működésének a szakmabeliek általi ellenőrzését, tehát utóbbiak szakmai függetlenségét nemcsak a 90-1258. sz. törvény 5. és 5-1. cikkének együttes alkalmazásából eredő, a szavazati jogok többségével való rendelkezés garantálja, hanem az említett törvény egyéb rendelkezései is, amelyek előírják többek között a szakmájukat a társaság keretén belül gyakorló társasági tagoknak a döntéshozó szervezetben való minimális jelenlétét, és számukra tartják fenn bizonyos, arra vonatkozó megállapodások megvitatását, hogy a társaságon belül milyen feltételek mellett gyakorolják szakmájukat.
- 93 Az Ordre e tekintetben nem hivatkozhat eredményesen a 2005-882. sz. törvényt előkészítő parlamenti munkálatokra sem. A Bizottság ezen érvet a megtámadott határozat (440) és (441) preambulumbekzdésében vizsgálja meg. Közelebbről Lang francia képviselő azon törvényjavaslattal kapcsolatos álláspontjáról van szó, amely meg kívánta tiltani a tagsági jogokat megtestesítő részesedések megosztását, amely tilalom a végül elfogadott törvénybe azonban nem került be. Az egyik képviselő álláspontja, amely szerint a Labco konstrukciója lehetővé teszi, hogy ez utóbbi a CSP-vel ellentétesen kisajátítsa a nyereség egészét, és megállapítsa a biológusok díjazását, a törvénynek megfelelő struktúrák esetében nem igazolhatja az Ordre beavatkozásait. Ugyanez vonatkozik az egészségügyi miniszter által egy parlamenti kérdésre adott, a megtámadott határozat (441) preambulumbekzdésében hivatkozott válaszra is. Hasonlóan azon tény, hogy a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikkének második bekezdése visszaélés esetén lehetővé teszi a rendelettel való szabályozást, szintén nem meghatározó, mivel valójában egyetlen, ilyen esetre vonatkozó rendeletet sem hoztak.
- 94 Ezenkívül a felek közötti, azon konkrét kérdésre vonatkozó vitát illetően, hogy a tőkéhez kapcsolódó jogok és a szavazati jogok elválasztásának lehetősége a tényállás megvalósulásának időszakában a SELARL esetében fennállt-e, az Ordre e tekintetben a francia code de commerce (kereskedelmi törvénykönyv, a továbbiakban: CDC) SARL-ra vonatkozó L 223-28. cikkének általános hatályára hivatkozik. E cikk kimondja, hogy a társaság minden tagja jogosult részt venni a döntésekben, és a tagsági jogokat megtestesítő részesedésének megfelelő számú szavazati joggal rendelkezik.
- 95 Az Ordre szerint e rendelkezés a SELARL-ra is alkalmazandó, tehát e társaság esetében kizárja az elválasztás lehetőségét.
- 96 E tekintetben a Törvényszék írásbeli kérdéseire adott válaszában és a tárgyaláson a Bizottság már nem vitatja, hogy a 2005-506. sz. körlevél révén a francia közigazgatás jelezte, hogy a SELARL ki van zárva a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikke által biztosított kedvezményből, kivéve az ipari hozzájárulás eseteit. Az ipari hozzájárulás esetét, amikor valamely társasági tag műszaki ismereteit, munkáját vagy szolgáltatásait bocsátja rendelkezésre társaságának javára, a jelen ügyben azonban nem indokolt részletesebben megvizsgálni.
- 97 Az Ordre által a tárgyaláson említett azon érvtől függetlenül azonban, amely szerint a 2005-506. sz. körlevél csak a törvény szerinti helyzetet tükrözi, illetve azon kérdéstől függetlenül, hogy – épp ellenkezőleg – a szóban forgó körlevél e kérdésben nem tartalmaz-e *contra legem* értelmezést,

nem kérdőjelezhető meg az, hogy e körlevél 2005-ben való kibocsátásáig a társaságok vitathatatlanul úgy vélhették, hogy a 90-1258. sz. törvény 5-1. bekezdése mint *lex specialis* elsőbbséget élvez a kereskedelmi törvénykönyv általános rendelkezéseivel szemben.

- 98 Ugyanis, amint arra a megtámadott határozat (388) preambulumbekendése rámutat, a 90-1258. sz. törvény 1. cikke kimondja, hogy „a jelen törvény I. címében foglalt rendelkezésekre is figyelemmel” a szabadfoglalkozásúak társaságát a kereskedelmi törvénykönyv II. könyvének rendelkezései szabályozzák. Márpedig az 5-1. cikk az említett I. cím részét képezi.
- 99 Egyébiránt semmi nem enged arra következtetni, hogy a jogalkotó azért, hogy a Murcef-törvény keretében új szabályozást vezetett be, megkülönböztetést kívánt volna alkalmazni a szabadfoglalkozásúak társaságának különböző típusai között, mivel az 5-1. cikk szövege általánosságban a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjére, tehát a szabadfoglalkozásúak társaságának valamennyi formájára vonatkozik.
- 100 E körülmények között a Bizottság nem követett el hibát, amikor megállapította, hogy 2005-ig a SELARL-ra vonatkozó jogi keretet különféleképpen is lehetett értelmezni, és hogy az Ordre szisztematikusan úgy döntött, hogy a piacnak a laboratóriumi csoportok számára való megnyitása tekintetében a legkedvezőtlenebb értelmezést követi. Ez akkor is igaz, ha a megtámadott határozat (435) preambulumbekendése nem tükrözi megfelelően a 2005-506. sz. körlevél szövegét, rámutatva, hogy e körlevél szerint a 98-1258. sz. törvény 5-1. cikkét megkülönböztetés nélkül kell alkalmazni a SELARL-okra. Mindenesetre ugyanis azon konkrét esetekre, amikor az Ordre a SELARL-okkal szemben beavatkozott, különösen a Laboratoire d’Isle SEL (a megtámadott határozat (378) és azt követő preambulumbekendései) és a Norden SEL esetében (a megtámadott határozat (391) preambulumbekendése), 2005 előtt került sor, így a Bizottság elemzése, amely rámutat arra, hogy az Ordre e társaságokkal szemben túlságosan beavatkozott, nem kérdőjelezhető meg.
- 101 Egyébként a Bizottság több más olyan beavatkozást is említ, amely nem a SELARL-okra vonatkozik.
- 102 Ami e társaságokat illeti, a Bizottság azon elemzését, amely megkérdőjelezi az Ordre-nak különösen a Labcohoz kötődő Laboratoire Central és Groupe biologic Lam SELAS-szal, illetve a JPBS, az Exsel Bio és a Labocentre SELAS-szal szembeni beavatkozásait, nem érvénytelenítheti az Ordre azon érve, miszerint tekintettel arra, hogy a tevékenységüket gyakorló társasági tagok a részvények összességéhez viszonyítva csekély részesedéssel bírtak, örködni kellett a tevékenységét gyakorló biológus-gyógyszerésznek a struktúrát gazdaságilag irányító külső társasági tagokkal szembeni pénzügyi függetlensége felett. A törvény ugyanis kifejezetten lehetővé tette, hogy a tevékenységüket a laboratórium keretén belül folytató társasági tagok csak csekély vagy akár nagyon csekély tőkerészesedést tartsanak meg, feltéve hogy a szavazati jogok többségével rendelkeznek. Azon tény, hogy a tevékenységüket gyakorló társasági tagok adott esetben nem a nyereségnek megfelelően indexált díjazást kaptak, szintén nem változtat e megállapításon. Ugyanígy, ahogyan azt a Bizottság helyesen kiemeli, azon tény, hogy az orvosi kamara fellépett azon helyzetekkel szemben, amikor a tevékenységét valamely SELAS keretén belül gyakorló orvos a szavazati jogok többségével, de csak jelképes tőkerészesedéssel rendelkezett, nem bizonyíthatja az Ordre gyakorlatainak jogszerűségét.
- 103 A teljesség kedvéért az Ordre-nak a tárgyaláson megvitatott azon érvét illetően, amely szerint ellenőrizni kellett, hogy a SELAS-okban nem nyújtottak-e a külső társasági tagoknak olyan számú szavazati jogot, amely alatta marad a részvényeik számának, ami e társaságtípus esetében nem lehetséges, meg kell állapítani, hogy ezen érvet, azonkívül, hogy az nem egyértelmű, a fenti 98. és 99. pontban hivatkozott okokból mindenképpen el kell utasítani.
- 104 Végül emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat több olyan dokumentumra is hivatkozik, amelyből kitűnik, hogy az Ordre tudta, hogy jogilag lehetséges az, hogy a szakmájukat gyakorló befektetők a tőke többségével rendelkezzenek, feltéve hogy a szavazati jogok többsége a szabadfoglalkozásúak társasága keretén belül hivatásukat gyakorló szakmabelieket illeti meg, amit

többek között az is bizonyít, hogy az Ordre azon fáradozott, hogy olyan jogszabályi módosítást vezessenek be, amely előírja, hogy a tevékenységüket a társaságon belül gyakorló társasági tagok minimális tőkerészesedéssel rendelkezzenek (lásd a megtámadott határozat 523. lábjegyzetében hivatkozott bizonyítékokat és a (442)–(449) preambulumbekendést). E bizonyítékok, amelyek a különösen a megtámadott határozat 5.5 fejezetében hivatkozott, azon meghirdetett célkitűzésekre vonatkozó bizonyítékokhoz kapcsolódnak, hogy fellépjenek a pénzügyi csoportoknak a szakmában való megjelenésével szemben, alátámasztják a Bizottság álláspontját, miszerint az Ordre beavatkozásai a törvény általa való sajátos, szisztematikusan a csoportstruktúrák hátrányára történő alkalmazásának körébe tartoznak. E tekintetben hivatkozni lehet azon körülményre is, hogy az Ordre által a Laboratoire d'Isle és a Norden SELARL részére küldött levelek az Ordre-nak a részvények megosztásával szembeni elvi álláspontjára utalnak (még ha ezen esetekben technikailag nem is szigorú értelemben vett megosztásról volt szó), amely lentebb az ötödik jogalap keretében kerül megvizsgálásra.

105 A fentiekből következik, hogy a negyedik jogalapot el kell utasítani.

– Az ötödik jogalapról, amely lényegében a szabadfoglalkozásúak társasága tagsági jogokat megtestesítő részesedéseinek a 25%-os felső határon túli megosztására irányuló jogalkotói szándék mérlegelése során elkövetett hibán és a szabadfoglalkozásúak társasága tagsági jogokat megtestesítő részesedéseinek megosztására alkalmazandó jogi keret téves értelmezésén alapul

106 E jogalap a megtámadott határozat „A szabadfoglalkozásúak társasága tagsági jogokat megtestesítő részesedéseinek megosztása” című 5.2.2.1 fejezetére vonatkozik (a megtámadott határozat (239)–(295) preambulumbekendése), amelyben a Bizottság azt rója az Ordre terhére, hogy megtiltotta a szabadfoglalkozásúak társaságán belül a részvények megosztását. Az Ordre a szóban forgó döntéseivel egyrészt felszólította a szabadfoglalkozásúak társaságait, illetve a tevékenységüket az említett társaságokon belül végző társasági tagokat / gyógyszerészeket, hogy a létesítő okirattól töröljenek minden, a megosztásra vonatkozó említést, illetve végezzenek el egyesítést, másrészt pedig fegyelmi eljárásokat indított az érintett biológus-gyógyszerészekkel szemben azzal az ürüggyel, hogy megsértették a gyógyszerész szakmára vonatkozó szabályokat (a (242)–(244) preambulumbekendés), amellyel kapcsolatban a Bizottság a Schaffner Jean Bart Mathieu Wallon SELAFA (a (248)–(253) preambulumbekendés) és a Labco Artois SELARL példáját említi (a (256)–(258) preambulumbekendés).

107 Az Ordre lényegében úgy érvel, hogy a CSP R 6212-82. cikkében arra vonatkozóan megállapított felső határ, hogy a nem szakmabeli harmadik személyek legfeljebb 25%-os tőkerészesedéssel rendelkezhetnek, egyaránt vonatkozik a teljes tulajdonban lévő értékpapírokra és a megosztott értékpapírokra is. Azt állítja, hogy kizárólag azon esetekben lépett fel a megosztással szemben, amikor nem volt garantálva egyrészt az, hogy a szavazati jogok fele a struktúra keretén belül hivatását gyakorló szakmabeliek kezében van, másrészt pedig az, hogy a nem szakmabeli harmadik személyek a törzstőke kevesebb mint negyedével rendelkeznek. Az Unilabs, a Schaffner Jean Bart Mathieu Wallon SELAFA és a Biolabs Centre Labo társaság esete ezen okból megtagadott konstrukciókra vonatkozott. Márpedig a CCG olyan esetekkel is foglalkozott, amikor a társaságban a tagsági jogokat megtestesítő részesedéseket megosztották, azonban ezt a törvény által előírt 25%-os korláton belül engedélyezték.

108 A válaszban az Ordre előadja, hogy a Bizottság összemossa a tulajdonjog megosztásának technikáját a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikkének első bekezdésében előírt technikával. Az Ordre hivatkozik a cour administrative d'appel de Paris (párizsi közigazgatási fellebbviteli bíróság, Franciaország) 2011. március 31-i ítéletére is, amely helybenhagyta a tribunal administratif de Paris (párizsi közigazgatási bíróság) 2009. május 12-i ítéletét, valamint utal az Unilabs által alkalmazott konstrukció jogellenességére.

- 109 A Bizottság előadja, hogy az Ordre a megosztást illetően olyan elvi álláspontot fogadott el, amely beavatkozásokhoz vezetett olyan esetekben, amikor a megosztás teljes mértékben jogszerű volt, és megfelelt különösen a CSP R 6212-82. cikkének.
- 110 Amint a fenti 77. pontban kiemelésre került, a megosztás technikája abban áll, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságának részesedései feletti tulajdonjogot felosztják haszonélvezetre, amely biztosítja a nyereség felhasználásával kapcsolatos szavazati jogot és az osztalékhoz való jogot, valamint haszonélvezettel terhelt tulajdonjogra (a megtámadott határozat (239) preambulumbekzdése).
- 111 Előzetesen ki kell emelni, hogy az Ordre-nak igaza van akkor, amikor úgy érvel, hogy a Bizottság beadványaiból kitűnik bizonyos összemosódás a szavazati jogoknak a pénzbeli részesedéstől való elválasztására vonatkozó technika és a megosztás technikája között, amikor is a Bizottság az ellenkérelemben és a viszonzásban a SELARL-ok vonatkozásában hivatkozik a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikkében előírt, a szavazati jogoknak a tőkéhez kapcsolódó jogoktól való elválasztására, továbbá az ISLE és Norden laboratóriumok esetére, amelyek vonatkozásában nem a szigorú értelemben vett megosztás problémájáról van szó. E kérdések egyébként a negyedik jogalap keretében kerültek megvizsgálásra. E tekintetben azonban nem tagadható, hogy az Ordre hozzájárulhatott ezen állítólagos keveredéshez, mivel saját maga hivatkozott arra, hogy az ez utóbbi laboratóriumoknak küldött néhány levélben elvi jelleggel tiltakozott a megosztás technikájával szemben, noha a létesítő okiratoknak a laboratóriumok által elvégzett módosításai az elválasztás gyakorlatára vonatkoznak (a megtámadott határozat (380) és (392) preambulumbekzdése).
- 112 E vita azonban a jelen jogalap vizsgálata szempontjából nem meghatározó. Amint a Bizottság a tárgyaláson jelezte, e két technikát lehetett alkalmazni a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikke által nyújtott azon lehetőség megvalósítása érdekében, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságaiba több külső tőkét engedjenek beáramolni.
- 113 Meg kell állapítani, hogy az Ordre a Törvényszék előtt nem vitatja e technikának a szabadfoglalkozásúak társaságai esetében történő alkalmazásának lehetőségét, hanem azt állítja, hogy annak tiszteletben kell tartania valamennyi alkalmazandó rendelkezést. Fellépése arra szorítkozott, hogy felügyelje az e rendelkezésekből eredő szabályok betartását, különösen azt, amely szerint egyrészt a szavazati jogok többségének a tevékenységüket a szabadfoglalkozásúak társasága keretén belül gyakorló társasági tagok kezében kell lennie, másrészt pedig a nem szakmabeliek nem rendelkezhetnek több mint 25%-os tőkerészesedéssel (kivéve a betéti részvénytársaságok sajátos esetét, de a jelen ügyben nem erről van szó).
- 114 A Bizottság nem vitatja, hogy a megosztás technikájának alkalmazása nem kérdőjelezheti meg e jogi korlátokat, amelyek értelmezése nem kétséges, de úgy véli, hogy az Ordre intézkedései valójában jóval messzebb terjedtek többek között azért, hogy az Ordre e technika általános tilalmát hirdette.
- 115 Az Ordre ezen, bármilyen megosztással szembeni fellépésre irányuló célkitűzését dokumentálja a megtámadott határozat (277)–(287) preambulumbekzdése. Ezekből kitűnik például, hogy a CCG, még ha 2003. március 27-én meg is állapítja, hogy „szoros értelemben vett jogi szempontból lehetetlennek tűnik a szabadfoglalkozásúak társasága részesedései, illetve részvényei megosztásának megakadályozása”, úgy határoz, „hogy olyan részletes véleményt kell készíteni, amely értelmében etikai okokból meg kell tagadni azt a megosztást, amelyből az Unilabs társaságai hasznot húztak” (a (282) preambulumbekzdés). Ugyanígy egy 2003. októberi belső feljegyzés is arra utal, hogy az Ordre szervei elvi állást foglaltak azzal kapcsolatban, hogy fellépnek „a gyógyszerügyi laboratóriumok és orvosbiológiai elemző laboratóriumok üzemeltetésére létrehozott társaságok tagsági jogokat megtestesítő részesedéseinek bármilyen megosztásával szemben” (a (284) preambulumbekzdés).

- 116 Ebből az is következik, hogy az Ordre a megosztást csak a szabadfoglalkozásúak társasága nyugdíjazott tagjainak vagy a tevékenységüket e társaságon belül gyakorló szakmabeliek örökösének egyedi és átmeneti eseteiben fogadja el. A tárgyaláson az Ordre kifejtette, hogy ilyen esetekben átmeneti helyzetről van szó, és a haszonélvezet újból egyesül majd a haszonélvezettel terhelt tulajdonjoggal, így a részesedések összessége újból a laboratórium igazgatójának a kezébe kerül.
- 117 Meg kell állapítani, hogy a Bizottság helyesen véli úgy, hogy a tényállás megvalósulásának időszakában alkalmazandó jogszabályi keret nem állít ilyen korlátozásokat. Válaszában az Ordre egyébként azt állítja, hogy a nem szakmabeliek legfeljebb 25%-os részesedésére vonatkozó szabály tiszteletben tartása jelenti beavatkozásainak indokát.
- 118 Kétségtelen, hogy – amint arra megtámadott határozat (275) és (291)–(295) preambulumbekzdése rámutat, és amint arra a Törvényszék előtt az Ordre is hivatkozik – az alkalmazandó törvényt módosító javaslattal kapcsolatos 2005-ös parlamenti viták arra vonatkoznak, hogy a megosztást mint a törvénnyel való visszaélést meg kellene tiltani. Márpedig az Ordre által támogatott szövegjavaslatot, amely azt kívánta előírni, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságaiban a nyugdíjazás vagy az öröklés eseteit kivéve a részesedések teljes tulajdonban legyenek, sosem fogadták el, így – amint a negyedik jogalap keretében már említésre került (lásd a fenti 93. pontot) – ezen érvre az Ordre nem hivatkozhat megalapozottan. Ez csak megerősíti azt, hogy a törvény ilyen korlátozásokat nem írt elő, amin az Ordre – egyébként teljes mértékben legitim – lobbitevékenység keretében próbált meg változtatni.
- 119 Az Ordre azonban helyesen érvel úgy, hogy a cour administrative d’appel 2011. március 31-i ítéletével helybenhagyott, a tribunal administratif de Paris által 2009. május 12-én hozott, az Ordre által hivatkozott, és a megtámadott határozat (269) és (270) preambulumbekzdésében megvitatott ítéletből kitűnik, hogy az Unilabs által alkalmazott struktúrát az Ordre-nak a Biolab Centre Labo SEL-re vonatkozó határozata ellen benyújtott kereset alapján indult eljárásban elmarasztalták. A francia közigazgatási bíróság többek között megállapította, hogy azon tény, hogy az Unilabs France társaság e szabadfoglalkozásúak társasága tőkéjében 25%-os részesedéssel, az Unilabs társaság pedig ugyanezen tőke 75%-ának haszonélvezetével rendelkezik, miközben e két társaság a szakmán kívüli társaság, sérti azon tilalmat, miszerint a szabadfoglalkozásúak társasága nem szakmabeli tagjainak tagsági jogokat megtestesítő részesedései nem haladhatják meg a 25%-ot, mivel a felső határ egyaránt vonatkozik a teljes tulajdonban lévő részesedésekre és a megosztott részesedésekre is.
- 120 Márpedig ezen ítéletek, még ha alá is támasztják az Ordre által az Unilabs struktúrája tekintetében képviselt értelmezést, nem kérdőjelezik meg a Bizottságnak a megtámadott határozatban kifejtett érvelését. Egyrésztől ugyanis a megtámadott határozat (242) és azt követő preambulumbekzdései nem hozták fel az Ordre beavatkozásainak konkrét példaként a Biolab Centre Labo SEL esetét, mivel a Bizottság nem vitatja, hogy ezen eset felszínre hozta a nem szakmabelieknek a törzstőkében való legfeljebb 25%-os részesedésére vonatkozó szabály megsértésének egyik problémáját. Másrésztől a Bizottság kétségtelenül olyan okirati bizonyítékokra hivatkozik, amelyekből kitűnnek az Ordre-nak az Unilabs modelljét jellemző megosztásra vonatkozó belső állásfoglalásai, e bizonyítékokat azonban nem a 25%-os szabály tiszteletben tartásával kapcsolatos törekvés bizonyítására, hanem a megosztás technikájával szembeni általános elvi tilalomra – kivéve a fent említett néhány kivételt – vonatkozó álláspont bizonyítására hozza fel. Ugyanis éppen azt rója fel az Ordre-nak, hogy a megosztás technikáját illetően ezen elvi álláspontot védte, még akkor is, ha annak alkalmazása nem kérdőjelezte meg azt, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében a nem szakmabeliek legfeljebb 25%-os részesedéssel rendelkezhetnek.
- 121 A Bizottság elméletét alátámasztják az Ordre-nak a Labco Artois SELARL-lal kapcsolatos állásfoglalásai (a megtámadott határozat (256)–(258) preambulumbekzdése), amely társaságtól az Ordre azt követelte, hogy olyan létesítő okiratot küldjön számára, amely tartózkodik a megosztás fogalmára való bármilyen utalástól, azt követően, hogy a szóban forgó SELARL-t a prefektus jóváhagyta, és anélkül,

hogy ezen állásfoglalásokban utaltak volna a 25%-os szabály megsértésének bármilyen veszélyére. Egyébiránt az Ordre a Bizottság e struktúrára vonatkozó elemzésével kapcsolatban e jogalap keretében semmilyen érvet nem ad elő.

- 122 Ezt követően meg kell még vizsgálni az Ordre-nak a Schaffner Jean Bart Matthieu Wallon SELAFA esetében való beavatkozását, amelyre a megtámadott határozat szintén hivatkozik.
- 123 A Schaffner Jean Bart Matthieu Wallon SELAFA-t illetően az Ordre úgy érvel, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságának létesítő okiratában elvégzett megosztással szembeni tiltakozása jogszerű volt, még akkor is, ha az – amint a megtámadott határozat (248) preambulumbekézése kifejti – csak a törzstőke 5%-át érintette, mivel azon SARL, amely javára a megosztást elvégezték, teljes tulajdonban már az értékpapírok 25%-ával rendelkezett.
- 124 E tekintetben ki kell emelni, hogy a szóban forgó szabadfoglalkozásúak társasága rendkívüli közgyűlésén készült, az Ordre által benyújtott jegyzőkönyv olvasatából nem tűnik ki egyértelműen az arra a kérdésre adandó válasz, hogy a szóban forgó SARL nem tevékenykedett-e a laboratóriumok ágazatában, amint arra az Ordre hivatkozik. Erre lehetne következtetni abból, hogy a jegyzőkönyvben e társaságra mint egyszerű SARL-ra, nem pedig mint SELARL-ra hivatkoznak. A Bizottság azonban úgy érvel, hogy biológus-orvosok tulajdonában lévő társaságról van szó. A Labco pedig a tárgyaláson az állította, hogy egy biológus által irányított társaságról van szó, ami kitűnik a fent említett jegyzőkönyvből is, anélkül hogy ez valójában ellentmondana az Ordre azon elemzésének, miszerint kereskedelmi társaságról volt szó.
- 125 Nem szükséges azonban véglegesen állást foglalni a szóban forgó társaság létesítő okiratával kapcsolatban, mivel a hivatkozott levelekből kitűnik, hogy az Ordre olyan elvi álláspontot képviselt, amely megkövetelte, hogy a létesítő okirat a tőkerészesedéstől függetlenül ne tartalmazzon semmilyen, megosztásra való hivatkozást.
- 126 Ennélfogva a fentiekből következik, hogy a Bizottság nem követett el hibát annak megállapításakor, hogy az Ordre a megosztással kapcsolatban olyan elvi álláspontot képviselt, amely nem felelt meg a tényállás megvalósulásának időszakában alkalmazandó jogi keretnek, és amely következtében a törvénynek megfelelő konstrukciókkal szemben lépett fel.
- 127 Az ötödik jogalapot tehát el kell utasítani.

A szabadfoglalkozásúak társaságát a fennállása alatt terhelő tájékoztatási kötelezettségekre vonatkozó jogalapokról

– A lényegében a szabadfoglalkozásúak társaságának fennállása alatt bekövetkezett változások esetén a prefektus, illetve a CCG szerepét illetően a francia jogszabályok helytelen értelmezéséből eredő mérlegelési hibára alapított, második jogalapról

- 128 A megtámadott határozat e jogalap vizsgálata tekintetében releváns része „A szabadfoglalkozásúak társasága létesítő okiratának és szerződéseinek hatálybalépése” című 5.2.2.4 fejezet (a (450) és azt követő preambulumbekézések).
- 129 A jogszabályi háttér, amelynek értelmezése kérdéses, a megtámadott határozat (63)–(92) és (460)–(467) preambulumbekézése mutatja be. E háttér a szabadfoglalkozásúak társaságaival szemben előírt kétféle kötelezettségre vonatkozik, amely egyrésztől közigazgatási jellegű, és a francia hatóságoktól beszerzendő engedélyekre vonatkozik, másrésztől pedig etikai jellegű, azaz a névjegyzékbe való felvételre vonatkozik. E kötelezettségek két különböző szakaszban merülnek fel, a szabadfoglalkozásúak társaságának alapításakor és létesítő okiratának a társaság fennállása alatti módosításakor.

- 130 A fentiekben már kifejtésre került, hogy a 90–1258. sz. törvény óta egy vagy több laboratórium üzemeltetése érdekében szabadfoglalkozásúak társasága alapítható.
- 131 Az új szabadfoglalkozásúak társaságait terhelő kötelezettségek közigazgatási ágát illetően a felek egyetértének abban, hogy e társaságok a hatóság – azaz a társaság székhelye szerinti régió prefektusa – általi jóváhagyás felfüggesztő feltétele mellett alapíthatók, amint ez a CSP R 6212-75. cikkéből kitűnik, amely cikket a CSP-nek a laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságaira vonatkozó rendeleti részébe iktatták be. A CSP R 6212-77. cikke részletezi az ennek keretében benyújtandó információkat, többek között a létesítő okiratot és a társasági tagoknak a hozzájárulások jellegére és a törzstőke megoszlására vonatkozó igazolását.
- 132 Ki kell emelni továbbá, hogy a CDC-nek a szabadfoglalkozásúak társaságaira alkalmazandó L 210-6. cikkéből kitűnik, hogy valamely társaság rendes átalakulása nem vonja maga után új jogi személy létrehozását.
- 133 Egyébiránt a CSP-nek a laboratóriumokra vonatkozó törvényi részébe iktatott L 6211-2. cikkének 2010. január 15-ig hatályban lévő szövege az első bekezdésében kimondja, hogy egyetlen laboratórium sem működhet közigazgatási engedély nélkül. A CSP R 3112-88. cikke kifejti, hogy a közigazgatási engedély iránti kérelemnek szükségképpen tartalmaznia kell a társasági tagoknak a kamarai névjegyzékbe való felvételét igazoló iratokat, illetve erre irányuló kérelmüket, valamint azon szakmai kamara észrevételeit, amely megvizsgálja, hogy a szóban forgó iratok megfelelnek-e az etikai szabályoknak.
- 134 A CSP-nek a laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságaira vonatkozó rendeleti részének R 6212-78. cikke kifejti, hogy egy időben döntenek a hozzájárulás iránti kérelemről és a laboratórium engedélyezése iránti kérelemről.
- 135 Etikai szempontból, amint a CSP R 6212-88. cikkéből kitűnik, az egy vagy több laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társasága alá van vetve a kamarai névjegyzékbe való felvételre vonatkozó kötelezettségnek.
- 136 A társaság fennállása alatt bekövetkezett változásokat illetően a CSP L 6211-2. cikkének negyedik bekezdése kimondja, hogy „[b]ármely, az engedélyező határozat meghozatalát követően bekövetkezett változást, legyen az az igazgató, illetve az igazgatóhelyettes személyében vagy az üzemeltetési feltételekben bekövetkezett változás, be kell jelenteni”. E cikk ötödik bekezdéséből kitűnik, hogy az engedélyt visszavonják, ha a törvényi vagy rendeleti feltételek már nem teljesülnek.
- 137 E tekintetben a megtámadott határozat azt rója az Ordre terhére, hogy késleltetni akarta a szabadfoglalkozásúak társaságainak létesítő okiratában és szerződéseiben bekövetkezett módosítások hatálybalépését, mivel jelezte, hogy e módosítások csak a prefektusi módosító rendelet meghozatalát és az ezt követő, névjegyzékbe való rendes felvételeket követően válnak hatályossá, valamint azt is a terhére rója, hogy kérte, erre vonatkozó kifejezett záradékokat vegyenek fel a szabadfoglalkozásúak társaságainak átalakulásáról szóló okiratokba (a megtámadott határozat (450) és azt követő preambulumbekézdései). A Bizottság szerint az ilyen követelmények megfogalmazása mesterségesen megnöveli az ilyen átalakulások megvalósításával összefüggő gazdasági kockázatot. A Bizottság többek között a megtámadott határozat (453)–(459) preambulumbekézdésében több példát is felhoz e magatartásra. Ezenfelül a megtámadott határozat (492)–(494) preambulumbekézdésében a Bizottság bemutatja az Aubert H SELAFA esetét, mikor is az Ordre fellépése a laboratórium működésének felfüggesztéséhez vezetett. Amint a megtámadott határozat (460) preambulumbekézdésében kifejti, a Bizottság úgy véli, hogy csak a szabadfoglalkozásúak társaságának létrehozása van közigazgatási engedélyezésnek alávetve, mivel a létrehozás a prefektus jóváhagyásának megszerzéséig fel van függesztve, míg a későbbi átalakulások (például egy SELARL SELAFA-vá történő alakulása), amelyek esetében nem egy új szabadfoglalkozásúak társaságának létrehozásáról van szó, csak a szóban forgó változások bejelentésére vonatkozó kötelezettségnek vannak alávetve, hatálybalépésük felfüggesztése nélkül.

- 138 Az Ordre úgy érvel, hogy a Bizottság a jogi keret értelmezésekor akkor követte el az első hibát, amikor megállapította, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságának fennállása alatt bekövetkezett változások bejelentésére vonatkozó kötelezettség deklaratív jellegű. Az Ordre szerint a prefektus jóváhagyásának alávett szabályozásról van szó, mivel a deklaratív szabályozás csak a laboratórium engedélyezésére vonatkozik, a jóváhagyásra nem.
- 139 A második mérlegelési hiba a szabadfoglalkozásúak társaságának fennállása alatt bekövetkezett, a létesítő okiratot érintő változások esetén a prefektus, illetve a CCG szerepére vonatkozik, ami téves jogalkalmazáshoz vezetett. Az Ordre szerint, mivel a szabadfoglalkozásúak társaságának a fennállása alatt bekövetkezett ilyen változások esetén először a prefektus jóváhagyását kell kérnie, a CCG-nek – az igazgató és/vagy a szabadfoglalkozásúak társasága névjegyzékbe való felvételének módosításával kapcsolatos – beavatkozása közvetlenül az engedélyezett, illetve jóváhagyott módosításoktól függ, amelyeket a prefektus bocsát ki, így az Ordre hatásköre e tekintetben kötött.
- 140 Érvelésének alátámasztására az Ordre a vizsgálat által lefedett időszakban alkalmazandó 98-585. sz. körlevélre hivatkozik, de amelyre a Bizottság csak a megtámadott határozat 562. lábjegyzetében utal, és amelyet a Bizottság által e tekintetben hivatkozott 2005-506. sz. körlevél nem helyezett hatályon kívül. Egyébiránt az Ordre benyújt egy táblázatot, amely bemutatja a jóváhagyások időpontjai és a szabadfoglalkozásúak társaságai névjegyzékbe való felvételének időpontjai közötti összhangot, vagy a névjegyzékbe való felvételüket illetően, vagy pedig a szerkezetükben bekövetkezett változást követően. Az Ordre hangsúlyozza, hogy a 98–585. sz. körlevél alkalmazása során a prefektusok szinte szisztematikusan módosítást jóváhagyó rendeleteket hoztak. Az Ordre-nak a szabadfoglalkozásúak társaságai esetében való beavatkozása, mikor is a hozzájárulási eljárásra figyelmeztetett, tehát nem növeli a gazdasági kockázatot, hanem épp ellenkezőleg arra szolgál, hogy megóvja a szabadfoglalkozásúak társaságait annak veszélyétől, hogy a tervezett változások szabálytalansága esetén a hozzájárulást visszavonják.
- 141 Végül az Ordre arra emlékeztet, hogy a hozzájárulási eljárás egésze és annak módosítása szigorúan a közegészség védelmét célozza, és hogy figyelembe kell venni, hogy az Ordre e területen hatóságként jár el az EUMSZ 101. cikk hatályán kívül, mivel feladatát a törvény és a végső soron az államot megillető döntéshozói jogkör határozza meg. Szerinte mindenesetre, még ha valamely szakmai kamara vállalkozások társulásaként is jár el, versenykorlátozó döntéseit igazolhatja olyan felsőbbrendű érdekek, mint a közegészség.
- 142 A Labco által támogatott Bizottság elutasítja ezen érveket. Hangsúlyozza a szabadfoglalkozásúak társaságának fennállása alatt bekövetkezett változások bejelentésének deklaratív jellegét. Egyébiránt a Bizottság és a Labco úgy érvel, hogy a megtámadott határozat 5.2.2.4 fejezete nem az Ordre-nak a hozzájárulással kapcsolatos közigazgatási eljárásban játszott szerepére vonatkozik, amely keretében konzultatív szerepe van, hanem a maga az Ordre által teljes autonómiában hozott döntésekre a szabadfoglalkozásúak társaságának létesítő okiratát érintő változások névjegyzékbe való bejegyzését illetően. Végül a Bizottság vitatja, hogy az Ordre szóban forgó magatartása az EUMSZ 101. cikk hatályán kívül esik.
- 143 A Törvényszék pontosítja, hogy az Ordre érvelése azon kérdésekre vonatkozik, hogy egyrészt a szabadfoglalkozásúak társaságának fennállása alatt bekövetkezett változások bejelentése, amint azt a CSP L 6211-2. cikke előírja, egyszerű deklaratív szabályozás alá tartozik-e, másrészt pedig, hogy e módosításokat illetően az Ordre a prefektus alá rendelt szerepet játszik-e, vagy önállóan járhat el.
- 144 E kérdések közül az elsőt illetően meg kell állapítani, hogy a CSP fenti 136. pontban hivatkozott L 6211-2. cikkének szövege arra utal, hogy a laboratóriumot engedélyező határozatot követően az igazgató személyében vagy az üzemeltetési feltételekben bekövetkezett bármilyen változás deklaratív jellegű. Ebből következik, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságában annak fennállása alatt bekövetkezett változásoknak nincs felfüggesztő hatályuk.

145 Ezen értelmezést a 2005-506. sz. körlevél is alátámasztja. E körlevél konkrétan kifejti a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikkének általános alkalmazási feltételeit. A társaságok létesítő okiratának a szabadfoglalkozásúak társaságaira vonatkozó törvényi és rendeleti rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségét illetően a körlevél kifejti, hogyan kell a prefektusoknak eljárniuk egy összeegyeztethetetlen akta esetén. A szabadfoglalkozásúak társaságának fennállása alatt bekövetkezett, a létesítő okiratot érintő változást illetően a következőket mondja ki:

„A prefektust a [CSP] L 6211-2. cikkében előírt bejelentés útján kell az ilyen módosításokról tájékoztatni.

Ugyanezen törvénykönyv R 6212-79. cikke második bekezdésének megfelelően a prefektus, miután lehetőséget adott a társaságnak észrevételei megtételére [...], amennyiben a szabálytalan módosításokat nem törölték, a társaság jóváhagyását, valamint a laboratóriumokra vonatkozó engedélyt köteles visszavonni [...].”

146 Az Ordre ezen elemzéssel szemben azzal érvel, hogy a bejelentés deklaratív jellege csak a laboratórium engedélyezése iránti kérelemre vonatkozik, mivel a módosított szabadfoglalkozásúak társasága új jóváhagyást igényel. E tekintetben különösen a 98-585. sz. körlevélre hivatkozik.

147 A 98-585. sz. körlevél valóban tartalmaz arra vonatkozó utalásokat, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságának működése során bekövetkezett változások esetén új jóváhagyást kell kérni. Így a társaságnak a francia kereskedelmi és cégjegyzékbe való bejegyzését illetően megjegyzi, hogy „a társaság létesítő okiratának későbbi módosításai esetén [...] [a társaságnak] előbb kérnie kell a módosítások miatti jóváhagyást, majd a jóváhagyás megszerzését követően be kell nyújtania az új létesítő okiratot [a francia kereskedelmi és cégjegyzéket vezető hatósághoz].”

148 Az Ordre egyébként ezzel kapcsolatban a CSP R 6212-76. cikkére is hivatkozik. E rendelkezés kifejti, hogy a laboratórium üzemeltetése érdekében létrehozott szabadfoglalkozásúak társaságának jóváhagyása iránti kérelmet a régió prefektusához kell benyújtani, és pedig laboratórium létrehozása esetén a CSP L 6211-2. cikkének első bekezdésében előírt (lásd a fenti 133. pontot), a laboratórium működésének engedélyezése iránti kérelemmel egy időben, vagy pedig, amennyiben a szabadfoglalkozásúak társasága által működtetendő laboratórium vagy laboratóriumok már léteznek, a CSP L 6211-2. cikkének negyedik bekezdése értelmében (lásd a fenti 136. pontot) a változás bejelentésével egy időben.

149 A két fél, azt követően, hogy a Törvényszék írásban és a tárgyaláson kérdéseket tett fel a két körlevélről és azok egy időben való létezéséről, továbbra is ellentétes álláspontot képviselt e kérdésben.

150 Mindazonáltal levonhatók az alábbi következtetések.

151 Először is a 2005. november 14-én elfogadott és azonnal alkalmazandó 2005-506. sz. körlevél megerősíti, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságának a 90-1258. sz. törvény 5-1. cikke alkalmazásával kapcsolatos módosításai deklaratív szabályozás alá tartoznak mind a szabadfoglalkozásúak társaságának jóváhagyását, mind pedig a laboratórium engedélyezésével kapcsolatos ágat illetően, ugyanis a körlevél kifejezetten hivatkozik mindkét szempontra, amint az a fenti 145. pontban foglalt idézetből kitűnik. A közigazgatás csak akkor vonhatja vissza a jóváhagyást, ha megállapítják, hogy a módosítások a törvénnyel ellentétesek, azt követően, hogy az érintett szabadfoglalkozásúak társaságát felkérték észrevételei megtételére, és a szabálytalan módosításokat nem törölték.

152 Másodszor ezen értelmezésnek nem mond ellent semmilyen jogszabályi rendelkezés. A CSP R 6212-76. cikke az újonnan létrehozott szabadfoglalkozásúak társaságainak esetére vonatkozik, nem pedig azok átalakulására. Az ez utóbbi rendelkezésben foglalt, a változás bejelentésére való hivatkozás (lásd a fenti 148. pontot) ugyanis egy eredeti jóváhagyás megszerzésének esetére vonatkozik, amikor is a szabadfoglalkozásúak társaságát olyan laboratórium üzemeltetése érdekében hozzák létre, amely már

fennállt. Ennélfogva a szóban forgó rendelkezés nem a szabadfoglalkozásúak társasága szerkezetének módosítására vonatkozik, tehát abból nem lehet arra következtetni, hogy az eredeti jóváhagyásnak a szóban forgó szabadfoglalkozásúak társasága általi megszerzését követően későbbi szerkezeti módosítások esetén új jóváhagyás szükséges.

- 153 Harmadszor azon tényt illetően, hogy a prefektusok még a 2005-506. sz. körlevél elfogadását követően is a 98-585. sz. körlevélen alapuló gyakorlat értelmében hoztak módosítást jóváhagyó rendeleteket, a Bizottság a Törvényszék írásbeli kérdésére válaszolva helyesen állítja, hogy e gyakorlat nem kérdőjelezi meg azt, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságaiban azok fennállása alatt bekövetkezett változásokra deklaratív szabályozás vonatkozik: e gyakorlatot a törvény nem írja elő, azonban magyarázatot adhat rá az ahhoz fűződő érdek, hogy bizonyos változásokat a nyilvánosság tudomására hozzanak. Egyébiránt, amint a Bizottság által benyújtott bizonyítékokból kitűnik, az említett rendeletek közül számos kifejezetten hivatkozik a módosításokra vonatkozó szabályozás deklaratív jellegére, és nem, illetve mindenesetre nem kifejezetten hivatkoznak jogi alapként a CSP R 6212-75. cikkére, amely azon kötelezettségre vonatkozik, hogy új szabadfoglalkozásúak társasága esetén felfüggesztő feltétel mellett jóváhagyást kell beszerezni.
- 154 Ennélfogva az Ordre azon kifogását, miszerint a Bizottság hibát követett el, amikor a szabadfoglalkozásúak társaságaiban bekövetkezett változásokat illetően deklaratív szabályozást vett figyelembe, a 2005. november 14-ét, azaz az azonnal alkalmazandó 2005-506. sz. körlevél elfogadásának időpontját követő időszak vonatkozásában mindenképpen el kell utasítani, amely időszakban került sor azon, a megtámadott határozat (450)–(494) preambulumbekzdésében hivatkozott példák többségére, amikor az Ordre szervei a szabadfoglalkozásúak társaságaival szemben beavatkoztak.
- 155 Ami a 2005-506. sz. körlevél elfogadását megelőző, tehát a 2003. október 14. és 2005. november 14. közötti időszakot illeti, még ha sajnálatos is, hogy a megtámadott határozat szinte hallgat a 98–585. sz. körlevél ezzel összefüggésben kifejtett hatásáról, kivéve az 562. lábjegyzetben tett, arra való utalást, hogy e körlevél eltérően értelmezi az alkalmazandó szabályozást, amikor kimondja, hogy „a társaságnak előbb kérnie kell a módosítások miatti jóváhagyást”, mégsem következik ebből az, hogy a Bizottság a jelen ügyben tévesen értelmezte volna a francia jogi szabályozást.
- 156 Ugyanis, mivel a 98-585. sz. körlevél jóváhagyási eljárást ír elő, miközben a törvény deklaratív szabályozást vezet be, a Bizottság joggal veti fel azt a kérdést, hogy a körlevél megfelelően ülteti-e át a jogi keretet. E tekintetben a Bizottság a megtámadott határozat (467) és (468) preambulumbekzdésében olyan, 2005 előtről származó dokumentumokat említ, amelyek ellentmondhatnak az említett körlevélből kitűnő elemzésnek. Konkrétan egy 2004. júliusi levélről van szó, amelyet Essonne régió (Franciaország) egészségügyi és szociális ügyekkel megbízott igazgatója küldött egy ügyvédi irodának, utalva arra, hogy „az üzemeltető személyzetben bekövetkező későbbi változást” illetően egyszerű tájékoztatási kötelezettség áll fenn, továbbá szó van az Ordre-nak a megtámadott határozat (468) preambulumbekzdésében hivatkozott, 2003. októberi és 2004. júniusi belső dokumentumairól, amelyek a CSP L 6211-2. cikkéből kitűnő utólagos ellenőrzésre és bejelentési rendszerre utalnak. Ehhez hozzá lehet tenni a megtámadott határozat 555. lábjegyzetében hivatkozott, az Ordre által a Laboratoire d’Isle részére küldött 2004. május 27-i levélben tett arra való utalást, hogy „a felfüggesztő feltételeket [illetően] kifejtettük az érintettek számára, hogy e feltételek, anélkül hogy az előttünk lévő ügyben kötelezőek lennének, egyszerűen a biológusok azon módosításokkal szembeni védelmére irányuló intézkedéseknek minősülnek, amelyeket meg kívánnak valósítani”.
- 157 Ennélfogva nem bizonyított, hogy a Bizottság a szabadfoglalkozásúak társaságai esetén a létesítő okirat és a szerződések módosításainak hatálybalépését illetően tévesen értelmezte volna az alkalmazandó jogi keretet.
- 158 E körülmények között el kell utasítani az Ordre arra vonatkozó kifogását, hogy a Bizottság a megtámadott határozat 5.2.2.4 fejezetében tévesen értelmezte a francia jogi szabályozást.

- 159 Az Ordre által arra vonatkozóan felhozott második kérdést illetően, hogy állítólag a prefektusnak alárendelt szerepe van, a Bizottság nem vitatja, hogy az Ordre a prefektus előtti jóváhagyási eljárásokban konzultatív szerepet játszik, és hogy ennek keretében azért teszik az Ordre-nak a bejelentéseket, hogy el tudja végezni e feladatát.
- 160 Egyebekben az a kérdés, hogy az Ordre – amint állítja – a prefektusnak alárendelt szerepet játszik-e, és csak kötött hatásköre van-e a névjegyzékbe való felvételeket illetően – amit a keresetlevélben benyújtott, a módosító rendeletek időpontjai és a névjegyzékbe való bejegyzések módosításai közötti megfelelési táblázat hivatott szemléltetni számos szabadfoglalkozásúak társasága vonatkozásában –, nem döntő jelentőségű a megtámadott határozat 5.2.2.4 fejezetében az Ordre-ral szemben felhozott kifogásokat illetően. E tekintetben azon kérdés sem döntő jelentőségű, hogy az Ordre-nak a névjegyzékbe való felvételekkel kapcsolatos fellépése egyszerűen a prefektus határozatainak tudomásulvételére korlátozódik-e, és nem késlelteti a módosítások hatálybalépését, sőt nem vezetett felvételek megtagadásához, amint azt az Ordre bizonyítani igyekszik. Ezen álláspontot egyébiránt vitatja a Bizottság, amely a megtámadott határozatban (a (492) és (493) preambulumbekkezdés) és a Törvényszék előtt többek között az Aubert H SELAFA esetére utal.
- 161 A megtámadott határozat olvasatából ugyanis kitűnik, hogy még ha több alkalommal is igen határozottan azon „döntésekre” hivatkozik, amelyek a szabadfoglalkozásúak társaságaiban bekövetkezett változások esetén az Ordre „előzetes hozzájárulásának” előírására irányulnak, a Bizottság az 5.2.2.4 fejezetben egyrészt azt rója az Ordre terhére, hogy arra hivatkozott, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságaiban bekövetkezett változások csak a prefektusi módosító rendelet meghozatalát és a névjegyzékbe való ezt követő bejegyzést követően léphetnek hatályba, másrészt pedig, hogy emlékeztetett arra, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságainak átalakulásáról szóló okiratot ilyen értelemben módosítani kell, függetlenül attól, hogy ezt közvetlenül a szabadfoglalkozásúak társaságainak címzett levelekben vagy közvetetten a prefektusnak küldött észrevételekben tette, amelyekről az érintett felek másolatot kapnak (a CSP R 6212-77. cikke).
- 162 Márpedig azon kérdéstől függetlenül, hogy a módosításokhoz „hozzájárultak-e”, és ki adta a hozzájárulását, a fenti elemzésből kiderül, hogy az Ordre ezen eljárása nem felel meg a 2005–506. sz. körlevél által értelmezett jogszabályi keretnek, és mindenképpen meghaladja a maga az Ordre által hivatkozott pusztán konzultatív szerepet. Az Ordre tehát e tekintetben nem hivatkozhat eredményesen a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletben foglalt elvekre.
- 163 Következésképpen a második jogalapot el kell utasítani.
- A lényegében a francia jogszabályokból eredő tájékoztatási kötelezettség hatályának, valamint a társasági dokumentumok utólagos ellenőrzésére vonatkozó feladata keretében a CCG szerepének téves értelmezésére alapított, harmadik jogalapról
- 164 E jogalap a megtámadott határozatnak „A részvényeladásokra vonatkozó dokumentumok közzétevése” című 5.2.2.2 fejezetére vonatkozik (a (296) és azt követő preambulumbekkezdések).
- 165 E jogalap a CSP L 4221-19. cikkének értelmezésére vonatkozik, amely cikket a CSP-nek a gyógyszerész szakma gyakorlásával kapcsolatos szabályokra vonatkozó törvényi részébe 2005-ben iktatták be. Az említett cikk első bekezdése előírja, hogy „a társaságon belül hivatását gyakorló gyógyszerész köteles közölni azon kamara tanácsával, amelyhez tartozik, e társaság létesítő okiratán és módosító záradékain kívül a társaság működésére, illetve a társasági tagok közötti jogviszonyokra vonatkozó megállapodásokat és módosító záradékokat”. Második bekezdése kifejti, hogy e dokumentumokat „a megállapodás megkötését, illetve a módosító záradék keltét követő egy hónapon belül kell közölni”.
- 166 A CSP L 6221-4. és L 6221-5. cikke is releváns, amely cikkeket a CSP-nek a kifejezetten a laboratóriumigazgatói feladatok gyakorlásának feltételeire vonatkozó törvényi részébe iktatták be.

- 167 A CSP 6221-4. cikkének első bekezdése kimondja, hogy a laboratóriumigazgató köteles közölni azon kamara tanácsával, amelyhez tartozik, a hivatásának gyakorlásával kapcsolatos szerződéseket és módosító záradékokat, valamint amennyiben nem tulajdonosa a berendezéseknek és azon helyiségnek, ahol hivatását gyakorolja, azon szerződéseket és módosító záradékokat is, amelyek feljogosítják őt e berendezések és helyiség használatára. E rendelkezés negyedik bekezdése kimondja, hogy e dokumentumokat a szerződés megkötését, illetve a módosító záradék keltét követő egy hónapon belül kell közölni.
- 168 A CSP L 6221-5. cikkének első bekezdése kifejti, hogy a laboratórium üzemeltetése érdekében létrehozott társaságok létesítő okiratát és annak a társaság fennállása alatt bekövetkezett módosításait az igazgató, illetve az igazgatók kérelmére az aláírást követő egy hónapon belül közölni kell azon kamarák tanácsaival, amelyek illetékességi területéhez a laboratórium tartozik, és amelyekhez az igazgatói és igazgatóhelyettesei tartoznak.
- 169 A CSP L 6221-8. cikke kimondja, hogy a CSP L 6221-4. és L 6221-5. cikkében említett szerződések, módosító záradékok és létesítő okiratok közlésének hiánya, illetve félrevezető közlése fegyelmi vétségnek minősül, amely szankciókat vonhat maga után.
- 170 A megtámadott határozat 5.2.2.2 fejezetében a Bizottság lényegében megállapítja, hogy az Ordre annak érdekében, hogy akadályozza a laboratóriumi csoportok és különösen a Labco fejlődését, egy 2006. január 18-i határozatra (a továbbiakban: 2006. január 18-i határozat) és a törvény általa való sajátos értelmezésére támaszkodva legalábbis 2006 januárja és 2009 márciusa között számos alkalommal megkövetelte, hogy a csoporthoz kapcsolódó szabadfoglalkozásúak társaságainak a tőkéjében bekövetkező részvénytulajdonosi mozgásokat jelentsék be neki (a (296) preambulumbeközlés). Ezenkívül ennek megtagadása esetén, illetve amikor a szóban forgó mozgásokat több hónappal később közölték, az Ordre panasszal élt, és szisztematikusan fegyelmi eljárásokat indított az érintett szabadfoglalkozásúak társaságaival szemben (a (297) preambulumbeközlés). A Bizottság azt is kifogásolja, hogy az Ordre a névjegyzékbe való felvételhez olyan formanyomtatványt használ, amely információkat kér a szabadfoglalkozásúak társaságainak más, laboratóriumot működtető szabadfoglalkozásúak társaságaiban fennálló részesedéséről, és amelynek semmilyen jogszabályi alapja nincs (a (355)–(358) preambulumbeközlés).
- 171 E tekintetben az Ordre lényegében úgy érvel, hogy a Bizottság tévesen értelmezte a szabadfoglalkozásúak társaságait a részvénytulajdonosi mozgásokkal kapcsolatban terhelő tájékoztatási kötelezettség hatályát és az Ordre e tekintetben játszott szerepét. Az Ordre két részben fogalmazza meg kifogásait.
- 172 Az első rész keretében az Ordre előadja, hogy az általa a 2006. január 18-i határozatban megfogalmazott azon követelmény, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságai közöljenek vele minden, a finanszírozási módra és törzstőkéjük birtoklására vonatkozó megállapodást, szigorúan a CSP L 4221-19. cikkének alkalmazási körébe tartozik, amelyet a 98-585. sz. körlevél is megerősített. Az Ordre a CSP L 6221-4. és L 6221-5. cikkére is hivatkozik. Szerinte a jogalkotó nem kívánt különbséget tenni a szabadfoglalkozásúak társaságainak különböző típusai között, így az ekképpen megfogalmazott tájékoztatási kötelezettséget a szabadfoglalkozásúak társaságainak olyan formáira (SELAFA és SELAS) is alkalmazni kell, amelyek a létesítő okiratukban nem határozzák meg a tőke megoszlását. A Bizottság tehát nem következtethet arra, hogy az Ordre ennek alapján zaklató stratégiát követett.
- 173 A második rész keretében az Ordre előadja, hogy a Bizottság tévesen értelmezte a CCG-nek a szabadfoglalkozásúak társaságaira és a laboratóriumokra vonatkozó dokumentumok utólagos ellenőrzésére irányuló feladata keretében játszott szerepét, valamint arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a jóváhagyási eljárás keretében közölje észrevételeit a prefektussal. Egyébiránt vitatja, hogy a felvételi formanyomtatvány révén új kötelezettségeket írt volna elő. Végül az Ordre emlékeztet arra, hogy a dokumentumok közlésével kapcsolatos fellépése a közhatalmi jogköreiből ered.

- 174 A Labco által támogatott Bizottság az első részt illetően úgy véli, hogy a 2006. január 18-i határozattal az Ordre a ráruházott jogköreit túllépte, illetve legalábbis olyan értelmezést követett, amely túlságosan kötelező jelleget tulajdonított a jogi keretnek. Egyébiránt a szakmai függetlenség semmilyen problematikája nem vitatott, és az említett határozat megfélemlítő intézkedéseknek adott helyt. Ami a második részt illeti, a 2006. január 18-i határozat, a megfelelőségi tanúsítvány létrehozása és a felvételi formanyomtatvány használata olyan zaklató stratégia részét képezi, amely be kívánja azonosítani a szabadfoglalkozásúak társaságainak csoportokhoz való tartozását, és fékezni kívánja fejlődésüket. Végül a Bizottság vitatja, hogy az Ordre által állított követelmények a közhatalmi jogköreiből erednének.
- 175 A Törvényszék úgy véli, hogy e két részt együttesen kell megvizsgálni.
- 176 Először is mindjárt az elején ki kell emelni, hogy a Bizottság nem vitatja, hogy a névjegyzék vezetésében álló feladata keretében az Ordre-nak és különösen a CCG-nek meg kell vizsgálnia bizonyos információkat a névjegyzékbe felvett gyógyszerészek és szabadfoglalkozásúak társaságai működését illetően. Nem vitatott az sem, hogy az Ordre feladatai közé tartozik, hogy ellenőrizze egyrészt a CSP azon szabályt tartalmazó R 6212-82. cikkének alkalmazását, miszerint a szabadfoglalkozásúak társasága tőkéjének legfeljebb 25%-a lehet nem szakmabeliek tulajdonában, másrészt pedig azon szabály alkalmazását, miszerint a tevékenységét gyakorló biológusnak kell a szavazati jogok többségével rendelkeznie, amint az a 90-1258. sz. törvény 5. cikkéből kitűnik.
- 177 Ezen ellenőrzés utólagos ellenőrzés, amint ez az alkalmazandó rendelkezésekből kitűnik, amelyek minden alkalommal egy általános egy hónapos határidőre utalnak bizonyos információk Ordre-ral való közlését illetően. A tájékoztatási kötelezettségek jelentőségét azonban kiemeli azon tény, hogy e kötelezettségek be nem tartása fegyelmi szankciókat vonhat maga után, amint ez különösen az CSP L 6221-8. cikkéből kitűnik.
- 178 Másodsor, ami a laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságai által teljesítendő tájékoztatásokat illeti, a CSP L 4221-19. cikke jelenti a legrelevánsabb hivatkozást, mivel a CSP L 6221-4. és L 6221-5. cikkét – amint az Ordre előadja – olyan időszakban szövegezték, amikor a laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságai nem léteztek. Ez egyébként az a rendelkezés is, amelyre az Ordre a Bizottság által ezzel kapcsolatban felsorolt, a szabadfoglalkozásúak társaságaival szembeni beavatkozásaiban elsősorban hivatkozott. Meg kell tehát vizsgálni a 2006. január 18-i határozatot, amelyet az Ordre az említett jogszabályi rendelkezés beiktatását követően hozott. A szóban forgó határozat, miután felidézi a CSP L 4221-19. cikke első bekezdésének tartalmát (lásd a fenti 165. pontot), a következőképpen szól:

„Ugyanígy, 2006. március 1-jétől a társaságra vonatkozó valamennyi okiratot, legyenek a létesítő okirattal, a társaság működésével vagy a társasági tagok közötti jogviszonyokkal kapcsolatosak, közölni kell a [CCG-vel]. Ide tartoznak tehát különösen a társaság finanszírozási módjára és a tőzstőke birtoklására vonatkozó megállapodások, valamint a társasági tagok szerződésai.

A [laboratóriumokat] üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságában bekövetkező bármely változás esetén a tevékenységüket e társaság keretén belül gyakorló biológus-gyógyszerészeknek írásban kell nyilatkozniuk arról, hogy betartották a [CSP] L 4221-19. cikkének rendelkezéseit”.

- 179 Azon kérdést illetően, hogy e határozat a CSP L 4221-19. cikkében foglalt, „a társaság működésére, illetve a társasági tagok közötti jogviszonyokra vonatkozó megállapodások[...] és módosító záradékok[...]” kifejezést kiterjesztően értelmezi-e, a megtámadott határozat (368) preambulumbekzdése kifejti, hogy a társasági tagok közötti jogviszonyokra vonatkozó megállapodások közé a részvényesek vagy a társasági tagok közötti azon szerződések tartoznak, amelyek kiegészítik a létesítő okiratot, és melyek célja a szerződő felek jogainak biztosítása, valamint a társaság irányításával vagy a kisebbségi részvényesek védelmével összefüggő kötelezettségvállalásaiak meghatározása, de nem tartoznak ide a részvényeladási szerződések.

- 180 A Bizottság által előadott ezen értelmezés logikus. A szabadfoglalkozásúak társaságának finanszírozási módja és tőkéjének birtoklása, amelyekre a 2006. január 18-i határozat utal, más jellegű információk, amelyek túlmutatnak a szabadfoglalkozásúak társaságának működési feltételein vagy a társasági tagok közötti jogviszonyokon.
- 181 Egyébiránt a szabadfoglalkozásúak társaságainak tőkemozgásaira vonatkozó dokumentumok sem tartoznak szükségképpen a CSP L 6221-4. cikkében foglalt, „a hivatásának gyakorlásával kapcsolatos szerződések[...] és módosító záradékok[...]” kifejezés alá, kivéve ha e kifejezést olyan tágan értelmezzük, hogy az magában foglalja valamennyi, a laboratóriumok igazgatóira vonatkozó jogi aktust.
- 182 Ezenkívül a CSP L 6221-5. cikke sem támasztja alá egyértelműen az Ordre által képviselt értelmezést, amely a tájékoztatási kötelezettségeket a részvénytársaságokra is kiterjeszti. E rendelkezés arra vonatkozik, hogy az igazgatónak az aláírást követő egy hónapon belül tájékoztatnia kell a kamara tanácsát a szabadfoglalkozásúak társaságának létesítő okiratáról és annak a társaság fennállása alatt bekövetkezett módosításairól. Márpedig e tekintetben a Bizottság kiemeli különösen – anélkül hogy az Ordre ezt vitatná –, hogy az értékpapírok megoszlását nem dokumentálják a Bizottság által vizsgált információkérések által érintett SELAFA-k és SELAS-ok létesítő okiratai.
- 183 Az Ordre azonban úgy érvel, hogy a jogalkotó nem kívánt különbséget tenni a szabadfoglalkozásúak társaságainak különböző típusai között. Meg kell azonban állapítani, hogy ez nem szükségképpen elegendő ok arra, hogy az Ordre kötelezettségeket írjon elő a szabadfoglalkozásúak társaságaival szemben, ha a törvény ezt nem teszi.
- 184 Az Ordre által e tekintetben hivatkozott rendelkezésekből tehát nem következik a szabadfoglalkozásúak társaságainak részvénytársaságaival kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség.
- 185 Harmadszor nem lehet tagadni, hogy a fenti 178. pontban idézett 2006. január 18-i határozatból vett részlet második bekezdésében meghatározott, a szabadfoglalkozásúak társaságaival szemben előírt tájékoztatási kötelezettség a szóban forgó terület törvényi és rendeleti háttéréhez adott többletkötelezettség, amely megnehezíti a szabadfoglalkozásúak társaságai számára a tájékoztatási kötelezettséget. Ugyanez vonatkozik a felvételi formanyomtatványra is, amelyet az Ordre 2008-tól kezdve megküldött valamennyi olyan, az orvosi kamara névjegyzékébe felvett szabadfoglalkozásúak társaságának, amelyekben biológus-gyógyszerészek gyakorolták hivatásukat, az ilyen szabadfoglalkozásúak társaságai által 2008 februárjától betartandó, két névjegyzékbe való felvételre vonatkozó új kötelezettségre tekintettel. Amint a Bizottság a megtámadott határozat (356) preambulumbekkezdésében kiemeli, az említett nyomtatvány információkat kér a szabadfoglalkozásúak társaságának más, laboratóriumot működtető szabadfoglalkozásúak társaságaiban fennálló részesedéséről. E tekintetben – más korábbi formanyomtatványoknak az Ordre által hivatkozott esetleges fennállása ellenére – a Bizottság helyesen hangsúlyozza, hogy ez utóbbi, a formanyomtatványban foglalt és a megtámadott határozatban hivatkozott tájékoztatási követelmény, amelynek semmilyen jogszabályi alapja nincs, igen széles terjedelmű, és azt arra lehetett felhasználni, hogy a keresztrészesedések révén beazonosítsák a csoportokhoz kötődő laboratóriumokat.
- 186 Negyedszer emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság által az Ordre szóban forgó magatartásával kapcsolatban tett kifogásokat annak fényében kell értelmezni, hogy a Bizottság szerint az Ordre-nak milyen szándékai voltak. A Bizottság ugyanis nem tagadja, hogy a jogi háttér értelmezésre szorulhat. Ugyanakkor figyelembe kell venni a megtámadott határozat 5.5 fejezetében hivatkozott dokumentumokat, amelyekből egy arra irányuló stratégia tűnik ki, hogy megpróbálják megakadályozni a laboratóriumi csoportok piacra való betörését, valamint hogy ennek keretében egyértelműen beazonosítsák a Labcót és az e csoporthoz kapcsolódó szabadfoglalkozásúak társaságait. Ezt jól szemlélteti például a megtámadott határozat (556) preambulumbekkezdésében hivatkozott, az Ordre elnöke által 2004 decemberében az orvosi kamara elnökének írt levél. Ebben felhívják az orvosi kamara figyelmét különösen arra, hogy az elfogadta a Labco-csoport struktúráinak felvételét, anélkül hogy fenntartást fogalmazott volna meg a benyújtott dokumentumokkal kapcsolatban, és hogy „ez a

helyzet nem tartható”. Egyébiránt a Bizottság több, a megtámadott határozat (305)–(351) és azt követő preambulumbekzdéseiben leírt példával is rendelkezik, amelyek egyrésről arra utalnak, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságai tőkéjének birtoklásában bekövetkező mozgásokkal kapcsolatban többször is információkat kértek – amely társaságok közül számos a Labco-csoporthoz tartozik –, és pedig különösen a CSP L 4221-19. cikkére hivatkozva, amely információkéréseket úgy is lehet értelmezni, hogy fegyelmi szankciók kiszabásával fenyegetnek, másrésről pedig e példák arra utalnak, hogy ilyen szankciók alkalmazására többször is sor került a gyakorlatban (lásd, hogy csak egyetlen példát említünk, a Laboratoire du Littoral SELAS-nak a megtámadott határozat (310)–(316) preambulumbekzdésében említett esetét).

- 187 Ötödször azt illetően, hogy az Ordre szerint a CSP L 4221-19. cikkét a 98-585. sz. körlevél fényében kell értelmezni, amely arra utal, hogy a jóváhagyás iránti kérelemnek pontosan meg kell jelölnie a tőkének a szakmabeli társasági tagok, a külső szakmabeliek, a korábbi társasági tagok, jogutódjaik és a külső társasági tagok közötti megoszlását, és amely körlevél nem tesz különbséget a szakmai kamarához – amely köteles véleményt adni – és a prefektushoz benyújtandó dokumentumok között, a Bizottság helyesen állítja, hogy ezen érv nem igazolhatja az Ordre-nak a Labco-csoporthoz tartozó szabadfoglalkozásúak társaságaival szembeni bizonyos beavatkozásait. Egyrésről ugyanis e beavatkozások a fennálló szabadfoglalkozásúak társaságaiban a 2005-506. sz. körlevelet követően bekövetkezett változásokra vonatkoznak, amely körlevél megerősíti – amint a második jogalap keretében kifejtésre került –, hogy ilyen változások esetén kizárólag bejelentési kötelezettség áll fenn. Másrésről mindenesetre az Ordre többször is információkérésekkel avatkozott be, és adott esetben fegyelmi eljárásokat indított a szabadfoglalkozásúak társaságaival szemben a jóváhagyási eljárások alkalmazási körén kívül, sőt a jóváhagyás megadását követően.
- 188 Hatodszor meg kell vizsgálni azt a kérdést, hogy egyes információkéréseket nem igazol-e mégis az Ordre-nak a fenti 176. és 177. pontban hivatkozott utólagos ellenőrzési feladata.
- 189 Például a Labco-csoporthoz tartozó Littoral/Charrière Levy SEL esetében (a megtámadott határozat (362) preambulumbekzdése), amelynek új társasági tagja jogi személy volt, az Ordre kérte e jogi személy társasági tagjainak név szerinti listáját és a társaság létesítő okiratát.
- 190 E tekintetben azon tényt illetően, hogy ellenőrizni kell a nem szakmabeli részvényesi szerkezettel szemben felállított 25%-os felső határ tiszteletben tartását, a Bizottság helyesen emeli ki, hogy az Ordre a szabadfoglalkozásúak társasága tőkéjének birtoklására vonatkozó információk közléséhez akkor is ragaszkodott, amikor nyilvánvaló volt, hogy szakmabeliek közötti viszonyokról van szó. Ezenkívül úgy tűnik, hogy a törvényi és rendeleti háttérnek az Ordre által képviselt értelmezése – amely szerint biztosítani kell a tevékenységüket a szabadfoglalkozásúak társaságainak keretén belül gyakorló biológusok függetlenségét harmadik személy szakmabeliekkel szemben – szolgálhatott azon információkérések alapjául, amelyek célja az volt, hogy megismerjék azon, laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságainak részvényesi szerkezetét, amelyek a módosítások által érintett szabadfoglalkozásúak társaságának részvényesei voltak. Márpedig a negyedik jogalap keretében már kiemelésre került, hogy ezen értelmezés ellentétes a Murcef-törvény által bevezetett módosítások révén elérni kívánt nyitással (lásd a fenti 91. pontot).
- 191 Ugyanígy az annak ellenőrzésében álló feladat, hogy a tevékenységét gyakorló biológus-gyógyszerész rendelkezik-e a szabadfoglalkozásúak társaságán belül a szavazati jogok többségével, szintén nem igazolhat bármilyen, a tőke birtoklására és a részvényes szabadfoglalkozásúak társaságainak részvényesi szerkezetére vonatkozó információk iránti kérelmet, mivel e szabály tiszteletben tartását ellenőrizni lehet a részvényesek közötti szavazati arányokra és a részvényesek személyazonosságára vonatkozó információk révén, amelyek korlátozottabbak, mint a részvénytársaságokra vonatkozó széles körű tájékoztatási kötelezettség tárgyát képező információk, amely kötelezettség megsértése esetére fegyelmi szankciókat helyeznek kilátásba.

192 A fentiekből következik, hogy a Bizottság elemzése, miszerint a jogi háttérre tekintettel, amely – vitán kívül – értelmezésre szorulhat, az Ordre nem tartotta tiszteletben jogköreinek korlátait akkor, amikor magának tulajdonított bizonyos szabályozási jogkört, és megnehezítette azon szabadfoglalkozásúak társaságainak kötelezettségeit, amelyek élni kívántak a tőkéjük megnyitásának törvényes lehetőségével, nem téves, főleg ha bizonyos fellépéseket a megtámadott határozatban dokumentumokkal alátámasztott, különösen a Labcóval szemben követett stratégia fényében értelmezzük.

193 A harmadik jogalapot tehát el kell utasítani.

A lényegében az EUMSZ 101. cikk téves értelmezésére és alkalmazására alapított hatodik jogalapról, mivel a kiszabott fegyelmi szankciók erősítik a szóban forgó döntések potenciális, illetve tényleges hatásait

194 Az Ordre előadja, hogy a Bizottság, noha azt állítja, hogy a felhozott kifogások között nem veszi figyelembe a fegyelmi szankciókat, úgy véli, hogy a fegyelmi eljárások indítása és a kiszabott szankciók erősítik a kifogásolt döntések potenciális, illetve tényleges hatásait, így a kifogásolt intézkedések érintik a fegyelmi eljárások indítását és a kiszabott szankciókat is. Az Ordre e tekintetben emlékeztet arra, hogy a fegyelmi jogkör gyakorlása közhatalmi jogköreinek egyike, amely nem tartozik a versenyjog hatálya alá, amit a Bizottság egyébként nem is vitat. Márpedig a Bizottság, arra az álláspontra helyezkedve, hogy az eljárások indítása és a kiszabott szankciók súlya erősíti az Ordre magatartásának versenyellenes jellegét, ellentmond magának, és a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletet figyelmen kívül hagyva tévesen értelmezi az EUMSZ 101. cikket.

195 A Bizottság úgy érvel, hogy a jogalap hatástalan, mivel a fegyelmi szankciók kiszabását nem hozta fel kifogásként az Ordre-ral szemben. Kifejti azonban, hogy a szankciók kiszabását nem szabad összekeverni a szankciókkal való fenyegetéssel (illetve az Ordre e területen fennálló jogköreire való utalással) és panaszok benyújtásával, amelyek az Ordre átfogó tervének részét képezték, és e terv hatékonyságának zálogát jelentették. A Bizottság úgy véli, hogy – anélkül, hogy a fegyelmi határozatokat illetően a bíró szerepében kívánna fellépni – joggal mutatta be a megtámadott határozatban a végrehajtott terv valamennyi aspektusát.

196 A Labco előadja továbbá, hogy az Ordre a fegyelmi szankciók lehetőségét a nyomásgyakorlás eszközeként és az átfogó terv hatékonyságának zálogaként használta.

197 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy amint a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítélet 57. pontja megemlíti, az olyan tevékenység, amely a jellegénél, a rá vonatkozó szabályoknál és a tárgyánál fogva a gazdasági tevékenység körén kívül esik (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-159/91. és C-160/91. sz., Poucet és Pistre egyesített ügyekben 1993. február 17-én hozott ítéletének [EBHT 1993., I-637. o.] 18. és 19. pontját a társadalombiztosítási közszolgáltatás igazgatására vonatkozóan), illetve a közhatalmi jogkörök gyakorlásával függ össze (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-364/92. sz. SAT Fluggesellschaft ügyben 1994. január 19-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-43. o.] 30. pontját a légtér ellenőrzésére és felügyeletére vonatkozóan, valamint C-343/95. sz. Diego Cali & Figli ügyben 1997. március 18-án hozott ítéletének [EBHT 1997., I-1547. o.] 22. és 23. pontját a tengeri környezet szennyezése elleni felügyeletre vonatkozóan), nem tartozik a Szerződés versenyszabályainak hatálya alá.

198 Az Ordre úgy véli, hogy fegyelmi tanácsainak tevékenysége ezen ítélkezési gyakorlat értelmében a közhatalmi jogkörök gyakorlásához kapcsolódik, és nem tartozik az EUMSZ 101. cikk hatálya alá, így a Bizottság még eshetőségként sem számolhatott volna azzal, hogy az Ordre fegyelmi jogköreinek gyakorlása erősítette a szóban forgó döntések potenciális, illetve tényleges hatásait.

- 199 A megtámadott határozat (514) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapítja, hogy „a jelen ügyben szóban forgó magatartás az Ordre azon döntéseinek összességében áll, amelyek megkövetelik, hogy a piaci szereplők bizonyos piaci magatartást tanúsítsanak, ami magában foglalja különösen azt, hogy az Ordre vezetői panaszokat nyújtottak be gyógyszerárakkal, illetve szabadfoglalkozásúak társaságaival szemben”. Az (515) preambulumbekzdésben a Bizottság azonban hozzáteszi, hogy „ezzel szemben az Ordre szerveinek azon tevékenységei, amelyek abban állnak, hogy adott esetben fegyelmi szankciók kiszabásához vezető fegyelmi eljárásokat indítanak, nem szerepelnek a kifogások között”. Mindazonáltal az (516) preambulumbekzdésben a Bizottság kifejti, hogy az Ordre-nak az állam által ráruházott fegyelmi jogkörei akkor is erősítik a határozatainak potenciális, illetve tényleges hatásait, ha nem módosítják a jogsértés alkotóelemeit. A Bizottság másodlagosan megállapítja (az (517)–(520) preambulumbekzdés), hogy a részesedések megosztásával, a tőketulajdonnal vagy a társaságok létesítő okiratának módosításával kapcsolatos esetek mindegyikében az Ordre G szekciójának fegyelmi tanácsa szankcióként hosszabb-rövidebb időre szisztematikusan megtiltotta a gyógyszerész szakma gyakorlását.
- 200 A Bizottság a megtámadott határozat 6. fejezetében (az (579)–(584) preambulumbekzdés) visszatér a fegyelmi határozatokra, megismételve, hogy az Ordre szervei által indított fegyelmi eljárásokat nem vette fel a kifogásolt magatartások közé, hanem egyszerűen másodlagosan megállapította, hogy az említett fegyelmi szankciók erősítették a szóban forgó versenyellenes magatartások potenciális, illetve tényleges hatásait, majd ezt követően néhány példát hoz fel.
- 201 Egyébiránt a megtámadott határozat (583) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy az Ordre már a közigazgatási eljárásban is hivatkozott arra, hogy fegyelmi tanácsainak határozatai nem tartoznak az EUMSZ 101. cikk hatálya alá. A Bizottság erre az (584) preambulumbekzdésben válaszolt, azzal érvelve, hogy az Ordre fegyelmi jogkörei jellegének kérdése nyitva maradhat, mivel a fegyelmi határozatokat nem vette fel a kifogások közé.
- 202 Végül a Bizottság a megtámadott határozat (761) preambulumbekzdésében a jogsértés súlyának elemzésekor az Ordre szerveinek magatartására hivatkozik, és megjegyzi, hogy az, hogy az Ordre a laboratóriumi csoportokhoz kötődő vállalkozásokkal szemben panasszal élve szisztematikusan fegyelmi eljárásokat indított annak érdekében, hogy erősítse a versenyellenes döntéseinek hatásait, olyan körülmény, amely növeli a szóban forgó magatartás súlyát.
- 203 Annak ellenére, hogy a megtámadott határozat az Ordre fegyelmi jogkörének gyakorlását illetően elég részletes fejtegetéseket tartalmaz, amelyekkel kapcsolatban az Ordre joggal hivatkozik azok néha kétértelmű jellegére, az említett határozatnak „[a] jelen eljárás tárgyát képező magatartás[ra]” vonatkozó 5. fejezetéből mégis az következik, hogy a Bizottság az Ordre fegyelmi jogkörének gyakorlását nem vette figyelembe a vele szemben megállapított versenykorlátozó magatartások részeként (lásd különösen a megtámadott határozat (515) preambulumbekzdését, amelynek tartalmára a fenti 199. pont emlékeztet). Ezt megismétli továbbá a megtámadott határozat 6. fejezete és különösen (579)–(584) preambulumbekzdése is (lásd a fenti 200. pontot).
- 204 Az Ordre érvelésével ellentétben a Bizottság ekképpen való eljárása nem mond ellent a Wouters ítélkezési gyakorlatnak, és nem valósítja meg az EUMSZ 101. cikk téves alkalmazását.
- 205 Erről lenne szó akkor, ha a Bizottság a versenyjog megsértését olyan magatartással kapcsolatban állapította volna meg, amely az EUMSZ 101. cikk hatályán kívül esik. Márpedig az, hogy a Bizottság bizonyos gyakorlatokra bizonyítékként hivatkozott olyan magatartások minősítésekor, amelyek viszont az említett rendelkezés hatálya alá tartoznak, nem jelenti a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítélet vagy az EUMSZ 101. cikk téves alkalmazását, mivel a Bizottság az Ordre fegyelmi jogkörének gyakorlását, azaz az e tekintetben hozott határozatokat nem tekintheti az EUMSZ 101. cikk értelmében versenykorlátozóknak.

- 206 Konkrétabban a megtámadott határozatból az következik, hogy a Bizottság megkülönböztette az említett fegyelmi jogkör gyakorlását az e jogkör gyakorlásával vagy panasz benyújtásával való hallgatóságos vagy kifejezett fenyegetésektől, amelyekre különösen a megtámadott határozat (761) preambulumbekzdése hivatkozik a jogsértés súlyával kapcsolatban, mivel azok erősíthették a Bizottság által azonosított átfogó terv végrehajtását. Márpedig a panaszok benyújtását illetően a Bizottság helyesen érvel azzal, hogy a CSP R 4234-1. cikkéből kitűnik, hogy a személyek több kategóriája is élhet panasszal. E rendelkezés (1) bekezdése szerinti ugyanis a gyógyszerésszel szemben fegyelmi eljárást kezdeményezhet többek között néhány olyan miniszter és közigazgatási tisztviselő, akiknek a hatásköre összefügg a gyógyszerügyi ágazattal, valamint a prefektus, az Ordre néhány vezető tagja, egy másik gyógyszerész vagy valamely magánszemély is. Nem lehet tehát megállapítani azt, amit az Ordre állít, hogy az ilyen eljárás kezdeményezése a fegyelmi jogkör gyakorlásának részét képezi.
- 207 Egyszóval, még ha e körülmények között nem is szükséges végleges állást foglalni azon kérdéssel kapcsolatban, hogy az Ordre fegyelmi jogkörének gyakorlása mennyiben kapcsolódik közhatalmi jogkörének gyakorlásához, és így módon az az EUMSZ 101. cikk hatályán kívül esik, rá kell mutatni arra, hogy az ilyen jogkör fennállása nem nyújthat abszolút védelmet minden, versenykorlátozó magatartásra vonatkozó kifogással szemben, mivel az ilyen jogkör nyilvánvalóan nem megfelelő gyakorlása mindenképpen hatáskörrel való visszaélést valósítana meg.
- 208 A hatodik jogalapot tehát el kell utasítani.

Az árakra vonatkozó kifogásokkal kapcsolatos jogalapokról

A lényegében a helyszíni vizsgálatra való felhatalmazás korlátainak figyelmen kívül hagyása miatti hatáskörtúllépésre alapított, elsődlegesen felhozott hetedik jogalapról

- 209 Az Ordre azt állítja, hogy a Labcónak a vizsgálat alapjául szolgáló panasz nem utalt a minimumára vonatkozó politika kérdésére, hanem kizárólag arra, hogy az Ordre állítólag meg akarta akadályozni a Labco fejlődését, és korlátozni kívánta az orvosbiológiai vizsgálatok piacán más laboratóriumokkal folytatott versenyre való képességét. Ugyanígy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat, a Bizottság 2008. november 19-i levele és a 2009. február 3-i tájékoztatáskérés sem utal az árakra vonatkozó gyakorlatokra, és ez utóbbi levél még arra sem utal, hogy e tekintetben esetleg kiterjesztik a vizsgálat keretét. A 2009. június 18-i tájékoztatáskérésben olyan levelek közlését kérték, amelyek az engedményekkel kapcsolatos problémákkal foglalkoztak, erre azonban bármilyen konkrét magyarázat nélkül került sor. Az Ordre úgy érvel, hogy tehát csak a kifogásközlés szakaszában tudta meg, hogy a vizsgálatot már a helyszíni vizsgálatról kezdve kiterjesztették az árakkal és engedményekkel kapcsolatos magatartásokra is. Márpedig szerinte, noha a Bizottság a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban nem köteles a vizsgálat tárgyát képező feltételezett jogsértéseket konkrétan minősíteni, az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlat megköveteli, hogy a Bizottság egyértelműen jelölje meg az általa vizsgálni kívánt feltételezéseket, amire a jelen ügyben az árakat illetően nem került sor.
- 210 Az Ordre hozzáteszi, hogy szerinte ki van zárva, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban tett, olyan széles tárgyra való hivatkozás, mint „az orvosbiológia területén elkövetett jogsértések feltárása”, megfelelhet az ítélkezési gyakorlatnak. Egyébiránt a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat 1. cikkében foglalt „különösen” határozószó használata sem felel meg az előírt pontossági követelményeknek.
- 211 Az Ordre elismeri, hogy a Bizottság vizsgálati eljárást indíthat azon információk pontosságának ellenőrzése vagy kiegészítése érdekében, amelyekről helyszíni vizsgálat során véletlenül szerzett tudomást, és elismeri, hogy semmi nem akadályozza azt, hogy a Bizottság ezen új információk alapján új vizsgálatot indítson. Azonban az Ordre állítása szerint a Bizottság a jelen ügyben megsértette a védelemhez való jogát, amikor olyan helyszíni vizsgálat során szerzett információkat használt fel,

amelyet a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban megjelöltektől eltérő célokból folytattak le. Szerinte a helyszíni vizsgálat során az árakra vonatkozó megállapodás bizonyítása érdekében szerzett iratok nem szolgálhatnak bizonyítékként, és a megtámadott határozatot e tekintetben meg kell semmisíteni.

- 212 Az Ordre hozzáteszi, hogy a fenti 8. pontban hivatkozott CNOP és CCG kontra Bizottság ügyben hozott ítélet nem döntötte el e kérdést, mivel az e tekintetben ezen eljárásban felhozott jogalapot késedelem miatt mint elfogadhatatlant elutasították.
- 213 A Bizottság vitatja, hogy túllépett volna hatáskörén, és azt állítja, hogy a helyszíni vizsgálat során szerzett valamennyi bizonyítékot, valamint a tájékoztatáskérésekre adott válaszokat figyelembe kell venni.
- 214 E jogalap arra a kérdésre vonatkozik, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban az ügy iratai alapján megállapíthatta-e az engedményekre vonatkozó gyakorlatok megtiltása révén minimumár előírásával kapcsolatos jogsértés fennállását, tekintettel arra, hogy az erre vonatkozó bizonyítékokat olyan panaszt, illetve olyan helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatot követően szereztek be, amely az Ordre szerint kizárólag a laboratóriumi csoportok fejlődését érintő korlátozó gyakorlatokra vonatkozott. E jogalap tehát azzal kapcsolatos, hogy a Bizottság milyen feltételek mellett folytatta le az előzetes vizsgálati szakaszt a Labco 2007. október 12-i panaszát és a vizsgálat 2007. október 22-i megindítását követően. Ezen előzetes szakasz jelentős lépcsőit jelentik különösen a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat alapján lefolytatott, 2008. november 12-i és 13-i helyszíni vizsgálat, valamint az Ordre-nak később küldött tájékoztatáskérések.
- 215 E jogalap lényegében két kifogásból áll. Az első kifogás arra a kérdésre vonatkozik, hogy a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, amelyet a Bizottság az 1/2003 rendelet 20. cikke (4) bekezdésének megfelelően a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban köteles pontosan megjelölni, túlságosan tágan határozták-e meg azon bizonyítékokra tekintettel, amelyek e szakaszban a Labco panaszra révén a Bizottság rendelkezésére álltak. A második kifogás egyrészt arra a kérdésre vonatkozik, hogy az engedményekkel kapcsolatos magatartásra vonatkozóan a helyszíni vizsgálatok alkalmával lefoglalt dokumentumokat az Ordre védelemhez való jogának megsértésével szereztek-e be, tekintettel arra, hogy azokra állítólag nem terjedt ki sem e vizsgálatok tárgya, sem pedig azok célja, amint ezeket a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat meghatározta, másrészt pedig arra vonatkozik, hogy a Bizottság milyen feltételek mellett terjesztheti ki a már folyamatban lévő vizsgálat körét, illetve mikor kell új vizsgálatot indítania.

– Az első kifogásról

- 216 E kifogás – annyiban, amennyiben az engedményekre vonatkozó bizonyítékok beszerzésének állítólagos szabálytalanságára vonatkozik, mivel a panaszban ezzel kapcsolatban semmilyen valószínűsítő körülmény nem szerepelt – valójában arra a kérdésre irányul, hogy az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdéséből eredő kötelezettségekre tekintettel, amely rendelkezés előírja, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban meg kell jelölni a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, e határozat nem önkényes jellegű-e, mivel a Bizottság nem rendelkezett kellően komoly valószínűsítő körülményekkel ahhoz, hogy az engedményekkel kapcsolatos magatartást illetően ilyen határozatot hozzon.
- 217 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszéket már felkérték arra, hogy a fenti 8. pontban hivatkozott CNOP és CCG kontra Bizottság ügyben hozott ítélet keretében vizsgálja meg a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat jogszerűségét. A szóban forgó kifogás olyan ténybeli elemeken alapul, amelyek az említett határozat szakaszában a felperesek rendelkezésére álltak. Így, mivel a Labco panaszát 2008. március 10-én közölték az Ordre-ral, és arra ez utóbbi 2008. április 15-én, azaz a 2008. november 12-i és 13-i helyszíni vizsgálatot jóval megelőzően válaszolt, semmi nem akadályozta meg az

Ordre-ot abban, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat és a panaszból kitűnő valószínűsítő körülmények közötti összhang hiánya miatt kifogással éljen a T-23/09. sz. ügyben való keresetindítás időpontjában. Mindenesetre e kifogás, még ha nem is a Törvényszék által már megvizsgált és ettől kezdve az érintett felperesek vonatkozásában jogerőssé vált, helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat jogszerűségére vonatkozó kérdést érintene, e szakaszban már nem hozható fel, mivel ellenkező esetben sérülnének az EUMSZ 263. cikkben előírt keresetindítási határidők.

218 A kifogás tehát elfogadhatatlan.

– A második kifogásról

219 Először is ki kell emelni, hogy e kifogás az 1/2003 rendelet 20. cikkének (4) bekezdéséből eredő indokolási kötelezettségre vonatkozó ítélkezési gyakorlat alkalmazásával kapcsolatos, amely rendelkezés szerint a vizsgálat e szakaszában érintett vállalkozások védelemhez való jogának biztosítása érdekében a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban meg kell jelölni „a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját”.

220 Márpedig e tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 8. pontban hivatkozott CNOP és CCG kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben a Törvényszék megállapította, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat jogilag megkövetelt módon van megindokolva. Az említett ítélet 34. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a határozat indokolása lehetővé teszi többek között a helyszíni vizsgálat tárgyának és céljának beazonosítását. Mindenesetre, amint a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat állítólagos önkényes jellegére vonatkozó kifogással kapcsolatban a fenti 217. pontban már említésre került, még ha a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat indokolásának hiányára alapított kifogással szemben nem is lehetne a jogerőre hivatkozni, e kifogás e szakaszban már nem hozható fel, mivel ellenkező esetben sérülnének az EUMSZ 263. cikkben előírt keresetindítási határidők.

221 A jelen ügyben tehát meg kell állapítani, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a lehető legpontosabban megjelölte az általa vizsgálni kívánt feltételezéseket, azaz hogy mit keres, és azokat a tényezőket, amelyekre a helyszíni vizsgálatnak ki kell terjednie (lásd ebben az értelemben a 17. rendelet vonatkozásában a Bíróság 85/87. sz., Dow Benelux kontra Bizottság ügyben 1989. október 17-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 3137. o.] 10. pontját, 46/87. és 227/88. sz., Hoechst kontra Bizottság egyesített ügyekben 1989. szeptember 21-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 2859. o.] 41. pontját, és C-94/00. sz. Roquette Frères ügyben 2002. október 22-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-9011. o.] 48. pontját).

222 Másodszor az Ordre azon érvét kell megvizsgálni, miszerint lényegében az engedményekkel kapcsolatos gyakorlatát illetően begyűjtött bizonyítékokat, mivel azok nem tartoztak a helyszíni vizsgálat tárgyához, jogellenes szerezték be. Azokat tehát nem lehetett volna bizonyítékként felhasználni. Az Ordre hozzáteszi, hogy a Bizottság nem támaszkodhatott volna azokra akkor sem, amikor 2009. június 18-án tájékoztatáskérést intézett hozzá, hanem az engedményekkel kapcsolatos gyakorlatokat illetően új vizsgálatot kellett volna indítania.

223 E tekintetben a Bizottság azon érvét, miszerint az Ordre sem a 2009. június 18-i tájékoztatáskérésre adott válaszában, sem pedig a kifogásközlésre adott válaszában nem hivatkozott arra, hogy az engedményekre vonatkozó kérdés új kérdés, vagy hogy az a helyszíni vizsgálat körén kívül esik, el kell utasítani. Ugyanis, jóllehet a ténybeli vagy jogi körülményeknek valamely vállalkozás által – a Bizottság előtt folyamatban lévő közigazgatási eljárás során – történő kifejezett vagy hallgatólagos elismerése kiegészítő bizonyítéknak minősülhet a bírósági jogorvoslat megalapozottságának megítélése során, nem korlátozhatja magának a Törvényszék előtti keresetindítás jogának gyakorlását, amellyel a természetes vagy jogi személyek az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében rendelkeznek (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-407/08. P. sz., Knauf Gips kontra Bizottság ügyben 2010. július 1-jén hozott ítéletének [EBHT 2010., I-6375. o.] 90. pontját).

- 224 Az érdemet illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság az előzetes vizsgálati eljárás különböző szakaszaiban szerzett engedményekre vonatkozó bizonyítékokat. A Bizottság, anélkül hogy ezt az Ordre vitatná, előadja, hogy a helyszíni vizsgálat során az engedményekre vonatkozóan öt levelet foglaltak le. Másfelől a Bizottság információkat kért az Ordre politikájáról a második, 2009. június 18-i tájékoztatókérésben, amelynek bizonyos kérdései az engedmények problematikájára is kitértek, többek között, mivel azt kérte az Ordre-től, hogy nyújtsa be bizonyos, a CCG által küldött levelek másolatát, amelyek információkat kértek a laboratóriumok által nyújtott árengedményekre vonatkozóan. Ezenkívül a megtámadott határozatnak a jogsértés bizonyítására vonatkozó, engedményekkel kapcsolatos része (a (133) és azt követő preambulumbekendések) a CCG igazgatási ülésein készült jegyzőkönyveken is alapul, amelyekről a Bizottság különösen az Ordre-nak címzett 2009. február 3-i tájékoztatókérést követően, valamint a laboratóriumokhoz intézett tájékoztatókéréseket követően kapott másolatot.
- 225 A jelen kifogás keretében felmerülő fő kérdés azonban az, hogy a helyszíni vizsgálat tárgyát, ahogyan azt a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat megfogalmazta, ésszerűen úgy lehetett-e érteni, hogy átfogja az Ordre engedményekkel kapcsolatos magatartásait is.
- 226 E tekintetben a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat első preambulumbekendése kimondja, hogy „[a] Bizottság olyan információkkal rendelkezik, miszerint az [ONP] keretében a franciaországi gyógyszerészek közötti megállapodások és/vagy összehangolt magatartások, és/vagy az [ONP] és/vagy a [CNOP] és/vagy a [CCG] döntései, amelyek célja és/vagy hatása az, hogy különösen az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacán megakadályozzák, korlátozzák vagy torzítsák a közös piacon fennálló versenyt, legalább 2003 óta fennállnak”, és hogy „[e] magatartás különösen olyan döntések formájában nyilvánult meg, amelyek arra irányultak, hogy megakadályozzák gyógyszerészeknek és/vagy jogi személyeknek az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacára való jutását, hogy korlátozzák az e piacon folytatott tevékenységüket, illetve hogy azokat e piacról kizárják”.
- 227 Ugyanígy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat 1. cikkének első bekezdése kimondja, hogy „[az ONP], a [CNOP] és a [CCG] köteles olyan helyszíni vizsgálatnak alávetni magát, amely különösen az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacán az [ONP] keretében a franciaországi gyógyszerészek közötti megállapodásokban és/vagy összehangolt magatartásokban való részvételükre és/vagy azok esetleges végrehajtására, valamint e megállapodásoknak és/vagy összehangolt magatartásoknak az [EK] 81. cikk és/vagy az [EK] 82. cikk rendelkezéseit sértő döntések formájában történő megnyilvánulásaiban való részvételükre vonatkozik”, és hogy „[e] magatartás különösen olyan döntések formájában nyilvánult meg, amelyek arra irányultak, hogy megakadályozzák gyógyszerészeknek és/vagy jogi személyeknek az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacára való jutását, hogy korlátozzák az e piacon folytatott tevékenységüket, illetve hogy azokat e piacról kizárják”.
- 228 Az Ordre által állítottakkal ellentétben e leírás nem kizárólag az Ordre azon magatartásaira vonatkozik, amelyek konkrétan a laboratóriumi csoportok fejlődésével kapcsolatosak ez utóbbiak struktúrája szempontjából. Kétségtelen, hogy e leírás alapján arra lehet következtetni, hogy a vizsgálat különösen e magatartásokra vonatkozik. Erről van szó különösen akkor, ha figyelembe vesszük a negyedik preambulumbekendést, amely kimondja, hogy „[a] Bizottság olyan információkkal rendelkezik, miszerint az [ONP] keretében a franciaországi gyógyszerészek között megállapodások és/vagy összehangolt magatartások állnak fenn azon gyógyszerészek és/vagy jogi személyek tekintetében, akik vagy amelyek orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatásokat kívánnak nyújtani, és azok olyan döntések formájában nyilvánulnak meg, amelyek megtagadják az utóbbi személyeknek a G szekció névjegyzékébe való felvételét, amelyek nem tartják napra készen a névjegyzékbe történő felvételüket, és/vagy megtiltják számukra tevékenységük végzését, és amelyek célja vagy hatása az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacán fennálló verseny korlátozása”, mivel az

Ordre-nak a névjegyzékbe való felvétellel kapcsolatos gyakorlatai szorosan összefüggnek az LABM-csoportok struktúrájának problematikájával, amint az a fenti második, harmadik, negyedik, ötödik és hatodik jogalap vizsgálatából következik.

- 229 Mindazonáltal a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat első preambulumbekzdésében és rendelkező részének 1. cikkében az Ordre és szervei azon döntéseire való utalás, amelyek arra irányultak, hogy az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacán korlátozzák bizonyos gyógyszerészek és/vagy jogi személyek tevékenységét, logikusan magában foglalhat különféle erre irányuló magatartásokat, és nem csak a névjegyzékbe való felvétellel kapcsolatos gyakorlatokat. Amint ugyanis a Bizottság helyesen érvel, az ágazat erős szabályozottságára figyelemmel az ár vitathatatlannul olyan lényeges elemet jelentett, amely tekintetében a piaci szereplők egymástól különbözhetnek.
- 230 Az Ordre azon érvét, miszerint e tárgyhoz „egyáltalán nem tartozott az engedményekre vonatkozó kifogás”, el kell tehát utasítani.
- 231 Ami az Ordre azon érvét illeti, miszerint a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat első preambulumbekzdésében és rendelkező részének 1. cikkében foglalt „különösen” határozószó használata nem tehet eleget az ítélkezési gyakorlatban megfogalmazott pontossági követelményeknek, ezen érv a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat indokolása megfelelő jellegének kérdése vonatkozik, amelyet a Törvényszék a fenti 8. pontban hivatkozott CNOP és CCG kontra Bizottság ügyben hozott ítéletben már megvizsgált, amint erre a fenti 220. és 221. pont emlékeztetett. A teljesség kedvéért azonban meg lehet ismételni, hogy – amint az Ordre elismeri – noha a Bizottságnak a lehető legpontosabban meg kell jelölnie az általa vizsgálni kívánt feltételezéseket, nem köteles a szóban forgó jogsértések pontos jogi minősítését elvégezni. A Bizottság csak a feltételezett jogsértés lényegi jellemzőit köteles ismertetni, mivel még nem állnak rendelkezésre a konkrét jogi értékeléshez szükséges pontos információk, és először még ellenőriznie kell gyanújának helytállóságát, valamint a bekövetkezett tények hatókörét (lásd ebben az értelemben a fenti 21. pontban hivatkozott Roquette Frères ügyben hozott ítélet 55. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 232 E tekintetben a Bizottság helyesen jegyzi meg, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat elfogadásának szakaszában nem rendelkezett az ahhoz szükséges elemekkel, hogy megkülönböztesse az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacán az Ordre által tanúsított versenyellenes magatartások különböző aspektusait. Így, noha igaz, hogy a Bizottság nem említette meg kifejezetten az Ordre-nak az engedményekkel szembeni tiltakozását, a Bizottság nem összpontosította figyelmét az Ordre-nak a szabadfoglalkozásúak társaságai részvényeinek megosztásával, illetve a biológusnak a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében való minimális részesedésével szembeni tiltakozására sem. Kétségtelen, hogy ez utóbbi magatartások teljesen nyilvánvalóan közelebb állnak a névjegyzékbe való felvételnek a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozatban kifejezetten hivatkozott problematikájához, mint az engedményekkel kapcsolatos magatartás, e körülmény azonban nem elegendő ahhoz, hogy ki lehessen zárni a helyszíni vizsgálat tárgyából az Ordre más olyan magatartásait, amelyek bizonyos gyógyszerészek és/vagy jogi személyek ugyanezen piacon folytatott tevékenységének korlátozására irányulnak.
- 233 Ezenkívül a Bizottság helyesen érvel azzal, hogy noha az Ordre-nak az engedményekre vonatkozó aktusai azon laboratóriumokat vagy szabadfoglalkozásúak társaságait is érintik, amelyek nem képezik valamely laboratóriumi csoport részét, ezen intézkedések ezen csoportokat is érintették, mivel kétségtelenül ezek képesek leginkább méretgazdaságosság elérésére és adott esetben engedmények nyújtására.
- 234 A fenti elemzésből következik, hogy a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat tárgya ésszerűen magában foglalhatta az Ordre-nak az engedményekkel kapcsolatos magatartását, így a helyszíni vizsgálat során e tekintetben szerzett bizonyítékokhoz jogszerűen jutottak hozzá. Ugyanez vonatkozik a 2009. február 3-i és június 16-i tájékoztatáskéréseket követően szerzett bizonyítékokra is, mivel ezek közvetlenül vagy közvetetten ezen, a helyszíni vizsgálat során beszerzett bizonyítékokon alapulnak.

- 235 Harmadszor és következésképpen nem szükséges megvizsgálni azt sem, hogy a Bizottság mely feltételek mellett köteles új vizsgálatot indítani bizonyos típusú jogsértés kivizsgálása érdekében, illetve mely feltételek mellett terjesztheti ki a már folyamatban lévő vizsgálat hatókörét. E kérdés azon ítélkezési gyakorlat alkalmazására vonatkozik, amely értelmében, noha főszabály szerint a vizsgálatok során megszerzett információkat nem lehet más célra felhasználni, mint amelyet a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat megjelöl, a Bizottság vizsgálati eljárást indíthat azon információk pontosságának ellenőrzése vagy kiegészítése érdekében, amelyekről egy korábbi vizsgálat során szerzett véletlenül tudomást, amennyiben ezek az információk a Szerződés versenyszabályaival ellentétes magatartás fennállását jelzik (lásd ebben az értelemben a fenti 221. pontban hivatkozott Dow Benelux kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 18. és 19. pontját).
- 236 Mivel a Törvényszék arra az álláspontra helyezkedik, hogy az Ordre árakkal kapcsolatos gyakorlataival összefüggésben a helyszíni vizsgálatok során szerzett információk megfelelnek a vizsgálat tárgyának, ahogyan azt a helyszíni vizsgálatot elrendelő határozat meghatározta, a Bizottság, az Ordre állításával ellentétben, nem volt köteles ezek tekintetében új vizsgálatot indítani.
- 237 Végül egyebekben ki kell emelni, hogy – amint a Bizottság a tárgyaláson érvelt – a keresetlevélből kitűnik, hogy az Ordre úgy véli, a második, 2009. június 18-i tájékoztatáskérés alkalmával, de a kifogásközlés alkalmával mindenképpen megértette, hogy a vizsgálat magában foglalja az engedményekkel kapcsolatos gyakorlataira vonatkozó kifogásokat is. Nem lehet tehát megállapítani, hogy nem tették lehetővé a számára, hogy a kontradiktórius közigazgatási eljárásban megfelelően kifejtse álláspontját a Bizottság által e tekintetben kifogásolt tények és körülmények valóságtartalmával és relevanciájával kapcsolatban.
- 238 Tehát a második kifogást, valamint következésképpen a hetedik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A lényegében az alkalmazandó jogi keret hatályának és a jogalkotó szándékának mérlegelése során elkövetett hibára alapított, másodlagosan felhozott nyolcadik jogalapról

- 239 E jogalap különösen a megtámadott határozatnak „A piaci árakkal kapcsolatos beavatkozás” című 5.1 fejezetére vonatkozik, amelyben a Bizottság az Ordre jogsértő magatartását úgy írja le, mint arra irányuló döntések összességét, hogy a laboratóriumok által kötött, engedményeket tartalmazó együttműködési szerződések, illetve megállapodások tekintetében való állásfoglalásai és beavatkozásai révén minimumárat szabjon meg a piacon (a (133)–(221) preambulumbeközlés).
- 240 E jogalap konkrétan a CSP L 6211-6. cikkének és különösen az abban szereplő „engedmény” fogalmának az értelmezésére vonatkozik.
- 241 A CSP L 6211-6. cikke a következőképpen rendelkezik:
- „Az egészségbiztosítási rendszerekkel vagy szervezetekkel, illetve állami vagy magán egészségügyi létesítményekkel köthető megállapodásokra vagy szerződésekre, valamint az L 6211-5. cikkében említett, [laboratóriumok közötti együttműködési szerződésekre] is figyelemmel az orvosbiológiai elemző laboratóriumot üzemeltető természetes személyek, társaságok és szervezetek az általuk elvégzendő elemzések vagy vizsgálatok után semmilyen formában nem nyújthatnak harmadik személyeknek engedményt.
- A fent említett személyek nem köthetnek olyan megállapodást vagy szerződést, amely értelmében az orvosbiológiai elemző laboratórium tevékenységéből eredő jövedelem egésze vagy egy része harmadik személyt illet meg.”

- 242 Amint a megtámadott határozat (106) preambulumbekzdése kifejti, a 2010. január 16-án hatályba lépett, 2010. január 13-i 2010-49. sz. rendelet kivétel nélkül megtiltotta, hogy a laboratóriumok engedményeket nyújtsanak. Ekkor ugyanis a CSP L 6211-6. cikke első bekezdésének helyébe az a rendelkezés lépett, amely kimondja, hogy „az orvosbiológiai laboratórium az általa elvégzett az orvosbiológiai vizsgálatok költségeit az orvosbiológiai aktusok nómenklatúrája szerinti díjakon számlázza”.
- 243 Az Ordre előadja, hogy a Bizottság tévesen értelmezi a CSP L 6211-6. cikkét, amikor úgy véli, hogy a 2010-49. sz. rendelet hatálybalépése előtt e rendelkezés feljogosította a laboratóriumokat arra, hogy az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos, megtérített szolgáltatások után szabadon nyújtsanak árengedményeket, amennyiben ezeket a laboratóriumok között vagy kórházi létesítményekkel kötött együttműködési megállapodások vagy szerződések keretében meghatározták. Az Ordre szerint e rendelkezés elvi tilalmat tartalmaz az ilyen árengedményekkel szemben, amit megerősítenek a loi n° 75-626, du 11 juillet 1975, relative aux laboratoires d’analyses de biologie médicale et à leurs directeurs et directeurs adjoints (az orvosbiológiai elemző laboratóriumokról, valamint azok igazgatóiról és igazgatóhelyetteseiről szóló, 1975. július 11-i 75-626. sz. törvény) megszavazását megelőző parlamenti munkálatok – amely törvény vezette be a CSP L 6211-6. cikkét –, és különösen az orvosbiológiai elemző laboratóriumokról szóló (750. sz.) törvénytervezetről a kulturális, családi és szociális ügyek bizottsága nevében Bichat képviselő által készített jelentés, amelyet a francia országgyűlés 1975. április 10-i ülésén készült jegyzőkönyvhöz csatoltak.
- 244 Egyébiránt az Ordre azt rója a Bizottság terhére, hogy a megtámadott határozatban nem határozta meg, hogy mit kell az „engedmény” kifejezés alatt érteni, hanem a megtámadott határozat (207) preambulumbekzdésében ellentmondást nem tűrően csak annak az állítására szorítkozott, hogy „tagadhatatlanul kereskedelmi gesztusról” van szó. Szerinte semmi esetre sem lehet kereskedelmi gesztusról szó. Az engedményekre vonatkozó tilalom alóli kivételek vagy a díjazás laboratóriumok közötti megosztására, vagy pedig a szerződő fél által nyújtott szolgáltatások utáni díjakra utalnak.
- 245 A Bizottság vitatja az Ordre érveit.
- 246 E tekintetben különösen a megtámadott határozat (136) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a Bizottság úgy véli, hogy a CSP L 6211-6. cikkéből és különösen annak első bekezdéséből az következik, hogy azon jogalany, amellyel a laboratórium szerződést vagy megállapodást köt, legyen szó betegbiztosítási pénztárról, állami vagy magán kórházi létesítményről vagy másik laboratóriumról, két, egyenértékű minőségű szolgáltatást nyújtó laboratóriumok által adott ajánlat közül az árban kedvezőbbet választhatja, és ennél fogva az említett szolgáltatásokért a törvényes maximális árnál, azaz a hivatalos térítési díjnál – amelyet nómenklatúrájának is hívnak – alacsonyabb árat fizethet. A Bizottság tehát arra az álláspontra helyezkedik, hogy a CSP L 6211-6. cikkének első bekezdésében foglalt, pontosan meghatározott körülmények között – amely rendelkezés tartalmára a fenti 241. pont emlékeztet –, azaz a laboratóriumok közötti együttműködési szerződések keretében, valamint a laboratóriumok és betegbiztosítási szervezetek, illetve állami vagy magán egészségügyi létesítmények közötti megállapodások keretében létezhet egy kereskedelmi jellegű gesztus értelmében vett engedmény a nómenklatúra által előírt térítési ár csökkentése formájában.
- 247 Meg kell állapítani, hogy a szóban forgó rendelkezés olvasata nem kérdőjelezi meg ezt az értelmezést.
- 248 Az Ordre azonban úgy véli, hogy a CSP L 6211-6. cikke keretében valójában csak két eset engedélyezett: egyrészt a díjazás azon laboratóriumok közötti megosztása, amelyek valamely orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatásnyújtás keretében felosztják egymás között a feladatokat, illetve másrészt a laboratóriumok és az egészségügyi létesítmények közötti szerződésekben előírt díjak, amelyek megfelelnek az említett létesítmények által nyújtott szolgáltatások ellentételezésének. Bármilyen kereskedelmi jellegű gesztus ki van zárva.

- 249 Az Ordre által előadott első értelmezés, miszerint a CSP L 6211-6. cikkének első bekezdésében foglalt „engedmény” kifejezés csak a laboratóriumok közötti együttműködési szerződésekkel összefüggő díjazásmegosztást jelentheti, az e cikk bevezetését megelőző parlamenti munkálatokon alapul, amint ezek a Bichat-jelentésből kitűnnek. Meg kell azonban állapítani, hogy – amint a Bizottság állítja – egyrészt a CSP L 6211-6. cikke első bekezdésének szövege egyértelmű, másrészt pedig a Bichat-jelentés a szöveget oly módon értelmezi, amely nem felel meg az említett rendelkezés elfogadott változatának. Noha az említett jelentés többek között arra utal, hogy „formálisan tiltottak a harmadik személyeknek nyújtott engedmények, kivéve a gyógyszerári laboratórium gyógyszerésze vagy más laboratórium által eszközölt levonások igazolt eseteit”, a CSP L 6221-6. cikkének elfogadott szövegét nem így fogalmazták meg.
- 250 Az Ordre állításával ellentétben a Bichat-jelentés alapján tehát nem lehet arra következtetni, hogy a laboratóriumok közötti együttműködési szerződésekben – azaz a CSP L 6211-6. cikkének első bekezdésében kifejezetten megemlített kivétel esetében – ki lenne zárva a szóban forgó laboratóriumok között olyan kereskedelmi jellegű gesztus, amely túllép a nomenklátúra által előírt díjazás szigorú felosztásán.
- 251 Mindenesetre a Bizottság nem vitatja, hogy a CSP L 6211-6. cikkének első bekezdése a laboratóriumok közötti együttműködési szerződéseket illetően az arra vonatkozó megállapodásokra vonatkozik, hogy hogyan osszák fel egymás között az ügyfélnek számlázott végső árat, tehát hogy hogyan osszák meg a díjazásokat. A Bizottság azzal szemben tiltakozik, amilyen módon az Ordre ezzel összefüggésben is beavatkozott, ami a kilencedik jogalap vizsgálatának tárgya. Ugyanígy azon érv, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyja azt a körülményt, hogy az Ordre a szóban forgó szerződésekkel kapcsolatban végül kedvező véleményt adott, nem releváns a jelen jogalap megoldása tekintetében, amely arra a kérdésre vonatkozik, hogy a Bizottság megfelelően értelmezte-e a törvényt.
- 252 Nem nyert tehát bizonyítást, hogy a Bizottság a laboratóriumok közötti együttműködési szerződéseket illetően tévesen értelmezte volna a CSP L 6211-6. cikkét.
- 253 Ami az Ordre által képviselt második értelmezést illeti, miszerint a laboratóriumok és az egészségügyi létesítmények között kötött szerződésekben az „engedmény” kifejezés szükségképpen arra vonatkozik, hogy a laboratórium a nomenklátúra szerinti árhoz képest árengedményt nyújt az érintett egészségügyi létesítmény által cserébe nyújtott szolgáltatás ellentételezéséért, a Bizottság a megtámadott határozat (199)–(212) preambulumbekkezdésében megvizsgálta és elvetette ezen érvet.
- 254 Az Ordre által e tekintetben a Törvényszék előtt előadott érvek sem teszik lehetővé annak bizonyítását, hogy a Bizottság tévesen értelmezte az alkalmazandó jogi keretet.
- 255 Először is az Ordre az orvosi szakmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmezésével kapcsolatos francia ítélkezési gyakorlatra hivatkozik.
- 256 A francia Semmítőszéknek a Törvényszék előtt hivatkozott ítéletei ugyanis a CSP L 4113-5. cikkének alkalmazására vonatkoznak, amely szerint „[a]zon személy, aki nem teljesíti a hivatás gyakorlásához megkövetelt feltételeket, nem kaphatja meg valamely megállapodás értelmében a jelen könyv által szabályozott hivatások valamelyikét gyakorló személy szakmai tevékenységéből eredő díjazás vagy jövedelem egészét vagy egy részét”. Amint az Ordre kiemeli, ezen ítélkezési gyakorlat és különösen a francia Semmítőszék 2006. november 21-i ítélete kifejti, hogy a díjfizetés kettős feltételnek van alávetve, egyrészt annak, hogy a díj a létesítmény által nyújtott szolgáltatások ellentételezésének minősül, amely szolgáltatások jellegük és költségük tekintetében megfelelnek valamely, a hivatásukat gyakorló orvosoknak nyújtott szolgáltatásnak, másrészt pedig, hogy e szolgáltatások összességének vagy egy részének költségét nem vállalja magára valamely társadalombiztosítási szervezet. A Semmítőszék ítéletei, valamint az Ordre által hivatkozott többi határozat ugyanis a CSP L 4113-5. cikkén alapuló díjakkal kapcsolatos jogvitákban minden olyan díjat megtiltanak, amely nem felel meg az orvosoknak nyújtott szolgáltatás tényleges ellentételezésének, mivel ezen, az orvosi

tevékenység díjazását védő rendelkezésből az következik, hogy az e díjazásból levont összegnek jellegénél és költségénél fogva kizárólag valamely, a hivatását gyakorló orvosnak nyújtott szolgáltatásnak kell megfelelnie.

- 257 A CSP L 4113-5. cikk a CSP orvosi szakmákra vonatkozó törvényi részének negyedik részében az „Egészségügyi szakmák” című I. könyv részét képezi, és különösen az L 4113-1. cikkből kitűnik, hogy e szakmák magukban foglalják az orvosokat, a fogorvosokat és a szülésznőket, míg a gyógyszerészeket a CSP „Gyógyszerészszakmák” című II. könyve szabályozza.
- 258 Kétségtelen, hogy – amint az Ordre a Törvényszék írásbeli kérdésére válaszolva kiemelte – a CSP L 4113-5. cikkében foglaltak hasonlítanak a CSP L 6211-6. cikkének második bekezdésében megfogalmazottakra, amelyeket a Bizottság, úgy tűnik, nem vesz figyelembe a megtámadott határozat keretében a szóban forgó ítélkezési gyakorlat figyelmen kívül hagyásakor. E második bekezdés azonban egyértelműen a laboratóriumot üzemeltetők pénzügyi függetlenségének sajátos problematikájára vonatkozik, ahogyan a CSP L 4113-5. cikke az orvos pénzügyi függetlenségére vonatkozik. Márpedig nem nyert bizonyítást, hogy e problematika szükségképpen egybeesik annak a problematikájával, hogy konkrét szerződések keretében adhatók-e engedmények, különös tekintettel arra, hogy a CSP L 6211-6. cikkének az engedményekre vonatkozó első bekezdése és annak második bekezdése egymás mellett létezik, tehát a jogalkotó szerint az engedmények nem veszélyeztetik szükségképpen e pénzügyi függetlenséget. Ki kell egyébiránt emelni, hogy az Ordre nem utal általában a laboratóriumokat üzemeltetők pénzügyi függetlenségének problematikájára akkor, amikor az engedmények mértékével kapcsolatban észrevételeket tesz (lásd a lenti 261. és azt követő pontokat).
- 259 E körülmények között nem állapítható meg, hogy azokat a feltételeket, amelyek mellett a CSP L 4113-5. cikke engedélyezi a díjakat, kell akkor is alkalmazni, amikor annak meghatározásáról van szó, hogy a CSP L 6211-6. cikke mely körülmények között engedélyez engedményeket.
- 260 Egyébiránt a Bizottság helyesen hangsúlyozza, hogy az Ordre érvelése e tekintetben inkoherens. Egyrészt, ha a nyújtott szolgáltatás címén levont összegeknek a szolgáltatás értékének pontos ellenértékét kellene jelenteniük, az Ordre nem hangoztathatna egy 10%-os általánylevonást sem (lásd a lenti 263. pontot is). Másrészt ezen értelmezés nem veszi figyelembe azon tényt, hogy az árverseny engedélyezett az üzemorvoslás területén, ahol nincs társadalombiztosítási térítés, amint a megtámadott határozat (155) preambulumbekkezdésében kiemelésre került, amit az Ordre sem vitat. Végül a megtámadott határozat (151) preambulumbekkezdésében hivatkozott eset egy laboratórium és egy állami kórház közötti olyan szerződésben nyújtott engedményre vonatkozik, amelyet az Ordre elfogadott, még akkor is, ha nem is volt szó egyértelműen a nyújtott szolgáltatások ellentételezéséről.
- 261 Másodszor a CSP-nek a biológus-gyógyszerészre alkalmazandó etikai szabályokról szóló részében található R 4235-75. cikke az első bekezdésében kimondja, hogy „[a] biológus-gyógyszerész nem csökkentheti díjazását tisztességtelen versenyre irányuló szándékkal vagy az általa nyújtott szolgáltatások minőségének rovására”, és hogy „[l]aboratóriumok közötti együttműködési szerződés esetén az átadásokra vonatkozó díjazást óvatosan és mértékkel kell megállapítani”.
- 262 E rendelkezés tehát figyelembe veszi azt, hogy az ár a nomenklatúra szerinti ártól eltérően is megállapítható, feltéve hogy nem áll fenn tisztességtelen verseny, és biztosítják az ellátások minőségét, és egyébiránt a laboratóriumok közötti együttműködési szerződések esetén „óvatosan és mértékkel”.
- 263 Márpedig, amint a Bizottság különösen a megtámadott határozat (141) preambulumbekkezdésében kiemeli, az Ordre 2010 januárját megelőzően olyan elvi álláspontot fogadott el, amely a 10%-os maximális engedményekre vonatkozó politikája révén minimumárat írt elő, anélkül hogy ennek keretében megemlítette volna a tisztességtelen versenyre, illetve az ellátások minőségének esetleges sérelmére vonatkozó bizonyíték keresését. E tekintetben a megtámadott határozat (141) preambulumbekkezdése többek között a CCG 2005. szeptember 14-i igazgatási ülésén hozott

határozatot idézi, amely szerint „a Tanács megerősíti a korábbi levélváltásban tett észrevételeket, azaz hogy valamennyi árengedményt óvatosan és mértékkel kell megállapítani, és a több mint 10%-os árengedmény árt a szakmánk becsületének”, és „[a]z árengedmények területén nem alkalmazható”.

- 264 Kétségtelen, hogy az orvosi szakmát szabályozó jogszabályi szövegekben található egy 10%-os felső határra való hivatkozás, mivel a CSP 2011. március 31-én hatályon kívül helyezett R 6141-35. cikke engedélyezi a körzeti orvosoknak nyújtott szolgáltatások ellentételezéseként a kórházi létesítménynek fizetendő díjakat. Az Ordre azonban, amelyet a Törvényszék írásbeli kérdések keretében és a tárgyaláson kifejezetten ezzel kapcsolatban kérdezett, egyetlen olyan törvényi vagy rendeleti jogszabályszoveget sem tudott idézni, amely a tényállás megvalósulásának időszakában konkrétan a gyógyszerészeket, sőt a biológus-gyógyszerészeket szabályozta volna, és ilyen 10%-os felső határt említett volna.
- 265 E körülmények között nem lehet a Bizottság terhére róni, hogy arra az álláspontra helyezkedett, hogy a biológus-gyógyszerészek esetében a legfeljebb 10%-os árengedményre, illetve engedményre való hivatkozás a biológus-gyógyszerészekre alkalmazandó törvényi és rendeleti jogszabályszovegek kiterjesztő alkalmazásán alapul.
- 266 Harmadszor a francia Versenyhatóságnak az orvosbiológia szervezetéről szóló rendelettervezetről adott 2010. január 5-i 10-A-01. sz. véleménye, amely a francia jogalkotó arra vonatkozó indokolásáról ad véleményt, hogy a 2010-49. sz. rendelet révén tiltsák meg az engedmények nyújtásának lehetőségét, a 156–158. pontjában a következőkre utal:
- „156[A tervezett rendelkezés] az együttműködési szerződések sajátos esetén kívül megtilt minden, az orvosbiológiai aktusok nomenklatúrája szerinti díjhoz képest nyújtott engedményt.
- 157 E rendelkezés korlátozza a jelenleg fennálló díjszabási szabadságot. A [CSP] L 6211-6. cikke ugyanis minden engedményt megtilt, noha »az egészségbiztosítási rendszerekkel vagy szervezetekkel, illetve állami vagy magán egészségügyi létesítményekkel köthető megállapodásokra vagy szerződésekre [...] figyelemmel«.
- 158 Így az orvosi elemző laboratóriumok és az állami vagy magán egészségügyi létesítmények közötti pénzügyi viszonyokat nem határozzák meg előre a biztosítottakat megillető térítésre vonatkozó nomenklatúrák és díjak, amelyek maximális árat jelentenek, és e felső határon belül a jelenleg a kereskedelmi törvénykönyv L 410-2. cikkének első bekezdésében foglalt, az árak szabadságára vonatkozó általános szabályozás hatálya alá tartoznak.”
- 267 A francia versenyhatóság ezen észrevételei is azt az értelmezést támasztják tehát alá, miszerint a tényállás megvalósulásának időszakában tárgyalási mozgástere volt a laboratóriumoknak azzal kapcsolatban, hogy a CSP L 6211-6. cikkében hivatkozott körülmények esetén milyen engedményeket nyújtanak.
- 268 Negyedszer a 2010-49. sz. rendelet elfogadása, valamint ebből adódón a nomenklatúrában orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatban megállapított árhoz képest való árcsökkentésre vonatkozó teljes tilalom alapján megállapítható, hogy a CSP L 6211-6. cikkének hatálya alatt ilyen általános tilalom nem létezett.
- 269 Végül azon tény, hogy a Bizottság aktájának bizonyos iratai a nyújtott szolgáltatások ellentételezéseként fizetett díjakra utalnak, nem bizonyítja azt, hogy a CSP L 6211-6. cikkével összefüggésben e kifejezés létező értelmezéseinek egyikéről lenne szó, sem pedig azt, hogy e rendelkezés alapján meg kellene állapítani, hogy az adott csökkentés értékének szükségképpen meg kell felelnie a nyújtott szolgáltatás értékének.

- 270 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az Ordre a CSP 2010-ig hatályban lévő L 6211-6. cikkének szándékos félreértelmezését képviseli, mivel e rendelkezés lehetővé tett bizonyos árversenyt olyan esetekben, amelyek nem korlátozódtak a díjazás vagy a díjak olyan megosztásának eseteire, amely szükségképpen megfelelt az ellentételezésként nyújtott szolgáltatás értékének.
- 271 Végül mindenesetre ki kell fejteni, hogy még ha meg is kellene állapítani, hogy a Bizottság a CSP L 6211-6. cikkében említett eseteket illetően értelmezési hibát vétett, ez még nem tenné szükségképpen lehetővé az Ordre beavatkozásainak igazolását a laboratóriumok által e tekintetben konkrét megállapodásokban megfogalmazott százalékos mértékeket illetően. Az e beavatkozásokat az Ordre szerint igazoló többi érv a kilencedik jogalap és különösen annak második része keretében, a lenti 279. és azt követő pontokban kerül megvizsgálásra.
- 272 A fentiekből következik, hogy a nyolcadik jogalapot el kell utasítani.

A lényegében a téves jogalkalmazást eredményező ténybeli értékelési hibára alapított, másodlagosan felhozott kilencedik jogalapról

- 273 E jogalap, amint a nyolcadik jogalap is (lásd a fenti 239. pontot), a megtámadott határozatnak „A piaci árakkal kapcsolatos beavatkozás” című 5.1 fejezetére vonatkozik, amelynek keretében a megtámadott határozat (133)–(221) preambulumbekkezdésében részletesen megvizsgálásra kerül az Ordre arra irányuló magatartása, hogy megszabja az állam által megállapított árak után adható engedmények maximális mértékét.

- 274 A megtámadott határozat (662)–(666) preambulumbekkezdése vonja le az 5. fejezetben tett megállapításokból a következtetéseket. E preambulumbekkezdések a következőképpen szólnak:

„[...]

(662) Ami a ONP arra irányuló döntéseit illeti, hogy [minimális] piaci árat szabjon meg, az 5.1 fejezetben bizonyításra került, hogy e döntések közül az elsőnek, amelyre még 2003 decemberében került sor, az volt a célja, hogy meghatározzon »bizonyos szabályokat azon pénzügyi feltételeket illetően, amelyeknek az együttműködési szerződésekben kötelezően szerepelniük kell«.

(663) Az ügy irataiban szereplő elemek alapján ezenkívül megállapítható, hogy az ONP 2004 szeptembere és 2007 szeptembere között egyre állhatatosabban törekedett [minimális] piaci árat szabni, azzal az indokkal, hogy az e minimumtól való bármilyen eltérés »árt a szakma becsületének, és antikommissziós magatartásra utalhat« [...]

(664) Az ONP [minimális] piaci ár szabása érdekében leveleket küldött számos olyan laboratóriumnak, amelyek a törvényi előírásnak eleget téve bejelentették más laboratóriumokkal vagy kórházi létesítményekkel kötött, az ONP által túlzottan jelentősnek ítélt engedményeket tartalmazó együttműködési szerződéseiket. Az ONP mindegyik levélben kifejezetten hivatkozik az etikai kódexre, tehát közvetetten a fegyelmi szankciók kiszabására vonatkozó jogkörére. Az e-mailek másolatát az ONP több esetben elküldte a decentralizált állami szolgálatoknak is.

(665) Az ONP a kifogásközlésre vonatkozó észrevételeiben helyesen emlékeztet arra, hogy a CSP R 4235-75. cikkébe ütköző fegyelmi kötelezettségzegés alapján nem indított az engedmények miatt fegyelmi eljárást. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azonban a megtorló intézkedések meghozatala nem szükséges feltétele a piaci árak rögzítésére irányuló magatartás megállapításának. Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése kifejezetten versenykorlátozóként említi a vállalkozások társulásai által hozott olyan döntéseket, amelyek célja az »árak [...] közvetlen vagy közvetett rögzítése«.

(666) Következésképpen a jogsértés ilyen típusú megnyilvánulásainak versenyellenes célja nem kérdőjelezhető meg, annál is kevésbé, mivel e célt 2005. szeptember 14-én hivatalosan is megfogalmazta az ONP azon határozata, amely kimondja, hogy „a több mint 10%-os árengedmény árt a szakmánk becsületének. Az árengedmények területén nem alkalmazható.»

275 Az Ordre-nak a megtámadott határozatban kifejtett elemzéssel kapcsolatos érvei két részre oszthatók.

276 Az első rész keretében az Ordre úgy érvel, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a kislaboratóriumok érdekeinek védelme érdekében szisztematikusan megpróbált minimumárat megszabni az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacán.

277 A második rész keretében az Ordre úgy érvel, hogy a Bizottság nem állapíthatja meg, hogy az engedményekkel kapcsolatos magatartása nem tartozik törvényes feladatai közé, hanem versenyellenes célokat tükröz.

278 A vizsgálatot a második résszel indokolt kezdeni.

– A második részről

279 Az Ordre úgy érvel, hogy a Bizottság nem állapíthatja meg, hogy az engedményekkel kapcsolatos magatartása nem tartozik törvényes feladatai közé, hanem versenyellenes célokat tükröz. Szerinte magatartása a Bizottság által felhozott valamennyi esetben arra irányult, hogy a biológus-gyógyszerész által végzett aktusok minőségének megőrzése érdekében biztosítsa az etikai szabályok betartását, és felügyelje a szakmai függetlenség elvének tiszteletben tartását a törvényes felügyeleti hatáskörébe tartozó utólagos ellenőrzés keretében. Nem lépett fel az engedmények elvével mint olyannal szemben, hanem észrevételeket tett akkor, amikor fennállt a veszélye annak, hogy ezen engedmények sértik a közpénzeket, a nyújtott ellátások minőségét vagy az egészségügyi szakmát gyakorló személy függetlenségét. Az Ordre emlékeztet a CSP L 4231-1. cikkében meghatározott törvényes feladataira (a szakmai kötelezettségek tiszteletben tartásának és a szakma függetlenségének biztosítása, a közegészség és az ellátások minőségének előmozdításához való hozzájárulás), valamint a CSP R 4235-75. cikkére (annak biztosítása, hogy a biológus-gyógyszerész ne csökkentse díjazását tisztességtelen versenyre irányuló szándékkal vagy az általa nyújtott szolgáltatások minőségének rovására). Hivatkozik továbbá a Bichat-jelentésre, valamint a francia code de la sécurité sociale (társadalombiztosítási törvénykönyv) L 162-13-2. cikkére is.

280 Az Ordre egyébiránt előadja, hogy a nomenklatúrában megállapított ár az állam által tárgyalások révén meghatározott egyensúlyi ár, amely figyelembe veszi az elemzés tényleges költségét, az ellátással kapcsolatos aktus díjazását és a közpénzek védelmét, nem pedig piaci ár. Szerinte általánosan elfogadott, hogy a betegek által kapott szolgáltatások minősége, valamint a díjazás jellege és módja között bizonyos kapcsolat áll fenn. E tekintetben a Bíróság C-94/04. és C-202/04. sz., Cipolla és társai egyesített ügyekben 2006. december 5-én hozott ítéletének (EBHT 2006., I-11421. o.) 67. pontjára hivatkozik. Ennélfogva az Ordre, mivel a jogalkotó az etikai szabályok – és ezek közül különösen a CSP kifejezetten a biológus-gyógyszerekre vonatkozó R 4235–75. cikke – betartásának felügyeletével bízta meg, állítása szerint csak aggódott bizonyos jelentős engedmények mint dömpinggyakorlatokra utaló valószínűsítő körülmények miatt (a többségük meghaladta a 30%-ot, és akár az 50%-ot is elérte).

281 A Bizottság vitatja az Ordre érveit.

282 Meg kell állapítani, hogy az Ordre érvelése, miszerint fellépése során csak a törvényt alkalmazta, átfedi a nyolcadik jogalap keretében előadott érvelést, e rész keretében azonban az Ordre konkrétan a CSP L 4231-1. és R 4235-75. cikke tiszteletben tartásának biztosítására irányuló feladatára emlékeztet.

- 283 Előzetesen a fenti 249. és 250. pontban említett okból el kell utasítani az Ordre-nak a Bichat-jelentésre alapított érvét.
- 284 A CSP L 4231-1. cikkének tartalmát a fenti 2. pont idézi fel. Ebből következően az Ordre feladatai közé tartozik különösen a szakmai kötelezettségek tiszteletben tartásának biztosítása, a szakma becsületének és függetlenségének védelme, a gyógyszerészek szakértelmének felügyelete, valamint a közegészség és az ellátások minőségének, és különösen a szakmai aktusok biztonságának előmozdításához való hozzájárulás.
- 285 A CSP R 4235-75. cikkének tartalma a nyolcadik jogalap vizsgálata keretében már ismertetésre került. Emlékeztetőül, e rendelkezés az első bekezdésében kimondja, hogy „[a] biológus-gyógyszerész nem csökkentheti díjazását tisztességtelen versenyre irányuló szándékkal vagy az általa nyújtott szolgáltatások minőségének rovására”, és hogy „[l]aboratóriumok közötti együttműködési szerződés esetén az átadásokra vonatkozó díjazást óvatosan és mértékkel kell megállapítani”.
- 286 Az Ordre lényegében előadja, hogy az engedményekkel kapcsolatban vele szemben felrótt magatartás keretében csak a törvényt alkalmazta, amikor felhívta a figyelmet egyes engedmények túlzó vagy abnormális jellegére, mivel egy szisztematikusan magas engedményeket alkalmazó gyakorlat kihat az ellátások minőségére és az egészségügyi szakmát gyakorló személy függetlenségére, továbbá magában hordozza a közpénzzel való visszaélés veszélyét is. Emlékeztet arra, hogy örködnie kell afelett is, hogy a biológus-gyógyszerész díjazását ne csökkentsék tisztességtelen versenyre irányuló szándékkal. Magatartása tehát nem tartozik az EUMSZ 101. cikk hatálya alá.
- 287 E tekintetben nem tagadható, hogy az Ordre-nak a megtámadott határozatban leírt, árakkal kapcsolatos magatartása összefügg a biológus-gyógyszerészek etikai kötelezettségei betartásának biztosítására irányuló feladatával, amit egyébként a Bizottság is elismer, amikor a megtámadott határozat (174) preambulumbekkezdésében rámutat arra, hogy a gyógyszerészek által alkalmazott árakra vonatkozó etikai szabályok betartásának felügyelete az Ordre törvényes feladatai közé tartozik.
- 288 Egyébiránt az Ordre-nak a megtámadott határozatban említett beavatkozásai gyakran utalnak arra, hogy valamely orvosbiológiai vizsgálat nomenklátúra szerinti árához képest jelentős, 30 vagy akár 50%-ig is terjedő engedményeket nyújtottak. E beavatkozások olyan szerződésekre vonatkoznak, amelyeket a CSP L 6221-5. cikke rendelkezéseinek megfelelően benyújtottak az Ordre-hoz, amely cikk értelmében a laboratóriumot üzemeltető szabadfoglalkozásúak társaságai kötelesek voltak bejelenteni neki „az e társaságok által kötött olyan szerződéseket és módosító záradékokat, amelyek célja, hogy e társaságok számára biztosítsák a laboratórium tevékenységéhez szükséges berendezések vagy helyiség használatát”, amely rendelkezések 2005 augusztusa óta a CSP L 4221-19. cikkében megerősített nyertek, amely előírja, hogy e szerződéseket vagy módosító záradékokat a megkötésüket követő egy hónapon belül be kell jelenteni.
- 289 A Bizottság a megtámadott határozat (175)–(221) preambulumbekkezdésében azonban részletesen kifejti, hogy szerinte az Ordre e területen való fellépését miért inkább a törvény gazdasági célú értelmezése jellemzi, és nem pedig a törvény megszorító értelmezése.
- 290 Meg kell állapítani, hogy az Ordre által előadott érvek egyike sem kérdőjelezi meg a Bizottság azon megállapításait, miszerint a terhére rótt magatartás nem tartozik a törvény egyszerű alkalmazásának körébe. Az Ordre ugyanis többször is túllépett törvényes feladatának határain, annak érdekében, hogy keresztülvigye a törvény saját maga általi gazdasági értelmezését.
- 291 Először is, amint a Bizottság helyesen érvel, a megtámadott határozat (142)–(164) preambulumbekkezdésében említett levelekből, illetve jegyzőkönyvekből vett idézetekből nem tűnik ki, hogy a laboratóriumok által kötött szerződésekkel kapcsolatos beavatkozásai során az

Ordre utalt volna az ellátások minőségére, az egészségügyi szakmát gyakorló személy függetlenségére vagy a közpénzzel való visszaélés veszélyére. Az Ordre egyébiránt e tekintetben érvelésének alátámasztására nem nyújt be semmilyen konkrét iratot.

- 292 Az engedmények nyújtása és az ellátások minősége közötti összefüggést illetően a Bizottság úgy érvel – anélkül hogy az Ordre ezt vitatná –, hogy ez utóbbi sosem állapította meg, hogy a nyújtott engedmények érintenék az adott laboratórium által nyújtott szolgáltatás minőségét. Egyébiránt, amint a megtámadott határozat (218) preambulumbekzdése kiemeli, maga az Ordre hangsúlyozza, hogy a minőség ellenőrzése a francia egészségügyi minisztérium kizárólagos hatáskörébe tartozik.
- 293 Ami a fenti 280. pontban hivatkozott Cipolla és társai egyesített ügyekben hozott ítéletet illeti, a Bíróság az említett ítélet 67. pontjában valóban kiemeli, hogy nem lehet kizárni, hogy az ügyvédekkel szemben előírt minimális díj lehetővé teszi annak elkerülését, hogy az ügyvédek az erős verseny által jellemzett olasz piac sajátos környezetében arra legyenek ösztönözve, hogy engedményeket nyújtsanak, ami a nyújtott szolgáltatások színvonalának romlásának kockázatával járhat. Márpedig azonkívül, hogy ezen ítélet a szolgáltatásnyújtás szabadságának problematikáját érinti, ezen ítéletben az általában az ügyfél-fogyasztó és a szolgáltató közötti információs aszimmetria által jellemzett környezetben nyújtott szolgáltatásokról van szó a megtámadott határozatban említett esetekkel szemben, amelyek az ágazatban szakmájukat gyakorló személyek közötti viszonyokra vonatkoznak. Az ítélet tehát az Ordre állításának alátámasztása tekintetében nem bír döntő jelentőséggel.
- 294 A közpénzek esetleges sérelmét illetően az Ordre többek között a francia társadalombiztosítási törvénykönyv L 162-13-2. cikkére hivatkozik, amely szerint a laboratóriumok igazgatói kötelesek a laboratóriumi elemzéseket és vizsgálatokat úgy elvégezni, hogy közben a lehető leginkább betartsák az orvosi rendelvevények pontos végrehajtásával összeegyeztethető gazdaságosság követelményét. Márpedig meg kell állapítani, hogy az Ordre a leveleiben sosem utalt a közpénzek esetleges sérelmére. Egyébiránt a Bizottság helyesen érvel egyrészt azzal, hogy az állami, illetve a betegbiztosító által ellenőrzött kórházaknak nyújtott engedmények csak a közpénzek javára szolgálhattak. Másrészt a Bizottság szintén helyesen állítja azt, hogy noha a laboratóriumok és magán kórházak közötti megállapodások keretében sor került visszaélésekre, mivel e kórházak úgy kaphattak engedményeket, hogy közben a nómenklatúra szerinti árat térítették meg, a szabályozás visszásságáról volt szó, amelyet nem az Ordre beavatkozása révén, hanem másképpen kellett volna rendezni azokban az esetekben, amikor a törvény engedélyezte az engedményeket. Egyébiránt ki kell emelni, hogy – amint a Bizottság (a megtámadott határozat (197) preambulumbekzdésében) lényegében megjegyezte – az Ordre-nak, amennyiben úgy vélte, hogy maguk az engedmények felvetik a csalás problémáját, a 10%-ig terjedő engedményekkel szemben is fel kellett volna lépnie.
- 295 Ami a túlzottan jelentős engedmények nyújtása és a biológus-gyógyszerész szakmai függetlensége közötti állítólagos összefüggést illeti, amely utóbbi felett is órködik az Ordre, ez utóbbinak az érvei egyszerűen olyan állításokra szorítkoznak, amelyeket nem támaszt alá semmilyen bizonyíték, amely magyarázatot adna az e két szempont közötti összefüggésre, amely nem tűnik ki egyértelműen.
- 296 Másodszor a Bizottság által a megtámadott határozatban idézett levelekből vett részletek rendszeresen arra hivatkoznak, hogy az engedményeket „óvatosan és mértékkel” kell megállapítani, és hogy egy bizonyos mértékű, kétségtelenül eléggé magas (gyakran 30–50%-ig terjedő) százalékot kitevő engedmény „árt a szakma becsületének”, illetve „antikollegiális magatartásra utalhat”.
- 297 Márpedig, amint a Bizottság a megtámadott határozat (179) preambulumbekzdésében érvel, a CSP R 4235-75. cikkére való utalás, miszerint a díjazást „óvatosan és mértékkel” kell megállapítani, csak a laboratóriumok közötti szerződéseket, konkrétan „az átadásokra vonatkozó díjazást” érinti, a valamely laboratórium és egy másik szervezet közötti szerződéseket nem, miközben pedig az Ordre e szerződésekkel kapcsolatban hivatkozik erre gyakran.

- 298 Egyébiránt a Bizottság a megtámadott határozat (175)–(179) preambulumbekzdésében arra az álláspontra helyezkedik, miszerint az „óvatosan és mértékkel” fogalom a túlzottan magas díjazás veszélyére utal, összehasonlítva a biológus-gyógyszerészekre alkalmazandó rendelkezéseket a törvény más egészségügyi szakmát gyakorló személyekre vonatkozó cikkeivel, amely elemzést az Ordre nem vitatja kifejezetten.
- 299 Harmadszor azon tényt illetően, hogy az Ordre-nak az is a feladata, hogy kiküszöbölje a tisztességtelen verseny veszélyét, a Bizottság helyesen emeli ki, hogy nem elegendő, ha az Ordre erre elvont módon hivatkozik. E veszély ugyanis nem eredhet kizárólag az engedmény összegéből, főleg egy olyan környezetben, ahol a maga az Ordre által hivatkozott jelentésekből, azaz egyrésről az orvosbiológia reformjának tervezetéhez készített, a francia egészségügyi, ifjúsági, sport- és egyesületi miniszterhez 2008. szeptember 23-án Ballereau által benyújtott jelentésből, másrésről pedig az Inspection générale des affaires sociales (a szociális ügyek általános felügyelő hatósága, IGAS) tagjaiként Lalande, Yeni és Laconde által 2006 áprilisában előterjesztett 2006 045. sz. jelentésből kitűnik, hogy a Franciaországban számlázott árak magasabbak, mint a többi tagállamban. E megállapítás annak ellenére érvényes marad, hogy az Ordre helyesen mutat rá arra, hogy a második jelentés megállapításai árnyaltabbak, és elismerik, hogy nem lehet összehasonlítani a Franciaországban több szakaszt magában foglaló, tehát összetettebb orvosbiológiai aktus árát az Unió többi országában általában alkalmazott árakkal. A Bizottság azon megállapítása ugyanis, miszerint a laboratóriumok mozgástérrel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számukra engedmények nyújtását, még mielőtt azzal lehetne megvádolni őket, hogy veszteségesen dolgoznak; amint a megtámadott határozat (186) preambulumbekzdésében kiemelésre került, több gyógyszerész által a Bizottság kérdőíveire adott válaszokon is alapul, amelyekben e gyógyszerészek közölték, hogy költségeik messzemenően megtérülnek.
- 300 A fentiekből következik, hogy a kilencedik jogalap második részét el kell utasítani.
- Az első résről
- 301 Először is az Ordre szerint a Bizottság által az engedmények területén beazonosított beavatkozások csak elhanyagolható jellegűek, mivel a 2003 decemberétől 2008 végéig tartó vizsgálat időszaka alatt, tehát több mint öt éven keresztül a Bizottság csak 18 levelet azonosított, amelyek valójában 14 szerződésre és 3 tájékoztatáskérésre vonatkoztak. Ez a Franciaországban létező 4270 laboratóriumra vetítve az érintett laboratóriumok 0,3%-át jelenti öt éven keresztül.
- 302 Másodszor a Bizottság a megtámadott határozat (185) preambulumbekzdésében tévesen állapítja meg, hogy az Ordre engedményekkel kapcsolatos célja az, hogy a csoportokkal szemben szisztematikusan fellépve megvédje a kislaboratóriumokat, mivel az érintett laboratóriumok a 18 levél közül 11 esetben kis struktúrával bírnak, míg e levelek közül csak 3-at címeztek regionális hálózathoz tartozó szabadfoglalkozásúak társaságainak, 1 levél egy szaklaboratóriumot érint, 3 pedig laboratóriumi csoportokat. Az Ordre engedményekkel kapcsolatos célja tehát egyértelműen nem az volt, hogy szisztematikusan fellépjen a laboratóriumi csoportokkal szemben, hanem hogy megvédje a közegészséget úgy, hogy biztosítja a biológus-gyógyszerész szakmai függetlensége elvének tiszteletben tartását az orvosbiológiai aktus minőségének megőrzése érdekében.
- 303 Harmadszor magatartásának a szóban forgó szerződésekre tekintettel való elemzése nem erősíti meg a Bizottság megállapításait. A megtámadott határozat (161) és (162) preambulumbekzdésében a Bizottság vele szemben olyan, két laboratórium közötti, a díjazás megosztására vonatkozó megállapodásokra hivatkozik, amelyekkel kapcsolatban a CCG kedvező véleményt adott. Ezt követően a Bizottság a megtámadott határozat (159), (163) és (164) preambulumbekzdésében vele szemben három, laboratóriumok és magán egészségügyi létesítmények közötti megállapodásra hivatkozik, amely privilegizált praktizálásra vonatkozó olyan szerződésnek, illetve hivatásgyakorló orvosok olyan szerződésének minősül, amelynek keretében elfogadottak a díjak, az ár azonban nem szabad, mivel alá van vetve az orvosbiológiai aktusok nómenklatúrájának. A nómenklatúra által megállapított ár 15–

48%-áig terjedő díjakat megkérdőjelezve a CCG törvényes feladatai keretében járt el az etikai szabályok betartásának biztosítása érdekében, mivel fennállt a veszélye a közpénzek sérelmének. A Bizottság által hivatkozott többi megállapodás, amely esetében állami egészségügyi létesítményekkel (a megtámadott határozat (147)–(151) és (153) preambulumbekzdése), és megbiztosítási szervezetekkel (a megtámadott határozat (144), (145) és (152) preambulumbekzdése) kötött megállapodásokról van szó, olyan engedményeket tartalmazott, amelyek nem szolgálnak a beteg javára, és nem biztosítják az ellátások optimális minőségét, hanem potenciálisan tisztességtelen versenyre utaló cselekményekről tanúskodnak. A CCG az utólagos ellenőrzési jogköre keretében fogalmazott meg észrevételeket ezekkel szemben, emlékeztetve a CSP R 4235-75. cikkében megfogalmazott elvekre, azonban nem küldött „fenyegető” leveleket, és sosem élt fegyelmi jogkörével.

- 304 A Bizottság vitatja az Ordre érveit, lényegében arra emlékeztetve, hogy az Ordre engedményekkel kapcsolatos jogsértése cél általi jogsértés.
- 305 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ítélezési gyakorlatból kitűnik, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt „megállapodás”, „vállalkozások társulásai által hozott döntés” és „összehangolt magatartás” fogalmi szubjektív szempontból az összejátszás azonos jellegű formáit jelenítik meg, és csak intenzitásuk, valamint megjelenési formájuk vonatkozásában különböztethetők meg egymástól (lásd a Bíróság C-8/08. sz., T-Mobile Netherlands és társai ügyben 2009. június 4-én hozott ítéletének [EBHT 2009., I-4529. o.] 23. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlatot).
- 306 Egyébiránt versenyellenes jellegük mérlegelése során figyelembe kell venni többek között az azokat létrehozó rendelkezések tartalmát, az általuk elérni kívánt objektív célokat, valamint azon gazdasági és jogi összefüggéseket, amelyekbe illeszkednek (lásd ebben az értelemben a fenti 305. pontban hivatkozott T-Mobile Netherlands és társai ügyben hozott ítélet 27. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlatot).
- 307 Ezt követően az ítélezési gyakorlat kifejti, hogy a „cél általi jogsértések” és a „hatás általi jogsértések” közötti megkülönböztetés azon körülménnyel függ össze, hogy a vállalkozások közötti összejátszás bizonyos formái már természetüknél fogva úgy tekinthetők, hogy károsak a rendes verseny megfelelő működésére (a fenti 305. pontban hivatkozott T-Mobile Netherlands és társai ügyben hozott ítélet 29. pontja, valamint a fenti 61. pontban hivatkozott Allianz Hungária Biztosító és társai ügyben hozott ítélet 35. pontja).
- 308 Így általánosan elfogadott, hogy bizonyos összejátszásra irányuló magatartások, úgymint a kartellek révén való horizontális árörögzítéshez vezető magatartások úgy tekinthetők, hogy annyira valószínűen negatív hatásokkal járnak különösen az áruk és szolgáltatások árára, mennyiségére vagy minőségére, hogy úgy tekinthető, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában szükségtelen bizonyítani a piacra gyakorolt tényleges hatásait (lásd ebben az értelemben a Bíróság 123/83. sz. Clair-ügyben 1985. január 30-án hozott ítéletének [EBHT 1985., 391. o.] 22. pontját).
- 309 Amennyiben azonban a vállalkozások közötti bizonyos típusú összehangolás elemzése nem tár fel a verseny tekintetében elegendő károssági fokot, meg kell vizsgálni az összehangolás hatásait, és az összehangolás megtiltásához olyan tényezők együttes megléte szükséges, amelyek azt bizonyítják, hogy a verseny működése érezhetően akadályozva, korlátozva volt, vagy torzult (a fenti 61. pontban hivatkozott Allianz Hungária Biztosító és társai ügyben hozott ítélet 34. pontja, és az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 310 Annak értékelésekor, hogy a vállalkozások közötti megállapodás vagy a vállalkozások társulása által hozott döntés elegendő károssági fokot mutat-e ahhoz, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett „cél általi” versenykorlátozásnak lehessen tekinteni, meg kell vizsgálni rendelkezéseinek tartalmát, az általa elérni kívánt célkitűzéseket, valamint azt a gazdasági és jogi környezetet, amelybe illeszkedik. Az említett környezet értékelése keretében figyelembe kell venni továbbá az érintett termékek vagy szolgáltatások jellegét, valamint az érintett piac vagy piacok működésének és

szerkezetének tényleges feltételeit (lásd ebben az értelemben a fenti 61. pontban hivatkozott Allianz Hungária Biztosító és társai ügyben hozott ítélet 36. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 311 A jelen ügyben először is emlékeztetni kell arra, hogy a nyolcadik jogalap vizsgálatából kitűnik, hogy a Bizottság nem követett el hibát annak megállapításakor, hogy az Ordre engedményekkel kapcsolatos magatartását az alkalmazandó jogszabályi keret kiterjesztő értelmezése jellemzi, így a Bizottság azt jogszerűen értékelhette az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alapján.
- 312 Ezt követően különösen a megtámadott határozat 5.1 fejezetéből és 7. fejezetének a fenti 274. pontban idézett szövegrészletéből az következik, hogy a Bizottság okirati bizonyítékokra támaszkodik a horizontális ármegállapodásban álló, cél általi jogsértés fennállására vonatkozó megállapításának alátámasztása érdekében, még akkor is, ha a jogsértés súlyára vonatkozó (754) preambulumbekkezdésben elismeri, hogy nem tipikus esetről van szó.
- 313 Így e jogsértés a Bizottság szerint a CCG 2003. december 11-i igazgatási ülésén hozott, különösen a megtámadott határozat (139) és (662) preambulumbekkezdésében említett arra vonatkozó döntésével veszi kezdetét, hogy „meghatározzon bizonyos szabályokat azon pénzügyi feltételeket illetően, amelyeknek a laboratóriumok közötti együttműködési szerződésekben kötelezően szerepelniük kell”. E tekintetben a Bizottság helyesen helyezkedik arra az álláspontra, hogy nem tartozik a francia állam által az Ordre-ra bízott közszolgáltatási feladatok közé az, hogy az Ordre e területen döntéseket hozzon.
- 314 A Bizottság a CCG 2004. április 15-i igazgatási ülésén készült jegyzőkönyvet is megemlíti, amelyből kitűnik, hogy a CCG úgy határozott, hogy „mielőtt határoz e különböző szerződésekről és megállapodásokról”, információkat kér bizonyos, az orvosi biológiai laboratóriumok átlagos átfogó jövedelmezőségének területére szakosodott szervezetektől.
- 315 Egy másik döntő dokumentum a CCG 2005. szeptember 14-i igazgatási ülésén készült, a (141) és (666) preambulumbekkezdésben idézett, valamint a nyolcadik jogalap keretében már említett jegyzőkönyv (lásd a fenti 263. pontot). A Bizottság szerint az Ordre ez alkalommal hivatalosan is megfogalmazta politikáját. Amint a megtámadott határozat kiemeli, e jegyzőkönyv egy laboratórium és egy egyetemi kórház között kötött szerződéssel kapcsolatban kimondja, hogy „a Tanács megerősíti a korábbi levélváltásban tett észrevételeket, azaz hogy valamennyi árengedményt óvatosan és mértékkel kell megállapítani, és a több mint 10%-os árengedmény árt a szakmánk becsületének”, és hogy „az árengedmények területén nem alkalmazható”.
- 316 Meg kell állapítani, hogy az Ordre, azon általános érvtől eltekintve, miszerint magatartása a törvény alkalmazásának körébe tartozik, nem ad elő érveket a szóban forgó jegyzőkönyvekkel, és azzal kapcsolatban, hogy ezekből kitűnik az a döntése, hogy az együttműködési szerződések megszövegezésével, illetve a laboratóriumok ügyfeleinek nyújtott árengedményekkel kapcsolatban beavatkozik. Márpedig a Bizottság által beszerzett bizonyítékok láncában jelentős helyet elfoglaló iratokról van szó, különösen mivel levezethető belőlük az Ordre szerveinek arra vonatkozó döntése, hogy bizonyos mértékű engedményekkel szemben fellépnek.
- 317 Egyébiránt a Bizottság 2004 és 2008 között írt levelek összességére támaszkodik azon megállapításának alátámasztására, hogy fennállt a minimumárak (illetve az engedmények maximális mértékének) megszabására irányuló gyakorlat. A Törvényszék kérésére a Bizottság benyújtotta ezen, laboratóriumoknak címzett levelek közül többnek is a másolatát, valamint az Ordre belső ülésein készített jegyzőkönyvek másolatát is, amelyekben minden egyes alkalommal emlékeztettek arra, hogy az általában „árengedménynek” nevezett bizonyos mértékű, a 10%-ot meghaladó engedmény árt a szakma becsületének, és antikollegiális magatartásra utalhat.

- 318 Ezenkívül a megtámadott határozat (146) preambulumbekzdésében a Bizottság utal az Ordre-nak az Eimer SEL-lel folytatott levélváltására, amelynek keretében az Ordre aggodalmát fejezte ki a nyújtott engedmények mértékét illetően, és amely engedményekkel kapcsolatban az Ordre által megkeresett francia direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes (versenyügyi, fogyasztóvédelmi és csaláselleni főigazgatóság, DGCCRF) 2009-ben arra az álláspontra helyezkedett, hogy úgy tekinthető, hogy a szóban forgó levelek küldésének „célja vagy potenciális hatása a vállalkozások üzleti szabadságának korlátozása, mivel arra ösztönzi őket, hogy a díjak megállapításakor bizonyos magatartást tanúsítsanak, figyelmen kívül hagyva tényleges költségeiket”.
- 319 A megtámadott határozatban említett más levelek is megerősítik a Bizottság elemzését, mivel olyan, a megtámadott határozat (150) és (160) preambulumbekzdésében említettekhez hasonló helyzetekről van szó, amikor az Ordre 10% alatti mértékben megállapított engedményekkel kapcsolatban nem lépett fel.
- 320 Ráadásul az Ordre nem hoz fel érveket a megtámadott határozat (155)–(158) preambulumbekzdésében tárgyalt, a közte és egyes laboratóriumok közötti azon levélváltásokkal kapcsolatban sem, amikor az Ordre az üzemorvoslás területén elvégzett orvosbiológiai vizsgálatokra vonatkozó szerződések esetén avatkozott be. Márpedig, amint arra a Bizottság a megtámadott határozat (155) preambulumbekzdésében emlékeztet, és az Ordre ezt nem vitatja, a betegbiztosítási szervezetek e vizsgálatokat nem térítik meg, így azok ára szabadon megállapítható, és az árral kapcsolatos egyeztetések a CDC-ben előírt, az árak szabadságára vonatkozó általános szabályozás hatálya alá tartoznak.
- 321 A Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a fenti 313–320. pontban említett bizonyítékok vállalkozások társulása által hozott olyan döntésről tanúskodnak, amely a piaci szereplők részére engedélyezett engedmények maximális – konkrétan a szerződéses megtérítendő árhoz képest 10%-os – mértékének rögzítése révén az árak közvetett rögzítésére irányuló horizontális megállapodásban nyilvánul meg, és pedig olyan környezetben, ahol a törvény 2010-ig engedélyezte, hogy a laboratóriumok alacsonyabb árakat alkalmazzanak.
- 322 Ennélfogva, tekintettel a megtámadott határozatban bemutatott gazdasági és jogi környezetre, azaz konkrétan az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások oly módon szabályozott és védett piacára, amely a laboratóriumok között, illetve laboratóriumok és kórházi létesítmények vagy társadalombiztosítási szervezetek között az üzemorvoslás keretében elvégzett vizsgálatok után nyújtott engedmények révén csak korlátozott lehetőséget enged az árversenynek, a Bizottság helyesen állapította meg, hogy a megtámadott határozatban dokumentumokkal alátámasztott, az Ordre terhére rótt döntések és gyakorlatok a piaci árak rögzítésére irányulnak, amelynek versenyellenes célja nem kérdőjelezhető meg. Ennélfogva a fenti 308. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a Bizottság azokat az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével ellentétesnek minősíthette, anélkül hogy bizonyítania kellett volna a piacra gyakorolt tényleges hatásaikat.
- 323 Egyébiránt ki kell még fejteni, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (703)–(706) preambulumbekzdésében megállapította, hogy az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésében előírt kivételek nem alkalmazhatók, mivel az Ordre a közigazgatási eljárástól kezdve semmilyen bizonyítékot nem terjesztett elő, amely lehetővé tenné annak megállapítását, hogy az említett kivételek alkalmazhatók. Ezenkívül a Bizottság másodlagosan kiemeli, hogy az úgynevezett „különösen súlyos” korlátozások nem járnak objektív gazdasági előnnyel, és a fogyasztók nem részesednek ilyen előnyből, és hogy mindenesetre a jelen ügyben semmilyen elem nem utal arra, hogy az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésének feltételei teljesülnének. E rendelkezésnek a megtámadott határozatban való, Bizottság általi elemzését a jelen kereset nem kérdőjelezte meg.

- 324 E megfontolásokra figyelemmel az Ordre arra alapított érve, hogy a megtámadott határozat állítólag nem hivatkozik elég sok levélre, nem meghatározó azon megállapítás megkérdőjelezésekor, miszerint az Ordre az egyébként megszorító szabályozás által lehetővé tett, még fennálló versenyre különösen káros magatartást tanúsított.
- 325 Kétségtelen, hogy a Bizottság egy 5 éves időszak vonatkozásában csak 18 levélre hivatkozott. A Bizottság azonban a megtámadott határozat (221) preambulumbekzdésében helyesen érvel azzal, hogy a levelek e csekély száma azzal is jól magyarázható, hogy az Ordre keresztülvitte a fegyelmet.
- 326 Ugyanígy ezzel összefüggésben nem meghatározó az a kérdés, hogy – amint az Ordre érvel – a szóban forgó levelek kislaboratóriumokat is érintettek-e, illetve hogy elsősorban ezeket érintették-e (azaz szerinte 18 levél közül 11 esetében erről van szó). Még ha a Bizottság ezen érvre adott válasza, miszerint ez egyszerűen az Ordre politikájának inkoherenciáját bizonyítja, nem is igazán meggyőző, ki kell emelni, hogy az Ordre-nak a laboratóriumokkal szemben annak érdekében való konkrét fellépései, hogy az árversenyt korlátozó politikát próbáljon meg bevezetni, nem kevésbé illegálisak attól függően, hogy e politika a kis- vagy a nagylaboratóriumokra irányul-e.
- 327 Ráadásul az Ordre azon érvét illetően, hogy az engedményekkel kapcsolatos célkitűzése inkább az volt, hogy megvédje a közegészséget úgy, hogy a kislaboratóriumok védelme helyett biztosítja a biológus-gyógyszerész szakmai függetlensége elvének tiszteletben tartását, a nyolcadik jogalap, illetve a kilencedik jogalap második részének fenti vizsgálatából kitűnik, hogy az Ordre engedményekkel kapcsolatos fellépése a jogi keret kiterjesztő értelmezésén alapul. Márpedig az e területen fennálló szabályozási jogkör hiányában az Ordre-nak szigorúan a törvény keretei között kellett volna eljárnia. Mindenesetre azon tény, hogy az Ordre jogszerű célt követhetett, nem zárja ki azt, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy az engedmények területén való fellépésének versenykorlátozó célja van (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-209/07. sz., Beef Industry Development Society és Barry Brothers ügyben 2008. november 20-án hozott ítéletének [EBHT 2008., I-8637. o.] 19–21. pontját), feltéve hogy ez utóbbi bizonyítást nyer, ami a jelen ügyben tagadhatatlanul megtörtént.
- 328 Ezenkívül azon tény, hogy az Ordre végül kedvező véleményt adott bizonyos, a díjazás megosztásával kapcsolatos esetekben, nem kérdőjelezi meg kezdeti beavatkozásának jogellenes jellegét, amely beavatkozás konkrétta teszi a versenykorlátozó döntést.
- 329 Ugyanígy azon kérdést illetően, hogy a Bizottság túlságosan erős kifejezést használ-e akkor, amikor „fenyegető levelek” küldéséről beszél, a megtámadott határozatban hivatkozott példákban kitűnik, hogy az Ordre legalább két esetben, miután magyarázatokat kapott az érintett laboratóriumtól bizonyos engedmények nyújtását illetően, megismételte álláspontját (lásd a megtámadott határozat (150) és (159) preambulumbekzdésében hivatkozott példákat). Egyébiránt az, hogy az Ordre küldött-e fenyegető leveleket, vagy sem, sőt hogy kifejezetten követelte-e a szerződések módosításait, szintén nem döntő jelentőségű annak értékelésekor, hogy fennáll-e az EUMSZ 101. cikkbe ütköző cél általi jogsértés.
- 330 Ugyanez vonatkozik azon kérdésre is, hogy az Ordre a szerinte helyes iránytól való eltérésekre reagálva milyen mértékben fenyegetett azzal, hogy él fegyelmi jogkörével. Ki kell azonban fejteni, hogy a fent megvizsgált bizonyítékokra tekintettel nem tagadható, hogy az Ordre hallgatólagosan utalt arra, hogy él az említett jogkörrel, amikor potenciálisan antikollegiális magatartások fennállására hivatkozott.
- 331 Végül azt illetően, hogy az Ordre bizonyos beavatkozásai potenciálisan tisztességtelen versenyre irányuló aktusokat tartalmazó megállapodásokat érintenek, ezen érv a jelen jogalap második részében már megvizsgálásra került. E tekintetben kiemelésre került, hogy az Ordre ezzel csak elvont módon érvelt, mivel az említett levelekben a tisztességtelen versenyre vonatkozóan nem szolgált semmilyen konkrét bizonyítékkal.

332 A fentiekből következik, hogy a kilencedik jogalap első részét, valamint következésképpen a kilencedik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A jogsértés egységes és folyamatos jellegének vitatásáról

333 A Bizottság szerint úgy tűnik, hogy az Ordre először a válaszban vitatja a jogsértés egységes és folyamatos jellegét, és így egy elfogadhatatlan új jogalapot hoz fel. Egyébiránt szerinte az Ordre semmilyen érvet nem ad elő ezen állítólagos jogalap alátámasztására, ami azt szintén elfogadhatatlanná teszi.

334 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-ával összefüggésben értelmezett 44. cikke 1. §-ának c) pontjából kitűnik, hogy a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését, illetve hogy az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel. Ugyanakkor a keresetlevélben korábban közvetlenül vagy hallgatólagosan megfogalmazott jogalap kiterjesztésében álló, ahhoz szorosan kapcsolódó jogalapot elfogadhatónak kell tekinteni (lásd a Törvényszék T-94/98. sz., Alferink és társai kontra Bizottság ügyben 2008. június 26-án hozott ítéletének [EBHT 2008., II-1125. o.] 38. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

335 A jelen ügyben a válaszban az Ordre vitatja egy olyan, úgynevezett átfogó terv létezését, amely „egységes és folyamatos jogsértésnek minősülne”. Olyan mesterséges konstrukcióról van szó, amely nem áll ellen a tények elemzésének.

336 Meg kell vizsgálni, hogy – amennyiben ezen érvelésből le lehet vezetni a jogsértés egységes és folyamatos jellegének vitatását – új jogalapról van-e szó.

337 E tekintetben a keresetlevél két részlete közvetetten hivatkozik egy átfogó tervre, amely a Bizottságnak az egységes és folyamatos jogsértés fennállására vonatkozó elemzése keretében kulcsfontosságú elem.

338 Egyrészt a keresetlevélben megfogalmazott hetedik jogalapban az Ordre előadja, hogy a Bizottság túllépett a helyszíni vizsgálatra való felhatalmazáson, mivel már a helyszíni vizsgálat alkalmával lefoglalt bizonyos, az árakra vonatkozó dokumentumokat, ami a védelemhez való jogának megsértését eredményezte. Az Ordre a válaszban hozzáteszi, hogy a Bizottság mesterségesen és utólag próbálta meg összekapcsolni a laboratóriumi csoportok fejlődésével összefüggő problematikát az engedmények problematikájával, hogy igazolja a helyszíni vizsgálat során egy átfogó tervvel kapcsolatban beszerzett bizonyítékok felhasználását.

339 Másrészt az Ordre a keresetlevélben felhozott kilencedik jogalap első része keretében vitatja a Bizottság azon megállapítását, miszerint az engedményekkel kapcsolatos elsődleges célkitűzése a csoportokra irányult, tekintettel a hivatkozott levelekben érintett kislaboratóriumok nagy számára.

340 A keresetlevélben felhozott kilencedik jogalap arra a kérdésre vonatkozik, hogy a Bizottság az Ordre engedményekkel kapcsolatos politikáját illetően a jogilag megkövetelt módon bizonyította-e az EUMSZ 101. cikkbe ütköző jogsértést. Az Ordre az első rész keretében kizárólag azon állításának alátámasztása érdekében hivatkozik az engedményekkel kapcsolatos leveleiben érintett kislaboratóriumok nagy számára, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a kislaboratóriumok érdekeinek védelme érdekében szisztematikusan megpróbált az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacán minimumárat megszabni.

341 Meg kell állapítani, hogy az Ordre a keresetlevélben sem a hetedik jogalap alátámasztására felhozott érvelésben, sem pedig a kilencedik jogalap első része keretében nem hivatkozott még közvetetten sem arra, hogy vitatja a jogsértés egységes és folyamatos jellegét.

342 E körülmények között az először a válaszban felhozott, a jogsértés egységes és folyamatos jellegét vitató jogalap nem tekinthető valamely korábban megfogalmazott jogalap kiterjesztésének. Késedelmességére tekintettel tehát elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

A Wouters ítélkezési gyakorlat alkalmazásával és a megsemmisítés iránti kérelem alátámasztására felhozott jogalapokkal kapcsolatos következtetés

343 A vizsgálat e szakaszában még határozni kell a Wouters ítélkezési gyakorlat jelen ügyben való alkalmazhatóságáról.

344 A második és harmadik jogalap fenti vizsgálatából kitűnik, hogy az Ordre-nak a szabadfoglalkozásúak társaságainak tájékoztatási kötelezettségeivel kapcsolatban tanúsított magatartását illetően egyrésről arról van szó, hogy az Ordre indokolatlanul ragaszkodott ahhoz, hogy a szabadfoglalkozásúak társaságaiban a fennállásuk alatt bekövetkezett változásoknak és bizonyos társaságok dokumentumai ilyen irányú módosításának hatálybalépése felfüggesztő feltételhez van kötve, másrésről pedig arról van szó, hogy az Ordre a törvény által elő nem írt információközléseket kért szankciókkal fenyegetve különösen a Labco-csoporthoz tartozó szabadfoglalkozásúak társaságaival szemben, amelyekre az Ordre vezető szervei úgy tekintettek, hogy fenyegetést jelentenek.

345 Ezen aktusok mindenképpen túllépnek az Ordre által a prefektus előtti jóváhagyási eljárások keretében játszott konzultatív szerepen, és azokat nem igazolja az sem, hogy az Ordre figyelembe veszi a prefektusi rendeleteket a névjegyzék vezetése során, mivel ez utóbbi feladat megfelelő rendelkezéseken alapul. Az Ordre tehát nem állíthatja, hogy e tekintetben egyszerűen a prefektus hatáskörének kiterjesztése keretében jár el. Egyébiránt, amint arra a Bizottság helyesen hivatkozik, az Ordre nem rendelkezik szabályozási jogkörrel.

346 Ezenkívül a harmadik jogalap vizsgálatából következik, hogy az Ordre által a szabadfoglalkozásúak társaságai keretében megvalósuló részvénytársaságokkal kapcsolatos információkérései során figyelembe vett szabályok Ordre általi megszorító értelmezése nem igazolható a jogszabályi rendelkezések utólagos ellenőrzésére vonatkozó feladatára tekintettel. Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alkalmazásának kizárása érdekében a szóban forgó magatartással kapcsolatban tehát nem lehet azzal érvelni, hogy e magatartás esetleges versenykorlátozó hatásai szükségesek a törvény által szabályozott szakma helyes gyakorlásához, amint ez a fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítélet 109. és 110. pontjában az ügyvédi kamara bizonyos szabályai vonatkozásában megállapításra került.

347 Ráadásul az Ordre-nak a laboratóriumi csoportok fejlődésével kapcsolatban tanúsított, a negyedik és ötödik jogalap keretében szóban forgó magatartásait, illetve az engedményekkel kapcsolatos magatartásait ugyanolyan módon kell elemezni. Kétségtelen, hogy az Ordre a törvényes feladatai – többek között a biológus-gyógyszerész függetlenségének védelme és a közegészség előmozdítása – keretében köteles biztosítani az etikai kötelezettségek betartását. Fellépésének azonban a jogalkotó és a hatóságok által kialakított jogszabályi kereten belül kell maradnia, mivel maga az Ordre nem rendelkezik szabályozási jogkörrel. Ennélfogva, amikor az Ordre bizonyos stratégia keretében a jogszabályi szövegek szó szerinti értelmével ellentétes értelmezés alapján jár el, sőt e szövegek leginkább megszorító értelmezését fogadja el, magatartásai nem kerülhetnek ki az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alól azon érv alapján, miszerint azok szorosan összefüggnek valamely jogszerű célkitűzés követésével. A Bizottság e tekintetben helyesen állapítja meg, hogy valamely magánszemélyek képviselőjét ellátó szervnek nem feladata, hogy valamely csoport érdekének védelme érdekében kiterjessze a törvény által biztosított védelem körét, miközben a jogalkotó meghatározta a nyújtott védelem határait, és lehetőséget hagyott bizonyos versenyre.

348 A fenti 21. pontban hivatkozott Wouters-ítéletből kitűnő elvek alapján tehát nem állapítható meg, hogy az Ordre-nak a megtámadott határozatban említett korlátozó magatartásai általában nem esnek az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá.

- 349 Ebből következik, hogy az első jogalapot el kell utasítani.
- 350 Következésképpen a megsemmisítés iránti kérelmeket el kell utasítani.

2. A bírság összegének csökkentése iránti másodlagos kérelemről

- 351 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság által elfogadott határozatok jogszerűségének vizsgálatát kiegészíti a korlátlan felülvizsgálati jogkör, amelyet az EK 261. cikknek megfelelően az 1/2003 rendelet 31. cikke ruházott az uniós bíróságra. E jogkör felruházta a bíróságot arra, hogy a szankció jogszerűségének egyszerű vizsgálatán túl a Bizottság értékelését a sajátjával helyettesítse, és következésképpen a kiszabott bírság vagy kényszerítő bírság összegét törölje, csökkentse vagy növelje.
- 352 Ennélfogva a Törvényszék feladata, hogy korlátlan felülvizsgálati jogköre keretében határozata meghozatalának időpontjában értékelje, hogy a felperesekkel szemben olyan bírságot szabtak-e ki, amelynek összege megfelelően tükrözi a kérdéses jogsértés súlyát (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-343/06. sz., Shell Petroleum és társai kontra Bizottság ügyben 2012. szeptember 27-én hozott ítéletének 117. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 353 Hangsúlyozni kell azonban, hogy a korlátlan felülvizsgálati jogkör gyakorlása nem egyezik meg a hivatalból való felülvizsgálattal, és emlékeztetni kell arra, hogy az uniós bíróságok előtti eljárás kontradiktórius (a fenti 57. pontban hivatkozott Chalkor kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 64. pontja).
- 354 A jelen ügyben, amint a fenti 11. pontban kifejtésre került, a Bizottság a bírság összegének meghatározásakor az iránymutatás 37. pontját alkalmazta. E rendelkezés a következőket írja elő:

„Bár a jelen [i]ránymutatás meghatározza az általános módszertant a bírságok megállapítását illetően, azonban az egyes ügyek egyedisége vagy egy bizonyos ügy esetében az elrettentő hatás elérésének szükségessége okán a Bizottság eltérhet ezektől a módszerektől, valamint a 21. pontban megszabott határértékektől.”

- 355 Ebből következik, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (769) preambulumbekkezdésében a bírság összegét absztrakt módon 5 millió euróban állapítja meg, még ha meg is említi azon tényezőket, amelyeket a bírság megállapításakor figyelembe vett. A bírság összegének meghatározására a megtámadott határozat (746)–(772) preambulumbekkezdése ad magyarázatot. Ezekből kitűnik, hogy a Bizottság a bírság megállapításakor figyelembe vette a jogsértés különösen súlyos jellegét, azt a tényt, hogy a jogsértés jelentős piacot érint, azt a körülményt, hogy a jelen ügy az első olyan ügy, amelyben az 1/2003 rendelet 23. cikke (4) bekezdésének alkalmazására sor kerülhet, valamint azt tényt, hogy lehetséges, hogy az Ordre tagjai nem voltak teljes mértékben tudatában az alkalmazandó rendelkezések hatályának. A Bizottság figyelembe vette továbbá a szóban forgó magatartás nem titkos jellegét is. Az egységes és folyamatos jogsértés időtartamát illetően a Bizottság összesen hat évet kitevő időtartamot állapított meg, amelyből 2 év és 11 hónap vonatkozásában nyert bizonyítást a jogsértő magatartás két megnyilvánulása. Végül a Bizottság elutasította az Ordre által hivatkozott enyhítő körülményeket.
- 356 A Törvényszék előzetesen kiemeli, hogy az Ordre nem vitatja a bírság összegének absztrakt módon való megállapítását. E tekintetben, még ha kívánatos is lett volna, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban olyan számszerű indokolást adjon, amely lehetővé teszi a bírság összegének meghatározásakor releváns különböző paraméterek figyelembevételének mérlegelését, a megtámadott határozatot mégsem jellemzi az indokolási kötelezettség megsértése, mivel a Bizottság pontosan megjelölte azokat a mérlegelési tényezőket, amelyek lehetővé tették számára a jogsértés súlyának és időtartamának megállapítását (lásd a Bíróság C-238/99. P., C-244/99. P., C-245/99. P., C-247/99. P.,

C-250/99. P–C-252/99. P. és C-254/99. P. sz., Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2002. október 15-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-8375. o.] 463–464. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 357 Márpedig az Ordre, nem vitatva az iránymutatás 37. pontjának az ő esetében való alkalmazását, több okból is kéri a bírság összegének csökkentését.
- 358 Először is az Ordre szerint az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének megfelelően meg kellett volna fontolni a bírságtól való eltekintést. Legfeljebb pedig, ha mégis ki kell szabni bírságot, annak szimbolikusnak kellett volna lennie, mivel ez kellően elrettentő és arányos intézkedés lett volna egy közszolgáltatási feladatokkal megbízott olyan testületi szerv esetén, amelynek nem célja a nyereségszerzés. Emlékeztet továbbá arra, hogy egy esetleges bírság elrettentő hatását semlegesíti az engedményekre vonatkozó 2010-49. sz. rendelet elfogadása. Végül a Bizottságnak ugyanolyan bánásmódban kellett volna részesítenie az Ordre-ot, mint amelyben a belga építész kamarát részesítette a 2004. június 24-i határozatában (COMP/A.38549 – „belga építész kamará”-ügy), amely kamarával szemben horizontális árrögzítő megállapodás miatt csak 100 000 euró bírságot szabott ki.
- 359 E tekintetben, még ha az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése, mely szerint a bírság kiszabása a Bizottság számára biztosított lehetőség, és semmi esetre sem a jogsértés megállapításának logikus és automatikus következménye, a Bizottság mérlegelésére is bízta, hogy kiszab-e bírságot, vagy sem akkor, amikor az EUMSZ 101. cikkbe ütköző jogsértést állapít meg, a jelen ügyben egy szimbolikus bírság vagy akár a bírságtól való eltekintés szóba sem jöhetett.
- 360 A tagjait minimumár alkalmazására kötelező belga építész kamarával szemben kiszabott 100 000 eurós bírságot illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság határozathozatali gyakorlata nem szolgál jogi háttérként a versenyügyekben kiszabott bírságok tekintetében, és más ügyekben hozott határozatoknak csupán jelzésértékük van a hátrányos megkülönböztetés esetleges fennállásának vonatkozásában, mivel meglehetősen valószínűtlen, hogy valamely ügyek sajátos körülményei – mint például az érintett piacok, termékek, vállalkozások és időszakok – megegyezzenek (lásd a Törvényszék T-73/04. sz., Carbone-Lorraine kontra Bizottság ügyben 2008. október 8-án hozott ítéletének [EBHT 2008., II-2661. o.] 92. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 361 Egyébiránt a Bizottság az említett határozatban a bírság alapösszegét először 4 500 000 euróban állapította meg, azonban azt 100 000 euróra csökkentette, figyelemmel arra, hogy az említett bírság kiszabására 2004-ben került sor, amikor a Bizottság a szabad foglalkozások ágazatában fennálló versennyel kapcsolatos álláspontját kezdte átgondolni. Márpedig az Ordre által elkövetett jogsértések időpontjában a Bizottság már közzétett egy jelentést a szabad foglalkozások ágazatában fennálló versenyről, amely ezzel kapcsolatban ajánlásokat fogalmaz meg a tagállamok számára. Egy másik körülmény, amely megkülönbözteti a két ügyet, az, hogy a belga építész kamarára az Ordre-ral ellentétben rögtön megváltoztatta magatartását, amikor a Bizottság megindította az eljárást.
- 362 Azt illetően, hogy a jelen ügyben kiszabott bírság elrettentő jellegét semlegesíti a 2010-ben bekövetkezett jogszabályi változás, azaz a 2010-49. sz. rendelet elfogadása, amely az engedményeket kivétel nélkül megtiltotta (lásd a fenti 242. pontot), ki kell emelni, hogy az elrettentő jelleg elsősorban a jövőbeni esetleges versenyjogi jogsértésekre irányul, amelyeknek nem kell szükségképpen ugyanazon típusú jogsértésre vonatkozniuk, mint amelyre a megtámadott határozatban említett magatartások vonatkoznak. Egyébiránt az Ordre engedményekkel kapcsolatos magatartása a megtámadott határozatban szankcionált egységes és folyamatos jogsértésnek csak az egyik ágára vonatkozik. Az érv tehát hatástalan.
- 363 Ugyanígy azon tény, hogy az Ordre-nak nem célja a nyereségszerzés, és közszolgáltatási feladatokat lát el, nem zárja ki, hogy e feladatok konkrét ellátása során előnyben részesítsen bizonyos magánérdekeket, így ezen érv sem igazolhatja a bírságtól való eltekintést vagy szimbolikus bírság kiszabását. Az, hogy az

Ordre szerint nem lehet elképzelni azt, hogy egy, a törvény által létrehozott szakmai kamara ne tartson tiszteletben valamely európai intézmény által kibocsátott meghagyást, egyébként pusztán spekulatív érv, amely e tekintetben szintén nem lehet meghatározó.

- 364 Másodszor az Ordre a válaszban kiemeli, hogy az ellenkérelemből kitűnik, hogy a Bizottság tévesen hagyott figyelmen kívül két, a bírság összegének csökkentését lehetővé tevő tényezőt, azaz egyrésről azt, hogy az 1/2003 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti tájékoztatáskérésre adott válaszában az árakat illetően önként együttműködött, másrésről pedig, hogy a Bizottság túllépett a helyszíni vizsgálatra való felhatalmazáson, amely az Ordre védelemhez való jogának megsértését eredményezte. A Törvényszéknek különösen ez utóbbi eljárási szabálytalanságot kell figyelembe vennie, még akkor is, ha úgy ítéli meg, hogy e szabálytalanság nem vonja maga után a megtámadott határozat megsemmisítését.
- 365 Anélkül, hogy meg kellene vizsgálni a Bizottság azon érvét, miszerint ezen érvek elfogadhatatlanok, mivel az eljárási szabályzat 48. cikke 2. §-ának első bekezdése értelmében megkésették, ezen érveket el kell utasítani. A megsemmisítés iránti kérelem alátámasztására felhozott jogalapok fent elvégzett vizsgálatából ugyanis kitűnik, hogy a Bizottság nem lépett túl a helyszíni vizsgálatra való felhatalmazáson, és nem sértette meg az Ordre védelemhez való jogát. Azon érvet illetően, hogy az Ordre a Bizottság 2009. február 3-i tájékoztatáskérésére adott 2009. február 10-i válaszában állítólag önként együttműködött, a Bizottság helyesen érvel azzal, hogy a jogsértés díjszabási aspektusa nem az Ordre általi önkéntes beismerésből, illetve felfedésből következik, mivel a Bizottság a már a birtokában lévő információk és különösen az Ordre szerveinek ülésein készített jegyzőkönyvek alapján kért további információkat az engedményekkel kapcsolatos gyakorlatokat illetően.
- 366 Harmadszor az Ordre az ügy bizonyos sajátos körülményeire hivatkozik, amelyek igazolják a bírság összegének csökkentését.
- 367 Szerinte enyhítő körülményeket kellett volna figyelembe venni az esetében, figyelemmel arra, hogy az engedményekkel kapcsolatos magatartása csak elhanyagolható hatásokkal járt, hogy nem állt szándékában előnyben részesíteni a kisméretű laboratóriumokat, hogy a laboratóriumok fejlődésével kapcsolatos gyakorlata a gyógyszerészek függetlenségének védelmére irányult, és megfelelt a törvénynek, hogy a szóban forgó magatartások nyilvános jellegűek voltak, és hogy a tagjai számára kötelező volt a tagság.
- 368 Először is a szóban forgó magatartások nyilvános jellegét illetően meg kell állapítani, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (756) preambulumbekzdésében kifejti, hogy ezt figyelembe vette, és megjegyzi, hogy tehát nem olyan magatartásról van szó, amelyet különösen súlyosnak kellene tekinteni.
- 369 Ugyanígy a tagság kötelező jellegét illetően a Bizottság a megtámadott határozat (757) preambulumbekzdésében megjegyzi, hogy ezt a bírság összegének meghatározásakor mérlegelési mozgástere keretében figyelembe vette, mert a vállalkozások felelősségre vonhatók az Ordre aktusainak következményeiért, tényleges közreműködésük mértékétől függetlenül. Egyértelmű ugyanis, hogy a közreműködés e mértéke változhatott, és amint a megtámadott határozat (754) preambulumbekzdésében kiemelésre került, egyes döntéseket az Ordre tagjaira kényszeríthettek, utóbbiak akarata ellenére.
- 370 E tényezőket azonban a jogsértés többi jellemzőivel együtt kell mérlegelni. Így az engedményekkel kapcsolatos magatartás a horizontális árrögzítő megállapodások egyik formája, amely a legsúlyosabb versenykorlátozások közé tartozik. Ami a laboratóriumi csoportok fejlődésének megakadályozására irányuló döntéseket illeti, a piacon a termelés, a műszaki fejlesztés és a befektetés olyan akadályairól van szó, amelyek ésszerűen olyan hatással járhattak, hogy késleltették a francia piacon a nemzetközi csoportok fellépését, és lezárták a belső piacot, amint erre a Bizottság a megtámadott határozat (755) preambulumbekzdésében emlékeztet. Figyelemmel továbbá a jogsértés időtartamára (lásd a fenti 355. pontot), valamint az érintett piac méretére, amelynek becsült értéke 2008-ban 4,4 milliárd euró

volt (a megtámadott határozat (759) preambulumbekzdése), valamint arra, hogy az Ordre fellépésének hatása jelentős volt, mivel a névjegyzékbe felvett biológus-gyógyszerészek az orvosbiológiai vizsgálatokkal kapcsolatos szolgáltatások piacán 95%-os összesített piaci részesedéssel rendelkeznek, a Bizottság megalapozottan állapíthatta meg, hogy a hivatkozott körülmények nem változtattak a jogsértés súlyos jellegén.

- 371 Másodszor azt illetően, hogy az engedményekkel kapcsolatos jogsértés csak csekély hatással járt, és különösen, hogy az engedményekkel kapcsolatos magatartás nem a kislaboratóriumok védelmét célozta, emlékeztetni kell arra, hogy valamely versenyellenes magatartás hatása a bírság megfelelő összegének értékelésekor nem meghatározó kritérium, és hogy ezzel összefüggésben más tényezők, úgymint a szándékosságból eredő tényezők nagyobb jelentőséggel bírhatnak, mint az említett hatásokkal kapcsolatos tényezők, főleg amikor lényegét tekintve olyan súlyos jogsértésekről van szó, mint az árak rögzítése és a piacok felosztása (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-138/07. sz., Schindler Holding és társai kontra Bizottság ügyben 2011. július 13-án hozott ítéletének [EBHT 2011., II-4819. o.] 222. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 372 Márpedig a megsemmisítés iránti kérelmek fenti vizsgálatából kitűnik, hogy a Bizottság olyan okirati bizonyítékokkal rendelkezik, amelyek egyrészt szemléltetik az Ordre vezető szerveinek arra irányuló szándékát, hogy fékezzék a laboratóriumi csoportok bizonyos struktúráinak fejlődését, másrészt pedig, hogy fellépjenek a 10%-ot meghaladó mértékű engedményekkel szemben, amely célkitűzésnek nincs törvényes alapja, tehát azt nem igazolhatja a biológus-gyógyszerész függetlenségének védelmére vagy akár a közegészség védelmére való hivatkozás.
- 373 Egyébiránt a Bizottságnak a megtámadott határozat (761) preambulumbekzdésében említett azon megállapítását, miszerint az engedményekkel kapcsolatos gyakorlatokat végrehajtották, az Ordre nem tudta eredményesen vitatni, amint ez különösen a kilencedik jogalap első részének fenti vizsgálatából kitűnik.
- 374 A Bizottság tehát nem követett el hibát, amikor a bírság összegének meghatározásakor e tényezőknek nem tulajdonított jelentőséget.
- 375 Harmadszor az Ordre az arra vonatkozó érvet illetően, hogy csak a törvényt értelmezte, nem adott elő olyan érveket, amelyek olyan megállapítást tettek volna lehetővé, amely eltér a Bizottságétól, miszerint a törvény Ordre általi értelmezése a törvény szövegével ellentétes volt, és a vele szemben megállapított egységes és folyamatos jogsértés legtöbb szempontja vonatkozásában versenykorlátozó logikába illeszkedett. A Bizottság nem követett el hibát, amikor a megtámadott határozat (768) preambulumbekzdésében nem ismerte el enyhítő körülmény fennállását az Ordre által hivatkozott azon érvekkel kapcsolatban, hogy magatartását a hatóságok, illetve a jogi szabályozás engedélyezte, sőt ösztönözte.
- 376 E megállapítást azonban árnyalni kell a megtámadott határozatban foglalt, a szabadfoglalkozásúak társaságai létesítő okiratai módosításainak és e társaságok szerződéseinek hatálybalépésével kapcsolatos kifogásokat illetően (a (450) és azt követő preambulumbekzdések).
- 377 Ugyanis, noha a második jogalap fenti 128–157. pontban elvégzett vizsgálatából kitűnik, hogy a Bizottság nem követett el mérlegelési hibát a francia jogszabályok téves értelmezéséből eredően a szabadfoglalkozásúak társaságainak fennállása alatt e társaságok létesítő okiratai módosításainak és szerződéseinek azonnali hatálybalépésével kapcsolatban, a fenti 155. pontban megállapításra került, hogy sajnálatos, hogy a határozat szinte hallgat a 98-585. sz. körlevél ezzel összefüggésben kifejtett hatásáról, kivéve az 562. lánjegyzetben tett, arra való utalást, hogy e körlevél eltérően értelmezi az alkalmazandó szabályozást, amikor kimondja, hogy „a társaságnak előbb kérnie kell a módosítások miatti jóváhagyást”.

- 378 Ugyanis, még ha e körlevél és a prefektusok ebből eredő azon gyakorlata, hogy módosítást jóváhagyó rendeleteket hoznak, nem is kérdőjelezi meg a Bizottság elemzésének jogszerűségét, olyan körülményekről van szó, amelyek befolyásolhatták az Ordre kifogásolt állásfoglalásait. Azon kérdéstől függetlenül, hogy e konkrét tekintetben a 98-585. sz. körlevél és a prefektusok gyakorlata jogszerű-e, azok magyarázatot adhatnak egy kettős rendszer – azaz a laboratórium engedélyének deklaratív szabályozás alá tartozó módosítása, azonban a szabadfoglalkozásúak társasága vonatkozásában felfüggesztő jellegű új jóváhagyás szükségessége – Ordre által követett elemzésére. Márpedig a megtámadott határozat e kettős rendszer esetével nem foglalkozott.
- 379 Ennélfogva arra is figyelemmel, hogy a megtámadott határozat (453) és azt követő preambulumbekzdéseiből kitűnik, hogy az Ordre-nak a szabadfoglalkozásúak társaságaival kapcsolatos, több kifogásolt állásfoglalása megelőzte a 2005-506. sz. körlevelet, a jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a Bizottság hibát követett el, amikor az érintett időszak egy része vonatkozásában, azaz nevezetesen a 2005-506. sz. körlevél 2005. november 14-i hatálybalépését megelőzően, a jogsértés e konkrét ága tekintetében nem ismerte el enyhítő körülmény fennállását.
- 380 A fentiekre tekintettel helyt kell adni azon kifogásnak, hogy a Bizottság a bírság összegének meghatározásakor nem vett figyelembe bizonyos enyhítő körülményeket. Az ebből a bírság összegének meghatározása tekintetében levonandó következtetések vizsgálatára az alábbiakban kerül sor.
- 381 Meg kell állapítani, hogy a fenti 376–379. pontban azonosított enyhítő körülmény az Ordre magatartásának a laboratóriumi csoportok fejlődésének megakadályozására irányuló ágát illetően az Ordre tekintetében megállapított négy típusú döntések közül csak az egyiket érinti. Egyébiránt ezen enyhítő körülmény csak egy részét érinti azon időszaknak, amely során az e típusú aktusok meghozatalára sor került (a 2003 végétől 2005-ig terjedő időszak). Márpedig a Bizottság a 2005 előtti időszakot illetően a laboratóriumi csoportok fejlődésével kapcsolatban hozott többi döntésre vonatkozóan bizonyítékokkal rendelkezik.
- 382 E körülményekre tekintettel a szóban forgó hiba ésszerűen csak a bírság összegének minimális csökkentését indokolhatja. A Törvényszék tehát úgy ítéli meg, hogy egy 250 000 eurós csökkentés megfelelően figyelembe veszi ezt, így az Ordre-ral szemben kiszabott bírságot 4 750 000 euróban kell megállapítani.
- 383 Végül meg kell még vizsgálni az Ordre-nak a bírság aránytalan, illetve nem megfelelő jellegével kapcsolatos érveit, tekintettel az Ordre gyenge fizetőképességére, mivel az veszélyeztetheti a megfelelő működését. E vizsgálatot az így újrászámolt bírságra tekintettel kell elvégezni.
- 384 Amint a Bizottság a megtámadott határozat (743) preambulumbekzdésében megjegyzi, azon tény, hogy a bírság kiszámításának módszere nem veszi figyelembe az Ordre gyenge fizetőképességét, nem meghatározó, mivel az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi a jogsértéssel érintett piacon működő tagok forgalmának figyelembevételét.
- 385 Különösen a megtámadott határozat (744) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a Bizottság az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdésére hivatkozva szabta ki a bírságot. A szóban forgó rendelkezés harmadik albekezdése kimondja, hogy amennyiben egy társulás jogsértése a tagok tevékenységéhez kapcsolódik, a bírság nem haladhatja meg a társulás jogsértésével érintett piacon működő tagjai teljes forgalma összegének 10%-át. El kell tehát végezni az újrászámolt összeg alapján az e rendelkezés harmadik albekezdésében előírt vizsgálatot annak megállapítása érdekében, hogy ezen összeg nem túlzó jellegű-e.
- 386 Egyébiránt az 1/2003 rendelet 23. cikke (4) bekezdésének első albekezdése kimondja, hogy „[h]a a bírságot vállalkozások társulása esetén a tagok forgalmának figyelembevételével szabják ki, és a társulás nem fizetőképes, a társulás köteles a bírság összegének fedezése érdekében tagjaitól hozzájárulást kérni”.

- 387 Meg kell állapítani, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozatban előadott érvelése kifejezetten magában foglalja az Ordre tagjainak fizetőképességével kapcsolatos megfontolásokat. A (746)–(751) preambulumbekkezdésben ugyanis a Bizottság utal ezen, az 1/2003 rendelet által bevezetett rendelkezés újszerű jellegére, valamint annak lehetőségére, hogy az Ordre-nak, annak érdekében, hogy meg tudja fizetni a bírságot, ténylegesen hozzájárulást kell kérnie a tagjaitól, amelyek mindazonáltal eltérő mértékben gyakorolhattak felügyeletet a vezető szervek által hozott döntések felett. A Bizottság így igazolja azt, hogy a jelen ügyben távol tartja magát az iránymutatásban előírt számítási módszertől, és az Ordre nem vitatja, hogy az iránymutatás 37. pontjának alkalmazása kedvezőbb a számára, mint az említett iránymutatásban előírt általános módszer alkalmazása, amint erre a Bizottság a megtámadott határozat (751) preambulumbekkezdésében rámutat.
- 388 Ami a bírság pénzügyi hatásának vizsgálatát illeti, az Ordre nem vitatja a Bizottság által felhasznált pénzügyi adatokat. A megtámadott határozat (771) preambulumbekkezdéséből arra lehet következtetni, hogy Franciaországban a magán orvosbiológiai elemző laboratóriumok által 2008-ban számlázott díjazások értékének 95%-a 4,2 milliárd eurót tett ki (és nem „4 205 033 millió eurót”, ahogyan említésre került, de ami csak elírási hiba lehet), mivel akkoriban nem álltak rendelkezésre újabb keletű adatok. Egyébiránt az említett (771) preambulumbekkezdésből az is következik, hogy az összes díjazás értékének 95%-os mértékét a Bizottság azért vette figyelembe, hogy kizárja az azon laboratóriumok által elért forgalmat, amelyek egyedüli tagja egy biológus-gyógyszerész, és amelyek az összes magán laboratórium közel 5%-át teszik ki. E számadatokat megerősíti a megtámadott határozat (23) és (759) preambulumbekkezdése, amelyek a piac méretének leírásakor arra utalnak, hogy a magán laboratóriumok 2008-ban 4,4 milliárd eurós forgalmat értek el.
- 389 A Törvényszék a megtámadott határozatban foglalt adaton kívül nem rendelkezik más, a magán orvosbiológiai elemző laboratóriumok által az érintett piacon elért forgalomra vonatkozó adattal. Hangsúlyozni kell azonban, hogy nem érveltek azzal, hogy e forgalom ma már nem lehet reprezentatív. Mindenesetre ésszerűen megállapítható, hogy e forgalom nem értékeli felül az érintett piacnak az ítélet meghozatalának időpontjában fennálló értékét.
- 390 Márpedig a kiszabott bírság összege, ahogyan azt a Törvényszék csökkentette, e forgalomnak csak alig több mint 1%-át teszi ki. Tehát nem túlzó mértékű.
- 391 Egyébiránt az ügy irataiban foglalt információkra tekintettel nem tűnik ki, hogy az újrászámolt bírság ésszerűen megkérdőjelezhetné a G szekció érintett piacon tevékenykedő tagjainak életképességét abban az esetben, ha a jövőben hozzájárulást kérnének tőlük.
- 392 A fentiek összességére tekintettel a megtámadott határozat 3. cikkét meg kell semmisíteni, és a bírság összegét 4,75 millió euróra kell leszállítani, amely összeget a Törvényszék korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva a jelen ügy körülményeire, különösen a Bizottság által megállapított jogsértés súlyára és időtartamára, valamint az Ordre által igénybe vehető forrásokra tekintettel megfelelőnek ítéli, a keresetet pedig ezt meghaladó részében el kell utasítani.

A költségekről

- 393 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 3. §-a alapján részleges pernyertesség esetén a Törvényszék elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy azt, hogy a felek mindegyike maga viselje saját költségeit.
- 394 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 4. §-a alapján a Törvényszék elrendelheti, hogy a beavatkozó maga viselje saját költségeit.

395 A jelen ügyben a Törvényszék csak egyetlen, a bírság összegének csökkentése iránti másodlagos kérelem alátámasztására felhozott kifogásnak adott helyt, és az Ordre-ral szemben kiszabott bírság összegét ennek megfelelően csökkentette. Ennélfogva a jelen ügy körülményeinek helyes mérlegelése megkívánja, hogy a Bizottság viselje saját költségeit, valamint az Ordre részéről felmerült költségek egytizedét, az Ordre pedig viselje saját költségeinek kilenczatedét.

396 A Labco maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kilencedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék az [EUMSZ] 101. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban (39510 – Labco/ONP ügy) 2010. december 8-án hozott C(2010) 8952 végleges bizottsági határozat 3. cikkében az Ordre national des pharmaciens-nel (ONP), a Conseil national de l'Ordre des pharmaciens-nel (CNOP) és a Conseil central de la section G de l'Ordre national des pharmaciens-nel (CCG) szemben egyetemlegesen kiszabott bírság összegét 4,75 millió euróban állapítja meg.**
- 2) **A Törvényszék a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.**
- 3) **Az Európai Bizottság viseli saját költségeit, valamint az ONP, a CNOP és a CCG részéről felmerült költségek egytizedét.**
- 4) **Az ONP, a CNOP és a CCG viseli saját költségeinek kilenczatedét.**
- 5) **A Labco maga viseli saját költségeit.**

Berardis

Czucz

Popescu

Kihirdetve Luxembourgban, a 2014. december 10-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei és a megtámadott határozat	2
Az eljárás és a kérelmek	4
A jogkérdésről	4
1. A megsemmisítés iránti kérelemről	5
Az EUMSZ 101. cikknek a Wouters-ítéletre tekintettel való értelmezése és alkalmazása során elkövetett hibára alapított, első jogalapról	5
A laboratóriumi csoportok fejlődésével kapcsolatos magatartásra vonatkozó jogalapokról	9
A szabadfoglalkozásúak társasága tőkéjének összetételére és módosítására vonatkozó jogalapokról ...	12
– A negyedik jogalapról, amely lényegében azon alapul, hogy figyelmen kívül hagyták a CCG azon szerepét, hogy a tagnak a szabadfoglalkozásúak társaságának tőkéjében való minimális részesedését illetően örökösnek a tag szakmai függetlensége felett	14
– Az ötödik jogalapról, amely lényegében a szabadfoglalkozásúak társasága tagsági jogokat megtestesítő részesedéseinek a 25%-os felső határon túli megosztására irányuló jogalkotói szándék mérlegelése során elkövetett hibán és a szabadfoglalkozásúak társasága tagsági jogokat megtestesítő részesedéseinek megosztására alkalmazandó jogi keret téves értelmezésén alapul ...	19
A szabadfoglalkozásúak társaságát a fennállása alatt terhelő tájékoztatási kötelezettségekre vonatkozó jogalapokról	22
– A lényegében a szabadfoglalkozásúak társaságának fennállása alatt bekövetkezett változások esetén a prefektus, illetve a CCG szerepét illetően a francia jogszabályok helytelen értelmezéséből eredő mérlegelési hibára alapított, második jogalapról	22
– A lényegében a francia jogszabályokból eredő tájékoztatási kötelezettség hatályának, valamint a társasági dokumentumok utólagos ellenőrzésére vonatkozó feladata keretében a CCG szerepének téves értelmezésére alapított, harmadik jogalapról	27
A lényegében az EUMSZ 101. cikk téves értelmezésére és alkalmazására alapított hatodik jogalapról, mivel a kiszabott fegyelmi szankciók erősítik a szóban forgó döntések potenciális, illetve tényleges hatásait	32
Az árakra vonatkozó kifogásokkal kapcsolatos jogalapokról	34
A lényegében a helyszíni vizsgálatra való felhatalmazás korlátainak figyelmen kívül hagyása miatti hatáskörtúllépésre alapított, elsőként felhozott hetedik jogalapról	34
– Az első kifogásról	35
– A második kifogásról	36
A lényegében az alkalmazandó jogi keret hatályának és a jogalkotó szándékának mérlegelése során elkövetett hibára alapított, másodlagosan felhozott nyolcadik jogalapról	39
A lényegében a téves jogalkalmazást eredményező ténybeli értékelési hibára alapított, másodlagosan felhozott kilencedik jogalapról	44

– A második részről	45
– Az első részről	48
A jogsértés egységes és folyamatos jellegének vitatásáról	53
A Wouters ítélkezési gyakorlat alkalmazásával és a megsemmisítés iránti kérelem alátámasztására felhozott jogalapokkal kapcsolatos következtetés	54
2. A bírság összegének csökkentése iránti másodlagos kérelemről	55
A költségekről	60